

Pahor evropskim socialistom:
Italija še ni obračunala s fašizmom

Matejka Grgič
o znanju in rabi
slovenščine:
»Šola ne more
nadomestiti
realnega življenja«

f 13

Termoelektrarna
v Tržiču ima
zagrete
nasprotnike

f 12

Kam po poklic?

30.2.201

30.2.201

30.2.201

9 77124 666007

PETEK, 1. FEBRUARJA 2013

št. 26 (20.654) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorici Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Vse
skupaj
še kar
klavrno

SANDOR TENCE

Autonomna Dežela Furlanija-Julijnske krajine je nastala zaradi narodnih manjšin (predvsem slovenske), zaradi geopolitične lege (predstraža pred Jugoslavijo) in z namenom, da bi se Furlanija kar se da poenotila s Trstom in Goricco. Jugoslavije že zdavnaj ni več in med Trstom ter Furlanijo ni več nekdanjih napetosti, ostajajo manjšinske skupnosti, na položaju katerih FJK ni znala (ali hotela) utrditi svoje avtonomije. Danes lahko rečemo, da so imeli nekdanji demokristjani, socialisti in komunisti jasnejše pojme o avtonomiji, kot jih ima sedaj Tonino in pred njim Illy.

Res je, da živimo v hudih kriznih časih, ko politika ni več v sozvočju s pričakovanji in hotenji ljudi, naša Dežela pa si je v zadnjih dvajsetih letih zapravila dobršen del svoje verodostojnosti. Pri tem ne mislimo na Deželo kot upravno enoto, ki dobro posluje (naše zdravstvo je še vedno med najboljšimi v Italiji), temveč na Deželo kot politično tvorbo. Zgledovanje po drugih je včasih gola retorika, lahko pa bi se zgledovali ne le po Kataloniji, ki je daleč, ampak vsaj po Tridentinski-Južni Tirolski. In ne samo zato, ker tam živijo Nemci in Ladinci.

PS: Nekaj ur po slavnostni seji deželnega sveta je posvetovalna komisija FJK za Slovence dokončno ugotovila, da Dežela ne bo nitи s centrom krila primanjkljaja državnih prispevkov 2012 za slovenske ustanove. Lepo »darilo« Slovencem za 50-letnico deželnega statuta.

TRST - Slavnostna seja deželnega sveta

Obletnica statuta FJK brez pogleda naprej

Osrednji govor na
včerajšnji
slavnostni seji
deželnega
parlamenta
Furlanije-Julijnske
krajine, na kateri so
le redki omenili
slovensko
manjšino, je imel
predsednik
italijanskega
ustavnega sodišča
Franco Gallo

PRISPEVKI - Posvetovalna komisija

Dežela zaprla vrata slovenskim ustanovam

TRST - Deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino je včeraj odobrila predlog za porazdelitev 1,113 milijona evrov državnih prispevkov 2012 slovenskim ustanovam. Gre za zadnjo translačanskih prispevkov, ki jih je italijanska vlada oklestila za skoraj 900 tisoč evrov v primerjavi z letom prej.

Manjšina je bila v preteklem letu prikrajšana še za dodatnih 400 tisoč evrov, ki jih je Dežela spričo rezov Berlusconijeve vlade najprej anticipirala Slovencem, sedaj pa zadržala zase. In to kljub temu, da

f 3

BERLIN - Monti
Italija največja
neto plačnica
v proračun EU

BERLIN - Italija si želi, da bi sprejeli več ukrepov za spodbujanje gospodarske rasti in zaposlovanja, meni pa tudi, da bi moral biti ravnotežje med neto prejemnicami in neto plačnicami v evropski proračun pravičnejše. Na prihodnjem vrhu v Bruslju naj bi se zato pogajali o novem sistemu rabatov. Italija, ki se je v minulih letih znašla v hudi finančni težavah, je bila leta 2011 največja neto plačnica v proračun EU. Tako je dejal italijanski premier Mario Monti, ko se je včeraj v Berlinu sezpel z nemško kanclerko Angelou Merkel.

f 11

OPČINE - Sinoči v priredbi Slovik-a

Gen. konzul Dimitrij Rupel o razmerah v Sloveniji

f 5

BRUSELJ - Slovenski zunanji minister Karl Erjavec po srečanju s hrvaško kolegico Pusićevo

»Rešitev je mogoče doseči do konca februarja«

BRUSELJ - V Bruslju je včeraj še vedno odmevalo sredino srečanje zunanjih ministrov Slovenije in Hrvaške, Karla Erjavca in Vesne Pusić, ki poskušata najti rešitev za problem LB. Slovenski minister je razkril, da iščejo bilateralno rešitev v okviru nasledstva v smeri poravnave bilance LB. Pusićeva pa o vsebinu rešitve ni že zelela govoriti. Bolj se bliža 1. julij, predviden vstop Hrvaške v EU, bolj je problem LB v ospredju pozornosti, saj Slovenija z rešitvijo tega vprašanja pogojuje ratifikacijo hrvaške pristopne pogodbe. Ima dve konkretni zahtevi: da se vprašanje LB rešuje v okviru nasledstva in da Hrvaška umakne pooblastila za tožbe proti LB in NLB na hrvaških sodiščih.

Potem ko sta se Erjavec in Pusićeva v sredo dogovorila za pospešitev reševanja problema LB in za nov sestanek obeh ministrov in strokovnjakov Franceta Arharja in Zdravka Rogića 6. februarja v Sloveniji, je to vprašanje v Bruslju močno odmevalo še danes ob robu zasedanja zunanjih ministrov EU, ki sta se ga udeležila tudi vodji slovenske in hrvaške diplomacije.

Hrvaška je po navedbah slovenske strani že pristala na to, da se vprašanje rešuje v okviru nasledstva, tako se zdi, da je za ratifikacijo sedaj potreben le še umik pooblastil za tožbe. Na vprašanje, kaj Zagreb zahteva v zameno za umik pooblastil, je Erjavec včeraj odgovoril: »Ratifikacijo pristopne pogodbe ... To je to in vmes moramo najti poravnalni način v zvezi z odprtanjem vprašanjem LB.«

»Pogoji Slovenije so zelo jasni. Želimo, da je ta problem del obvez, ki jih prima na dunajska pogodba. Gre za nasledstveno vprašanje, znotraj tega lahko sklenešemo neko poravnavo, nek dogovor, a znotraj pravil, ki veljajo za reševanje nasledstvenih vprašanj, in seveda pogoj je, da ne tečejo sodni postopki proti LB pred hrvaškimi sodišči,« je še dejal.

Na vprašanja, za kakšno poravnavo gre, je minister odgovoril le: »Govorimo o bilanci LB in ta bilanca mora biti poravnana. Ne moremo govoriti samo o pasiv, ampak tudi o aktiv in pogledati, kaj izračun pokaže.« O podrobnostih ni želel govoriti, češ da je politik, ne finančni strokovnjak.

Šlo naj bi za poravnavo glede vprašanja 278 milijonov evrov, kolikor naj bi Hrvaška zahtevala od Slovenije za prenesene vloge varčevalcev, in vprašanja terjatev nekdanje podružnice LB v Zagrebu do hrvaških podjetij; šlo naj bi za 1,2 milijarde evrov terjatev. Vsekakor naj bi po Erjavčevih besedah šlo za »konkretno rešitev«, ne pa za način reševanja problema. Časa za arbitražo namreč ni, mediatorja ne potrebujemo, je še poudaril minister in ponovil oceno, da je rešitev mogoče doseči do konca februarja.

Minister je sicer povedal, da se je ob robu zasedanja zunanjih ministrov EU včeraj sestal z evropskim komisarjem za širitev Stefanom Fülejem, ki je po njegovih besedah »zelo zadovoljen« s potekom srednega srečanja vodij slovenske in hrvaške diplomacije. »Odmevi so zelo pozitivni,« je dejal Erjavec.

Ob tem je poudaril, da ni bilo nikakršnih pritiskov iz Bruslja, ZDA ali kod drugod, ter izpostavljal, da se kot zunanjji minister zaveda, kakšne so politične razmere v Sloveniji. »Zavedam se, da lahko pride do takšnega položaja, da zaradi politične situacije parlament ne bo zmogel ratifikacije, tudi če bi se dogovorili o načinu reševanja problema LB,« je dejal.

Minister je tudi večkrat izrecno poudaril, da je treba rešitev politično opredeliti. »Ne gre za to, da bi nekdo profitiral na račun enega ali drugega. Gre za to, kaj je sprejemljiva rešitev za obe strani. Kaj pa je sprejemljiva rešitev, je pa politična odločitev, ocena obeh ministrov, obeh vlad,« je pojasnil. Povedal je tudi, da je v sredo zvezčer bolj malo spal, ker je razmišljal o tem, kako naprej. »Osebno mislim, da so možnosti, da najdemo rešitev, sprejemljivo za obe strani, a potrebna je politična volja, potrebne bo veliko potrebljivosti in veliko strpnosti,« je poudaril.

O tem, kaj bi bilateralen dogovor v okviru nasledstva pomenil za preostale na-

Hrvaška zunanjina ministrica Vesna Pusić je pudarila, da je Hrvaški v interesu, da je »rešitev takšna, da ne bo nihče nikogar prevaral ali nadigral in da jo lahko ena in druga stran politično predstavita svoji javnosti«.

Od danes v veljavi cestne vinjete 2013

LJUBLJANA - Veljavnost vinjet za 2012 svetlo zelene barve se včeraj izteklia in uporabniki slovenskih avtocest in hitrih cest bodo morali od danes dalje na sprednjih vetrobranskih steklih imeti prilepljeno vinjeto za leto 2013, ki je modrozelene barve. Cestinski nadzorniki Darsa bodo v prihodnjih dneh izvajali poostren nadzor nad uporabo vinjet. Vinjeta je veljavna le takrat, ko je pred uporabo cestinske ceste pravilno nameščena na vozilu. Po oddelanosti zaščitne folije je treba vinjeto nepoškodovano namestiti na notranjo stran vetrobranskega stekla, in sicer tako, da je jasno vidna od zunaj. Nalepka ne sme biti nameščena na mesto, kjer je vetrobransko steklo zatemnjeno, ali na stransko okno vozila.

Polletna, mesečna in tedenska vinjeta morajo biti preluknjane v prodajalni. Preluknjane so na mestu, ki označuje prvi dan veljavnosti. Nepreluknjane vinjete niso veljavne. Vinjete so naprodaj na več kot 700 pooblaščenih prodajnih mestih v Sloveniji (lastna prodajna mesta Darsa, bencinski servisi, kioski, trgovski centri, AMZS, ...), v tujini pa jih prodaja približno 840 pooblaščenih prodajalcev.

Cena letne vinjete za osebne avtomobile stane 95 evrov, mesečne 30 evrov in tedenske 15 evrov. Za letno vinjeto za motorje je treba odšteti 47,50 evra, za polletno 25 evrov in za tedensko 7,50 evra.

Letna vinjeta za tekoče leto velja od 1. decembra predhodnega leta do 31. januarja prihodnjega leta, skupaj torej 14 mesecev. Polletna vinjeta velja šest mesecev od dneva njenega nakupa, mesečna od trenutka nakupa vinjete do preteka dneva, ki ima isto številko en mesec po dnevu njenega nakupa oz. do preteka dneva zadnjega dneva v mesecu, če je naslednjem mesecu takšnega dneva ni, tedenska pa sedem zaporednih koledarskih dni od vključno dneva, ki ga določi uporabnik ob nakupu vinjete.

Kazni za neuporabo ali nepravilno uporabo vinjet so visoke. Cestinski nadzorniki Darsa na mestu prekrška voznišku izrečajo kazen v višini 300 evrov. Po zakonu o prekrških je kazen v primeru, da je poravnava v osmih dneh po pravomočnosti plačljive naloga, znižana na polovico. O višjih globah, med 300 in 800 evrov, v posameznem primeru odloča pristojno sodišče.

V prihodnjem mesecu in pol bodo cestinski nadzorniki Darsa poostren nadzor nad uporabo vinjet izvajali v okolici večjih mest, in sicer Ljubljane, Kopra, Maribora, Kranja, Novega mesta in Celja. (STA)

LJUBLJANA - Odločitev morda že danes Bo Ljudmila Novak tudi ministrica za pravosodje?

LJUBLJANA - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak je od premiera Janeza Janše prejela vabilo, da po odstopu ministra za pravosodje in javno upravo Senka Pličanica prevzame vodenje tega resorja, je potrdil tiskovni predstavnik NSi Jernej Vrtovec.

Novakova se o ponudbi še odloča. V javnosti sicer kroži več kombinacij za vodenje omenjenega ministrstva in ministrstva za finance.

Janša ima po včerajšnji seznanitvi DZ z odstopoma ministrov Državljanske liste Pličanica in Šušteršiča deset dni časa, da predlaga nove ministre ali pa za opravljanje te funkcije pooblašti bodisi katerega od drugih ministrov bodisi se to funkcijo odloči opravljati sam. Po nekaterih informacijah naj bi to storil že danes.

Po nekaterih neuradnih informacijah naj bi finančni resor prevzel Janša sam ali pa minister za delo, družino in socialne zadeve Andrej Vizjak, medtem ko naj bi bil po nekaterih informacijah novi državni sekretar na tem ministrstvu poslanec SDS Andrej Šircelj. Vizjak je sicer ob robu včerajšnje se-

MINISTRICA LJUDMILA NOVAK
KROMA

je DZ dejal, da nič ne ve o tem, da bi bil v igri za nadomeščanje katerega od ministrov. Predsednica NSi se o tem, ali bo poleg ministrstva, ki ga vodi, prevzela še vodenje ministrstva za pravosodje in javno upravo, še odloča. V javnosti sicer krožijo tudi neuradne informacije, da bi ta resor utegnil prevzeti notranji minister Vinko Gorenak. Delo državnega sekretarja na pravosodnem ministrstvu utegne po nekaterih informacijah opravljati sedanja državna sekretarka na notranjem ministrstvu Barbara Brezigar ali pa državni sekretar Robert Marolt. (STA)

LETALSKA NESREČA - Včeraj popoldne na morju pri Pesaru

Našli truplo pogrešanega pilotata

Strmoglavljeni ameriški bojno letalo F16 je vzletelo iz vojaškega oporišča v Avianu v severni Furlaniji

POLITIKA - Slavnostna seja deželnega sveta

Nič kaj praznična 50-letnica posebnega deželnega statuta

TRST - Deželni svet Furlanije-Julijanske krajine se je na včerajšnji slavnostni seji spomnil 50-letnici deželnega statuta, na katerem temelji upravna avtonomija FJK. Zasedanje je bilo slavnostno le na papirju, v resnici pa nič praznično, saj je na seji izstopala splošna zaskrbljenost nad usodo Dežeze kot dosedanje upravno-politične enote. Finančna vprašanja in finančni odnosi z Rimom so zasečili ostale probleme, ki se pojavljajo v vsakdanjem življenju FJK ter njenih prebivalcev.

Pred kratkim izvoljeni predsednik ustavnega sodišča Franco Gallo je glavno pozornost svoje »lectio magistralis« namenil prav finančni avtonomiji in finančnemu poslovanju. Drugih vprašanj dejansko ni omenil, kot tudi ni izpostavljal prihodnosti sistema italijanskih dežel, da ne govorimo o tistih, ki se ponašajo s posebnimi avtonomnimi statuti. Gallo je dejansko opravičil nekatere centralistične državne gospodarske in finančne ukrepe, ki pa po njegovem ne predstavlja nevarnosti za federalistično ureditev Italije.

Predsednik deželnega sveta Maurizio Franz je priznal, da so lokalne avtonomije pod hudimi pritiski in udarji, zato mora FJK tudi v tem težkem obdobju energično zagovarjati svojo ogroženo avtonomijo. Franz vidi rešitve v federalizmu, ki ga (še) ni ter v potenčnemu političnim strankam v boju za zaščito upravne samostojnosti.

Predsednik deželnega odbora Renzo Tondo je obnovil 50 let statuta in izpostavil razlage, ki so priveli do rojstva Dežeze. Med razlage za deželno samostojnost je zelo splošno našel tudi prisotnost jezikovnih manjšin ter

Osrednji govornik na slavnostni seji deželnega sveta je bil predsednik ustavnega sodišča Franco Gallo. Spodaj demonstracija Edinosti pred sedežem deželnega parlamenta

KROMA

vlogo FJK v odnosu do sosednjih držav, pri čemer je Tondo izrecno omenil sodelovanje z avstrijsko Korosko. Gleda sosedov ga vsekakor bolj skrbi njihov nižji davčni pritisk, od tod predlog, da bi FJK uživala posebne davčne olajšave, ki ji Rim ne sicer ne bo kar priznal.

Pred Tondom, ki je sklenil sejo, so se oglasili načelniki svetniških skupin, ki si vsak po svoje razlagajo obletnico statuta in vzroke za ohranitev upravne avtonomije v luči zelo spremenjenih razmer v Italiji ter v Evropi. Iz posegov političnih predstavnikov izhaja, da - kljub lepim besedam - ni neke skupne vizije prihodnosti FJK. Dejansko smo že v volilni kampanji za deželne volitve, torej v času, ko vsakdo vleče vodo na svoj mlin.

MANJŠINA - Predlog porazdelitve zadnje tranše državnih prispevkov

Dežela dokončno zaprla vrata slovenskim ustanovam Ali ima sploh smisel komisija, ki ne odloča o ničemer?

TRST - Deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino je včeraj odobrila predlog za porazdelitev 1,113 milijona evrov državnih prispevkov 2012 slovenskim ustanovam. Gre za zadnjo tranšo lanskih prispevkov, ki jih je italijanska vlada oklestila za skoraj 900 tisoč evrov v primerjavi z letom 2011. Manjšina pa je bila v preteklem letu prikrajšana še za dodatnih 400 tisoč evrov, ki jih je Dežela spričo rezov Berlusconijeve vlade najprej anticipirala Slovencem, sedaj pa zadržala zase. In to kljub temu, da je odbornik Elio De Anna javno obljudil deželnemu svetniku Igorju Gabrovcu, da bo teh 400 tisoč evrov tako ali drugače na razpolago manjšini. To se ni zgodilo, slovenske kulturne ustanove so v letu 2013 torej vstopile z okoli 1,3 milijona evrov manj kot v letu prej.

Da bi malček ublažila to težko situacijo sta predsednika SSO in SKGZ Drago Štoka in Rudi Pavšič predlagala ter dosegla, da je komisija 1,113 milijona evrov porazdelila 21 t.i. primar-

Arhivski posnetek posvetovalne komisije FJK za Slovence

na vlada), označila kot gesto solidarnosti v sili.

Deželno upravo je ob odsotnosti odbornika De Anne, ki je žal postala že navada, zastopal funkcionar Giuseppe Napoli. Tudi na včerajšnji, kot na vseh prejšnjih sejah, je Napoli, ki ni nič kriv za nastalo situacijo (odgovornosti nosijo politiki), ponovil, da bo posmiske, kritike in zaskrbljenost članov komisije iznesel pristojnim političnim dejavnikom. Več ni mogel obljuditi, razen obvez, da se bodo pristojne službe čimprej lotile postopka za državne prispevke 2013, ki znašajo (razen grenčnih presenečenj) 5,3 milijona evrov.

Vzdušje na seji je bilo še kar klapno. Ustanovitelji FJK in tudi sam Štoka, ki je bil dolgo let deželni svetnik, so imeli v glavi drugačno Deželo, ki bi bila prijazna in naklonjena Slovencem. V zadnjih letih je pozornost FJK do naše manjšine močno padla, kot pričajo žalostna dogajanja okrog financiranja slovenskih organizacij, je dejal vodja SSO.

Tudi Pavšič je zelo razočaran nad Deželom in nad samo posvetovalno komisijo, ki jo vlada FJK dejansko prezira, saj sploh ne upošteva njenih mnenj in predlogov. Na zadnji seji je npr. komisija izrazila negativno mnenje o nekem prispevku Občini Rezija (odstranitev azbesta iz skladišča ob šoli) iz sklada zaščitnega zakona, ki ga je Tondova uprava potem vseeno podebla rezijanski upravi. Predsednik SKGZ se je vprašal, če ima sploh smisel sočelovati v komisiji, ki ne odloča o ničemer. Aprila bodo sicer deželne volitve, bistveno pa je, da Slovencem danes primanjkuje 1,3 milijona evrov javnih prispevkov, je podčrtal Pavšič.

SLOVENCA V FJK

»Ni vzrokov za veselje, temveč za razmislek«

IGOR KOCIJANČIČ

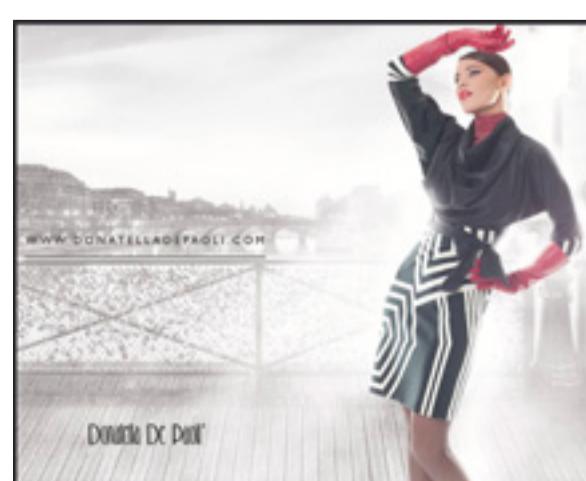
IGOR GABROVEC

TRST - »Dovolite mi, da ob začetku svojega posega neposredno opozorim v svojem materinem jeziku na eno izmed vsebin, to je na prisotnost jezikovnih in narodnih manjšin na našem deželnem ozemlju, kar je tudi med temeljnimi razlogi posebnega statuta Dežeze FJK,« je v slovenščini začel svoj včerajšnji poseg v deželnem svetu Igor Kocijančič, načelnik Mavrične levice. Ko bomo v prihodnjih dneh podajali obračune prvih petdeset let avtonomije, bomo bržkone primorani oceniti tudi, če smo v dosedanjih desetih zakonodajnih dobah primerno in učinkovito ovrednotili prav ta pomemben sestavni del deželne avtonomije. »Na dlani je, da ostaja ta specifičnost tudi ob današnjih, objektivno močno spremenjenih okoliščinah, glede na izvorno obdobje deželnega statuta, še vedno izrazita aktualna vsebina avtonomije, ki bi jo bilo smiseln nadgraditi,« je poudaril Kocijančič.

»Današnja slovesnost ob 50. obletnici avtonomije FJK naj bo priložnost za trezen razmislek o prehodni poti in številnih še odprtih vprašanjih,« opozarja deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. Nedavno znižanje števila deželnih svetnikov je po njegovem povsem samoučevalna poteza, ki še dodatno bremeni ali vsaj omrežje prisotnosti predstavnikov narodnih in jezikovnih manjšin v deželnem svetu. Upravičene varčevalne ukrepe javnega aparata bi lahko dosegli z enakimi ali celo boljšimi rezultati z znižanjem plač, odpravnin in drugih odškodnin politikov in tako ohranili dragoceno raven demokratične zastopanosti manjšin (jezikovnih in političnih).

»SSK je danes edini politični subjekt, ki se lahko ponaša s tem, da je bil s svojim znakom lipove vejice in imenom prisoten tako v prvi mandatni dobi FJK, kot v današnji. Paradoškalno bi bilo, ko bi se to zastopanost onemogočilo prav v letu praznovanja 50-letnega obstoja Dežeze.« Neuspešnost je Dežela po Gabrovecem prepričanju dokazala tudi na področju priznanja in obravnavne starodavne in plemenite stvarnosti skupne imovine. Jusarji in srenej ostajajo po petdesetih letih še vedno »tabu«, tako da so kritična stališča njihovega deželnega koordinacijskega združenja povsem razumljiva in upravičena.

»31. januar je zato za (pre)mno-ge dan, v katerem ni veliko razlogov za praznovanje. Celotna deželna skupnost z vsemi svojimi političnimi silami vred se mora trezno zamisli ob današnjem splošnem stanju. Samo objektivna in samokritična analiza je lahko startna točka za nadaljevanje poti, na kateri ne bo manjkal težav, a bo prav gotovo tudi polno novih zanimivih izzivov,« je v svojem razmljušiljanju še izpostavil zastopnik SSK.

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ
ulica Roma 58
Tel. 0481.790074
IZJEMNE UGODNOSTI
SEZONSKA RAZPRODAJA
S POPUSTI DO 50%
Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

PREISKAVA - Sodno obvestilo županji Premolinovi, podžupanu Ghersinichu in tehniku Lovrihi

Čiščenje Glinščice: dvomi o odgovornosti upraviteljev

Dolinski upravitelji vpleteni v preiskavo o poseku v Dolini Glinščice - župan Fulvia Premolin, podžupan in odbornik za okolje in civilno zaščito Antonio Ghersinich ter funkcionar urada za javna dela in okolje Mita Lovriha - so prejeli obvestilo o zaključku preiskovalnega postopka, nimač pa vpogleda v celotno dokumentacijo preiskave. Tako sta ocenila zagovornika, odvetnika Peter Močnik in Andrea Frasini, na včerajnjem srečanju z njimi.

Močnik je izrecno podčrtal, da obvestilo o zaključku preiskave še ne pomeni uvedbe sodnega postopka proti dolinskim upraviteljem. O tem bo odločal sodnik za predhodne preiskave, ko mu bo predložena celotna dokumentacija. Na podlagi aktov bo imel na izbiru tri možnosti: zahtevo po uvedbi sodnega postopka na podlagi obtožb, ki jih je javni tožilec Antonio Miggiani navepel v preiskavi, spremembo obtožnice, ali pa arhiviranje.

Premolinova, Ghersinich in Lovriha so - zaenkrat - prejeli le dvojezično obvestilo, v italijanščini in slovenščini, s katerim jih je javni tožilec seznanil z morebitnimi obtožbami. »Mi bomo takoj zahtevali vpogled v celotno dokumentacijo,« je napovedal odvetnik

Odvetnik Peter Močnik

KROMA

Lanske vozovnice niso več veljavne

Družba Trieste Trasporti obvešča uporabnike, da z današnjim dnem niso več uporabne stare vozovnice, kupljene v letu 2012 (serija 12A). Neizkorocene vozovnice in abonmaje bo mogoče z dočaščom zamjenjati z novimi do 30. junija letos v pisarni v Ul. Lavoratori 2. Zamjenjava vozovnic na poletnih pomorskih progah bo možna ob uvedbi teh sezonskih povezav.

Brezplačne vozovnice

Na patronatu Caf Acli v Ul. sv. Frančiška 4/1 bodo od danes in do izčrpanja zaloge delili brezplačne avtobusne vozovnice za deset voženj. Pravico do ene take vozovnice imajo le občani, ki lahko dokažejo nični družinski dohodek ISEE.

Zaprti izpostavi

Občina Trst sporoča, da iz tehničnih razlogov danes ne bosta delovali pisarni za izdajo elektronskih osebnih izkaznic v občinskih izpostavah v Ul. Genova 6 in v Ul. Locchi 23/b.

Nov urnik v Miramaru

S 1. februarjem je obisk gradu v Miramaru možen vse dni med 9. in 19. uro, v ponedeljek pa med 14. in 19. Parku je odprt vse dni med 8. in 16. (v ponedeljek med 14. in 16. uro).

Močnik, »saj je doslej prejeto obvestilo zelo pomanjkljivo. Iz njega je mogoče razbrati, da je vodja preiskave zasljal nekaj prič, ni pa znano, kaj so povedale. Mi bomo zahtevali prepis zaslisanj, da bi izvedeli pri čem smo. Nenazadnje bomo tudi mi predložili javnemu tožilcu dokumente, ki bodo močno razbremenili sodni položaj dolinskih upraviteljev.« Kaj piše v tistih dokumentih Močnik, jasno, ni hotel razkriti.

Odvetnik je vsekakor iznesel resen dvom o popolnosti preiskave. Omenil je le vprašanje izvedencev, ki jih je izbral javni tožilec za tehnično oceno spornejšega posega civilne zaščite v strugi Glinščice 24. in 25. marca lani. Preiskavo je sprožila prijava naravovarstvene organizacije Svetovnega sklada za naravo WWF. Javni tožilec pa je za tehnična izvedenca izbral strokovnjaka, ki sta tehnična sodelavca prav organizacije WWF. Slednja se je prijavila tudi kot prizadeta stranka, zato je bilo imenovanje tehničnih izvedencev-sodelavcev WWF po mnemu odvetnika Močnika povsem neprimerena, saj ne moreta biti verodostojna. Dolinski upravitelji so se tudi obrnili na izvedence za strokovno mnenje, njihovi izsledki pa »pravijo prav nasprotno od tega, kar sta napisala izvedenca-sodelavca WWF,« je menil Močnik.

V zvezi s posegom civilne zaščite v strugi reke Glinščice gre zabeležiti vsaj še dve okoliščini, ki razbremenjujeta odgovornosti županje Premolin, odbornika Ghersinicha in funkcionarja Lovrihe. Čistilno akcijo si ni izmisnila dolinska občinska uprava, temveč je bila to posledica navodila, ki ga je bilo italijansko notranje ministrstvo naslovilo prefekturam v Furlaniji-Julijski krajini. Pozvalo jih je, naj posežejo pri pristojnih oblasteh za očiščenje rečnih strug. Glinščica je - z Ospom - edina rečna struga v pokrajini. Prefektura je seznanila z navodilom deželne oblasti, slednje deželnno civilno zaščito, ki vsekakor spada pod deželno upravo. Torej: sporni poseg, ki je izrazil

**OBVESTILO PREISKOVANCU
O ZAKLJUČKU PREDHODNIH PREISKAV**
 - čl. 415 bis Z.k.p. -

Avtor tožilca dr. Antonio MIGLIANI - Državni Tožilec Namestnik:
so preglej: "pisov kazenskega postopka št. 2547/2012 zoper sledete osebe:

MIGLIANI Luca, r. v. Pordenonu 26/01/1967,
s stalnim bivališčem v kraju Fiume Veneto (PN), ul. Piandipan št. 33,
naslov za vročanje: izbran pri odvetniški pisarni zagovornika po lastni izbiri,
zavajata ga zagovornika po lastni izbiri odv. BELLETTI Caterina s Sodišča v Milanu
in FRESOT Lorenzo s Sodišča v Gorici in odvetniški pisarno v Corso del Popolo št. 23,
Trieste (GO) tel.: 0481.411425.

BORLAZZO Guglielmo, r. v. Videnu 10/09/1953,
s stalnim bivališčem v Trstu, ul. Crispì št. 62,
naslov za vročanje pri odvetniški pisarni zagovornika po lastni izbiri.
zagovarja ga zagovornik po lastni izbiri odv. PONTI Luca s Sodišča v Videnu
in odvetniško pisarno v ul. Vittorio Veneto št. 39 (UD), tel.: 0432.507321

TROCCA Cristina, r. v. Trstu 14/09/1971,
s stalnim bivališčem v Trstu, ul. delle Milizie št. 21,
naslov za vročanje pri odvetniški pisarni zagovornika po lastni izbiri.
zagovarja jo zagovornik po lastni izbiri odv. PONTI Luca s Sodišča v Videnu
in odvetniško pisarno v ul. Vittorio Veneto št. 39 (UD), tel.: 0432.507321

GHERSINICH Antonio, r. v. Počela (Hrvatska) 01/01/1949,
s stalnim bivališčem v Občini Doline (TS), Lakotisce št. 280,
naslov za vročanje pri svojem stalnem bivališču.
zagovarja ga zagovornik po lastni izbiri odv. FRASSINI Andrea s Sodišča v Trstu
in advokantski pisarni v ul. Beccaria št. 8, tel.: 040.365232.

Naslovna stran obvestila o zaključku predhodne preiskave

toliko naravne škode, hude krvi, in sprožil preiskavo se ni porodil v uradih dolinske občine. Dolinski občinski upravi je bilo vsiljen »z vrha«.

Četudi bi se čistilna akcija »po-

svetila« dolinskim upraviteljem, pa bi je

slednji ne mogli izvesti. Preprosto zato,

ker dolinska občina ni upraviteljica za-

ščitenega območja Doline Glinščice. To

je bila pred časom, do zapada konven-

cije z Deželo. Konvencija pa je zapadla krepko pred marcem 2012 in je dejelna uprava doslej še ni obnovila. Dolinsko občino sicer upravlja tamkajšnji zbirni center, ne pa zaščiteno območje. Za-

to bi bilo iz trte izvito trdit, da naj bi bi-

dolinski upravitelji neposredno od-

govorni za nastalo škodo v strugi Glin-

ščice.

M.K.

SREČANJE - Zveza industrijev in župan Cosolini soglašajo Več industrije v Trstu

Pozornost pristanišču, prometnim povezavam, znižanju cene energije in preosnovi železarne

Srečanje na sedežu Združenja industrijev

KROMA

zdržitev AcegasAps s Hero blago-
dejno učinkovala na mesto. Trst bo

postal pravni sedež podjetja Hera
Trading, s čemer naj bi se povečal pri-
liv davka na dodano vrednost. Občinska
uprava bo v tej zvezi zahtevala od
Dežele, naj ta priliv nameni Trstu. Slu-
žil bo za spodbuditev novih industrijskih
prijemov in za družbene načrte.

Govor je bil tudi o uplinjevalni-
ku pri Žavljah. Razeto mu ne na-
sprotuje: podčrtal je njegov strateški
pomen za krajevno gospodarsko tki-
vo, seveda, če bo v sozvočju z okoljem
in ne bo oškodoval pristaniške de-
javnosti.

Ptujski kurenti na tržaškem županstvu

Danes ob 11. uri bodo na tržaškem županstvu zaplesale tradicionalne slovenske pustne maske s Ptuj, ki v pustnem času s svojim plesom klicajo pomlad in pozitivno energijo. Sprejel in pozdravil jih bo župan Roberto Cosolini, ki se bo ob tej priložnosti srečal z županom Mestne občine Ptuj dr. Štefanom Čelanom.

V Nabrežini predavanje o Kambodži

Nocjo bo v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini zanimivo predavanje o Kambodži, kjer je nekaj časa živila novinarka in svetovna potoponica Andreja Rustja. Njena potovanja se razlikujejo od običajnih predvsem po tem, da je s prostovoljnimi delom v mednarodnih humanitarnih organizacijah dejansko nekaj časa živila z ljudmi in imela možnost spoznati turistom skrite običaje. Lani je v Nabrežini predavala o Inuitih na Arktiki, tokrat pa nas bo popeljala na rijevo polja prijaznih Kmerov, v čudovite templje Angkorja, pa tudi skozi hude posledice tiranskega Pol Potovega režima, ki je terjal vsaj 2 milijona potbitih ljudi, predvsem izobražencev. Predavateljica je prinaša s seboj poleg diapositivov razne predmete, oblike in hrano, ki jo udeleženci lahko poskusijo. Začetek ob 20.30.

V Rossettiju aktualna drama Johna Osborna

Kaj lahko danes pove drama angleškega pisatelja Johna Osborna Ozri se v gnevnu (Look back in Anger), ki je pred skoraj šestdesetimi leti postal manifest gibanja jezini mladih ljudi, ki jih je takratna stvarnost razočarala, ker jim ni nudila nikakrsne perspektive? Vsekakor to, da so tudi današnji mladi ljudje jezni, razočarani, brez prave perspektive, ugotavlja režiser Luciano Melchionna v svoji postaviti, ki bo na sporedu danes, jutri in v nedeljo v veliki dvorani Rossetti-jevega gledališča. V vlogah mladih protagonistov Alison in Jimmy Porterja, ki ju je kljub pripadnosti različnim družbenima razredoma združila ljubezen, a ju ločuje možev za-
grenjeni gnev, nastopata Stefania Rocca in Daniele Russo.

O hitrih železnicah in trajnostnem razvoju

V zborni dvorani v Narodnem domu bo danes ob 17. uri srečanje na temo BDP in velike prometnice: družbeni razvoj ali koristi za maloštevilne? Simona Baldanzi bo predstavila svojo knjigo Mugello sottosopra, v kateri je obravnavala okoljsko opustošenje območij Toskane, kjer so gradili progo hitre železnice. Sodelovala bosta še Iole Pinto, profesorica okoljske fizike na Univerzi v Sieni in izvedenec za železniško varnost Dante De Angelis, prebrali pa bodo tudi pisni prispevki sociologa Tonina Perne.

Keynes vs. Hayek ali: kako iz krize danes?

John Maynard Keynes in Friedrich Hayek sta bila ekonomista, ki sta v dobrem in slabem zaznamovala 20. stoletje, njun vpliv pa še danes pogosto jevuje debate o izhodu iz krize. Prvi je po krizi leta 1929 zagovarjal masivno intervencijo države za ponovno rast gospodarstva, drugi pa je z dogmo skrajnega liberalizma zaznamoval zadnja tri desetletja prejšnjega in tudi prva leta tega stoletja. O spopadu teh vizij bo danes ob 18. uri v konferenčni dvorani ekonomske fakultete na trgu Evrope I govoril prof. Michele Boldrin z Washingtonove univerze v Saint Louisu (ZDA).

OPČINE - Dimitrij Rupel na večeru Slovik-a o dogajanju v Sloveniji

Nekoč preprič o prihodnosti, danes pa o preteklosti

Slovenci smo se nekoč prepirali o prihodnosti, danes pa se prepiramo glede preteklosti. Tako meni generalni konzul Republike Slovenije v Trstu ter večkratni slovenski zunanjji minister Dimitrij Rupel, ki je bil sinoči gost drugega večera, ki ga je Slovenski izobraževalni konzorcij priredil o trenutnem dogajanju v Sloveniji z naslovom Slovenija: kaj se dogaja?

Tako kot pred nedavnim srečanje z urednikom Mladine Gregorom Repovžem je tudi srečanje z Ruplom potekalo v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah, kjer sta prisotne uvodoma pozdravila ravnateljica Slovik-a Matejka Grgič in predsednik ZKB Sergij Stancich. Visoki gost si je postavil ugodno vprašanje, ali je Sloveniji – tako kot pri državnosti in diplomaciji – tudi na notranjepolitičnem področju uspelo povsem prekiniti s tradicijo oz. sistemom nekdanje Jugoslavije.

Izhajajoč iz slišanega, je odgovor negativen, za potrditev svoje teze pa je predavatelj šel nazaj v zgodovino in ugotovil, da je Slovencem vse do osmedesetih let prejšnjega stoletja priznalo državotvorne miselnosti. Rupel se je na začetku zaustavil pri t.i. pripravljalnih dejanjih, kot sta bila npr. obdobje vladavine Staneta Kavčiča konec šestdesetih let prejšnjega stoletja ali proces proti četverici leta 1988, zatem pa pri osamosvojitvi. V nadaljevanju pa je obravnaval dvajsetletno obdobje samostojnosti, v katerem je Slovenija dosegla vse zastavljene cilje, zlasti v zunani politiki, saj je dosegla mednarodno priznanje, vstopila je v Evropsko unijo in NATO pakt, prevzela evro in postala članica schengenskega območja, na koncu pa tudi predsedovala EU.

Vendar so vse bolj težavne poštale notranjepolitične razmere: Rupel je tu omenil afero Patria, v katero je vpletен predsednik vlade Janez Janša, predvsem pa sedanje dogajanje s poročilom protikorupcijske komisije, ki očita koruptivnost tako Janši kot vodji opozicije Zoranu Jankoviću ter izbruhom protestov decembra lani. Slednji so bili po Ruplovi besedah v začetku pristni, zatem so jih prevzeli v roke t.i. »razlagalci«, katerih sporočila imajo po mnjenju predavatelja eno samo skupno točko: razveljavljanje vrednot osamosvojitve in vračanje predosamosvojitvenih, arhaičnih in anahronističnih vrednot, ki so bile zna-

čilne za komunistično Jugoslavijo, pri čemer gre za varovanje premoženja, vpliva in privilegijev.

Tako se je začelo zapiranje pred modernimi gospodarskimi in družbenimi tokovi, ki prepičan Rupel, za katerega vidno pešata zgodovinski spomin in kritična zavest o slovenski državnosti.

Ob koncu osmedesetih let, je dejal konzul, smo se prepirali o prihodnosti, se pravi o svobodi, demokraciji in državnosti, danes pa se prepiramo in polariziramo glede preteklosti, naše ideje o preteklosti pa so fiksne ideje, kar je znamenje patologije, je prepičan Rupel, ki k temu dodaja še t.i. »egalitarni sindrom«, po katerem Slovenci zaradi zgodovine podrejenosti in obrobnosti težko sprejemajo avtorite, kulturne in socialne razlike.

Zato je potreben nov koncept slovenstva, pri čemer je Rupel omenil nekaj načrtov: ideološko in kulturno spravo, sankcije zoper t.i. »tranzicijske dobičkarje« in rehabilitacijo merito-

kracije, smotrno uporabo vseh naravnih in človeških zmožnosti ter načrt za prihodnji mednarodni položaj Slovenije kot sredozemske in srednjeevropske, ne pa balkanske države.

Nekatere svoje trditve je gost do datno razvil tudi med razpravo, kjer pa je odgovarjal npr. tudi na druga vprašanja, npr. o odnosih z Italijo, ki so danes po njegovih besedah ne glede na probleme v zvezi z manjšinami dobr. Rupel se tudi strinja z ureditvijo železniške povezave med Trstom in Koprom, vendar upa, da bo prišlo do izgrajanje drugega tira na progi Koper-Divača, ker je to za Slovenijo strateško vprašanje, čeprav se mu zdi, da je bila proga megalomansko zasnovana, da bi kdo pri tem zaslužil. Pojav tajkunov pa je po njegovem mnenju tesno povezan s politiko zaščite »nacionalnega interesa«, kjer so med drugim mnogi funkcionarji oz. skupine slovenske banke jemali kot »domača blagajno« in si sposojali denar z vednostjo, da ga ne bo treba vrniti. Vprašanje sprave in so-

Dimitrij Rupel

KROMA

vražnega govora pa je po njegovem mentalni in skoraj psihološki problem, za katerega sta odgovorna tudi šolski in medijski sistem, ki sta podpirala klišje in goričico, ki je nefunkcionalna.

V zvezi z afero Patria glede suma podkupovanja pri nakupu določenega števila finskih oklepnikov za Slovensko vojsko Rupel ne izključuje možnosti, da bi se bil kdo s tem okoristil, vendar to ni bil premier Janša, je dejal. Glede odnosov s Hrvaško pa je gost dejal, da je bila slovenska politika do svoje južne sosedje morda včasih preveč zaupljiva in nekoliko naivna: pri tem je Rupel podal več primerov hrvaškega od-

stopanja od dogovorjenega. Zanj je temeljno vprašanje meja, medtem ko so Hrvati, ki se približujejo članstvu v EU, kot izjemno spremni diplomatov povleklki na dan vprašanje varčevalcev Ljubljanske banke, ki pa je, tako Rupel, urejeno s sporazumom o nasledstvu, ki je bil podpisani na Dunaju leta 2001. Slovenija se je znašla v kočljivem položaju, sedanja vladna kriza pa gotovo ne pomaga reševati tega vprašanja, je menil konzul, ki je glede vzdružja v Sloveniji še dejal, da so toni, ki jih uporabljajo slovenska politika in mediji, previsoki: v Trstu je ton pogovorov kljub vsem težavam dosti bolj spoden, je prepičan Rupel. (iž)

GLEDALIŠČE MIELA - Od 6. do 9. februarja v sodelovanju s Cappello Underground

Mikrofestival znanosti in umetnosti

Na 3. izvedbi festivala Mi&Lab klub okrnjenim sredstvom zanimivi kulturni dogodki in poglobitev kočljivih vprašanj

Znanost, glasba, filozofija, gledališče in tehnologija se bodo ponovno srečali na križpotu trete izvedbe mikrofestivala Mi&Lab, ki ga zadruga Bonawentura prireja od 6. do 9. februarja v sodelovanju s Cappello Underground in šolo za nove tehnologije tržaškega konservatorija Tartini.

Sredstev ni veliko; gledališče Miela je utrpele 28-odstotno zmanjšanje rednih prispevkov, sodelujoča društva so prav tako v finančni stiski, predstavitev nove izvedbe tega festivala pa je zaradi tega že močnejši dokaz, da organizatorji zares verjamejo v ta projekt. Tako je včeraj na predstaviti tiskovni konferenci (*na sliki Kroma*) povedal predsednik zadruge Bonawentura Gianni Torrenti, ki je poudaril tudi, kako je ta festival znanosti in umetnosti unikat zaradi večstranskih kompetenc, področij delovanja in mrež sodelovanj, ki zaznamujejo dejavnost gledališča Miela.

Vsebine letošnjega festivala je predstavil Fabio Pagan, specifično filmsko pobudo pa Daniele Terzoli. Program se bo vsak dan odvijal v popoldanskih in večernih urah. V sredo, 6. februarja, bo festival odprla debata o možnostih literarnega in pesniškega obravnavanja znanstvenih tem s filozofom Giuliom Giorellom, inženirjem in pisateljem

Giuseppejem Longom in odgovornim za znanstvenofantastične zbirke pri založbi Mondadori Giuseppejem Lippijem. V četrtek popoldne bodo sledile Zvočne pokrajine performerjev tržaškega konservatorija, v petek debata o kočljivi temi obsodbe sedmih geologov, ki naj bi prepozno opozorili ljudstvo o možnih posledicah potresa v L'Aquila. V soboto se bo festival zaključil s predavanjem o odnosih med glasbo, matematiko in nevrološkimi vedenji, kateremu bo sledilo branje v reziji Franca Perroja o družini naravoslovca Charlesa Darwina, o katerem bodo »od zunaj« pripovedovali prijatelji in sorodniki z glasovi igralcev Marie Grazie Plos, Maurizia Zacchignie in Giorgia Monteja.

V sredo in v petek bodo večeri festivala potekali v filmskem slogu s projekcijami, ki se navezujejo na temo znanosti. Cloud Atlas (2012) Tykwerja in Wachovskega je primer kompleksne mešanice govoric s šestimi zgodbami, ki se odvijajo v šestih zgodovinskih obdobjih in v katerih malo skupina igralcev odigra vse vloge. Tajna Nikole Tesle (1980) Krsta Papića pa bo poklon letosnjemu, 70. obletnici smrti genialnega in vizionarskega znanstvenika.

ROP

ČRNA KRONIKA - Pred dnevi v Istrski ulici

Policiste zmerjala in jih polila z vinom

Pripadniki krajevne policije so morali pred dnevi poseči v avtomatični pralnici v Istrski ulici 22, kjer sta vinjeni osebi nadlegovali moškega in žensko. Oba nadlegovalca sta Tržačana in ne več rosnog mlada, gre namreč za 64-letnega M.S. in 59-letnega P.M., ki sta se na dvojico spravila s psovkom. Ob prihodu policistov možakarja tudi nista hotela zapustiti pralnice, kot so ju bili povabili: eden se je podal v tisti kot, ki je najbolj oddaljen od vhoda, drugi pa je začel zmerjati policiste, stvar pa se je potem stopnjevala, saj je M.S. policiste polil z vinom iz embalaže, P.M. pa je začel nanje pljuvati. Oba so na koncu pospremili v urade krajevne policije na Miramarskem drevoredu, da bi se vendarle pomirila, možakarja pa se bosta morala zagovarjati zaradi pjanosti, dalje ker nista hotela posredovati svojih osebnih podatkov ter zaradi upiranja in žaljenja javne osebe.

V Štivanu našli ukraden avto

V sredo popoldne so karabinjerji v Štivanu našli avtomobil znamke fiat punto, za katerega se je ugotovilo, da je bil 22. decembra lani ukraden v kraju San Giorgio di Nogaro v Furlaniji. Karabinjerji so vozilo natancno pregledali v iskanju prstnih odtisov, ki bi jim pomagali pri preiskavi, nato so ga izročili lastniku.

Iz hišnega pripora pred bar in nato v zapor

Morda so mu domače stene postale pretesne, čeprav je bil doma, se je počutil kot v kletki in zato se mu je zahotel v bar. Dejstvo je, da se zdaj nahaja v koroješkem zaporu na razpolago sodstvu. Gre za 47-letnega P.M., ki bi bil moral biti v hišnem priporu, karabinjerska izvidnica pa ga je v sredo zvečer okoli 20. ure zlotila pred nekim barom na Trgu Sansovino. Karabinjerji so ga zato aretirali in odpeljali v zapor pod obtožbo bega.

POLITIKA - Napoved tajnika SKP Paola Ferrera

Državljanska revolucija tudi na deželnih volitvah

Državljanska revolucija se bo predstavila tudi na aprilskih deželnih volitvah, je med predvolilnim obiskom v FJK dejal državni tajnik Stranke komunistične prenove Paolo Ferrero (*na sliki KROMA predstinočnjim v Trstu*). Tajnik sicer ni pojasnil, če bo lista, ki jo na državni ravni vodi Antonio Ingroia, podprtla predsedniško kandidatko DS Debora Serracchiani, kar bo sicer naredila stranka Italija vrednot, ki je sestavni del DR.

Volitve 2013

Danes soočenje zastopnikov koalicij

V Novinarskem krožku (Korzo Italija 13) bo danes predvolilno soočenje zastopnikov koalicij, ki nastopajo na predčasnih volitvah 24. in 25. februarja. Začetek ob 18.30. Na okrogli mizi, ki jo bo vodil časnikar Roberto Morelli, so napovedani Piero Camber (desna sredina), Marino Andolina (Državljanska revolucija), Alessandro Maran (Montijeva lista), Aris Prodani (Gibanje 5 zvezd) ter Ettore Rosato v zastopstvu koalicije med Demokratsko stranko in SEL.

SEL: dobrodošla levica!

Stranka Levica-svoboda-ekologija prireja danes ob 18.30 na svojem sedežu v Ul. Martiri della libertà 18 predvolilno skupščino z naslovom Dobrodošla levica. Srečanje bo uvedel strankin pokrajinski koordinator Fulvio Vallon.

Fedriga na Borznem trgu

Poslanec in spet kandidat za parlament Massimiliano Fedriga (Severna liga) se bo danes med 10. in 12.30 ter med 15. in 17. uro srečal z volilci. Srečanje bo v volilnem »gazebru« Lige na Borznem trgu.

POMORSKA POSTAJA - Srečanje v okviru zasedanja evropskih socialistov in demokratov

Boris Pahor: Italija še ni obračunala s fašizmom

Tržaški pisatelj je skupaj z drugimi književniki in politiki razpravljal o pomenu svobode in demokracije

Italija ni še obračunala s fašizmom, o katerem se pre malo ve, čeprav je s svojo strahovlado začel bistveno prej kot nemški nacizem, o tem je treba govoriti v šolah, je prepričan tržaški slovenski pisatelj Boris Pahor, ki je v tem smislu v sredo zvečer na tržaški pomorski postaji nagovoril številne mlade in poslance skupine socialistov in demokratov v evropskem parlamentu, ki so v teh dneh zasedali v Trstu. Pahor se je v večernih urah udeležil javnega srečanja na temo Ponovni zagon Evrope, ki je bilo posvečeno svobodi in demokraciji kot vrednotama, ki sta na krizišču. Ob Pahorju so o tem spregovorili še književnik Giorgio Pressburger, predsednik slovenskih Socialnih demokratov Igor Lukšič, mladi britanski laburist Hadleigh Roberts ter predsednik in podpredsednica skupine socialistov in demokratov Hanne Swoboda in Sylvie Guillaume in evroposlanka iz Furlanije Julijanske krajine Debora Serrecchiani, medtem ko ni bilo napovedanih rektorjev tržaške in videmske univerze Francesca Peronija in Cristiana Compagno.

Pahor je prisotne opozoril na pomanjkanje poznavanja zgodovine, zlasti zgodovine Trsta: evropski socialisti so obiskali Rijarno, vendar v Ri-

žarni so bili Nemci, nobena beseda pa ni bila izrečena o tem, kar so že veliko prej delali fašisti ravno v Trstu na račun Slovencev: "Žal mi je, da moram to reči," je dejal Pahor, ki je prav tako opozoril, da se ob dnevu spomina veliko govorovi o holokavstu Judov, medtem ko se je treba spomniti tudi vseh tistih, ki so se v zasužnjeni Evropi borili za svobo do, kar pa se pre malo poudarja. Pisatelj je bil precej kritičen o Italiji, ki si ni razjasnila pojmov o fašizmu, za kar so po njegovih besedah odgovorni tudi komunisti, pri čemer je opozoril najprej na amnestijo, ki jo je razglasil nekdani voditelj italijanskih komunistov in pravosodni minister Palmiro Togliatti, nato tudi na srečanje med voditeljem postfašističnega Nacionalnega zavezništva Gianfrancem Finijem in vidnim predstavnikom takratnih Levih demokratov (naslednikov KPI) Lucianom Violantem prav v Trstu. V Evropi pa bi morali po Pahorjevem mnenju oblikovati neko posebno telo, nekašen »etični svet«, ki bi določil norme obnašanja v Evropi 21. stoletja ter nadzroval izvajanje teh določil.

Pahor se je tudi strinjal s Pressburgerjem, ki je med drugim dejal, da je bila Evropa v preteklosti sposobna povzročiti dve uničujoči svetovni voj-

Boris Pahor je evropske socialiste spomnil tudi, da se ob spominu na holokavst Judov pre malo poudarja spomin na borce za svobodo

KROMA

ni, vendar je v teku stoletij oblikovala tudi modele sožitja, demokracije, umetnosti, znanosti in lepote. Prav tako je mogoče vzeti Trst kot prototip tega evropskega, zahodnega sveta, saj se je tu kaj oblikovala multietnična in večkulturna skupnost, ki je proizvedla visoko kulturo, kar pa je zgodovina uničila. V zadnjih dveh desetletjih je bila beseda »kulturna« razvreduhena, po Evropi pa danes ponovno kroži duh preganjanj, je opozoril Pressburger, za katerega je treba to preprečiti z uveljavljivijo demokracije, ki pa je ni mogoče izvajati z

orožjem, ampak z modeli pozitivnih dosegov Evrope v teku stoletij. Za to je potreben jasen načrt, da se prepreči, da se človeku kot edino obzorje ponuja obogatitev, saj denar ne ustvarja človeške civilizacije.

Preostali govorniki so v nadaljevanju še dodatno poudarili pomen vrednot, kot so npr. demokracija, solidarnost in svoboščine, ki jih je treba po mnenju francoske evroposlanke Giuliaumove še dodatno širiti, medtem ko je predsednik slovenskih socialdemokratov Lukšič podal odločno kritiko neoliberalizma, ki se po njegovih besedah zavzema le za rast materialnih dobrin ter za množenje bogastva v rokah redkih, medtem ko je treba na prvo mesto postaviti ljudi in njihove potrebe, delo in pravično delitev bogastva. Britanec Roberts je prepričan, da je potrebnih več socialistih demokratov v vladah evropskih držav, medtem ko je Serrecchiani opozorila predvsem, da je želja oblikovati t.i. Združene države Evrope, doseglo tega pa je treba sprejeti izziv, ki je kulturnega značaja, oblikovati je treba torej evropsko kulturo. Zasedanje, ki sta se ga med drugimi udeležili tudi slovenski evroposlanki SD Tanja Fajon in Mojca Kleva, je zaključil Swoboda z ugotovitvijo o potrebi po borbi proti neenakosti in brezposelnosti ter za socialno Evropo, vendar morajo tudi socialistične stranke pri tem narediti korak naprej, saj če bodo razmišljale preveč nacionalistično, ne bodo uspešne. (iz)

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 1. februarja 2013

IGNAC

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 17.11
- Dolžina dneva 9.45 - Luna vzide ob 23.21 in zatone ob 9.30

Jutri, SOBOTA, 2. februarja 2013

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,4 stopinje C, zračni tlak 1020,8 mb raste, vлага 80-odstotna, veter 2 km na uro jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 10,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 2. februarja 2013
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oštrek Osoppo 11 - 040 410515, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunc - 040 228124

EVROPSKI SOCIALISTI IN DEMOKRATI

Spoznali luko

Monassijeva prikra na račun Morettija: »Očitno ne bere pošte«

Večja skupina evropskih poslancev skupine socialistov in demokratov je včeraj v spremstvu kolegice Debore Serracchiani obiskala sedež Pristaniške oblasti v Trstu. Predsednica Marina Monassi jim je predstavila vlogo in velik razvojni potencial tržaške Luke, ki ga gre podprtiti s posodobitvijo železniških povezav. Predsednica je poudarila, da so kljub svetovni krizi v dveletju 2011-12

zabeležili nadvse spodbuden 45-odstoten porast prometa kontejnerskih enot TEU.

Monassijeva je tudi pikro zavrnila kritike upravitelja državnih železnic Maura Morettija na račun zamud pri načrtovanju železniških zvez luke. »Projekt smo mu poslali 24. decembra, očitno ni prebral pošte ...,« je dejala in dodala, da povsem podpira pozavo Trst-Koper.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE sezona 2012/2013

Georges Feydeau
Ne sprehaja se no vendar čisto naga!

režija: Alen Jelen

vse predstave so oprenjene z italijanskimi nadnapisi

zadnji abonmajski ponovitv!!!!
jutri, 2. februarja 2013, ob 19.00
v nedeljo, 3. februarja 2013, ob 16.00
(z avtobusnim prevozom iz Sežane in Milj)
v Mali dvorani SSG v Trstu

REZERVACIJA JE OBVEZNA

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka z urednikom 10-15 in uro in pol pred začetkom predstave. Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542.

FELLINI - 17.00, 19.30, 22.00 »Flight«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.45, 21.45 »Django Unchained«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »La migliore offerta«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 20.00 »In darkness«; 18.20, 22.20 »Pazze di me«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.00, 20.10 »Django brez okovov«; 18.00, 20.00, 22.00 »Film 43«; 16.00, 18.20, 20.40, 23.00 »Gangsterska enota«; 17.05, 21.00, 23.05 »Lovca na čarovnice«; 16.05 »Lovca na čarovnice 3D«; 17.20, 20.30 »Nesrečniki«; 15.00 »Samova pustolovščina 2«; 16.30 »Samova pustolovščina 3 D«; 19.00 »Seanse«; 21.00, 22.55 »Teksaški pokol z motorko 3D«; 18.50 »Zadnja bitka«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.30, 19.45, 21.30 »Les Misérables«; Dvorana 2: 16.00, 19.50, 22.20 »The last stand - L'ultima sfida«; 21.20 »Cloud Atlas«; Dvorana 3: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Looper«; Dvorana 4: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The impossible«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 21.00 »Lincoln«; Dvorana 2: 18.00, 21.15 »Miserabili«; Dvorana 3: 21.40 »Django Unchained«; 17.00, 19.50 »Quartet«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.10 »The last stand - L'ultima sfida«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.10 »Looper«.

Osmice

ALMA IN STANKO GRUDEN sta odprla osmico v Samatorci. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-229349.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprtino osmico. Tel. št.: 040-291498.

OSMICO ima odprtio Zorko v Dolini št. 37. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-228594.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za Slivno. Tel. 338-3515876.

Lotterija

31. januarja 2013

Bari	4	36	29	83	15
Cagliari	11	32	34	18	6
Firence	83	16	20	80	48
Genova	49	76	26	56	40
Milan	42	11	80	35	8
Neapelj	11	60	88	45	63
Palermo	41	80	49	51	15
Rim	14	86	42	19	10
Turin	62	90	46	37	64
Benetke	78	37	79	49	57
Nazionale	80	56	79	46	42

Super Enalotto

37	42	47	49	53	63	jolly16
Nagradi sklad						1.885.225,75 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						41.463.774,13 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
10 dobitnikov s 5 točkami						28.278,39 €
862 dobitnikov s 4 točkami						329,79 €
28.384 dobitnikov s 3 točkami						19,97 €

Superstar

75						
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
Brez dobitnika s 5 točkami						- €
7 dobitnikov s 4 točkami						32.979,00 €
133 dobitnikov s 3 točkami						1.997,00 €
2.016 dobitnikov s 2 točkama						100,00 €
13.309 dobitnikov s 1 točko						10,00 €
32.732 dobitnikov s 0 točkami						5,00 €

SLOVENSKI KLUB
in Slavistično društvo
Trst-Gorica-Videm

prijetata
DANES

predstavitev knjige
Marije Mijot

**Otroške pesmi in
dramski prizori,**

ki jo je uredila dr. Bogomila Kravos.

Ob prisotnosti urednice bosta
o delu spregovorili prof. Marija Pirjevec
in dr. Karin Marc Bratina.

Pobuda bo potekala v Narodnem domu,
ulica Filzi 14, s prijetkom ob 17.30.

Vljudno vabljeni!

Šolske vesti

LICEJ FRANCE PREŠEREN obvešča,
da bo potekal dan odprtih vrat v soboto, 2. februarja, v jutranjih urah.
Vabljeni!

ZDRAUŽENJE SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. Kosovel Trst, Ul. Ginnastica 72, sprejema vpise v otroške jasli za š.l. 2013/14 (pon.-pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, www.dijaski.it).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »V. BARTOL« PRI SV. IVANU sporoča, da bo predstavitev vzgojno-izobraževalne ponudbe na OŠ F. S. Finžgarja v Barakovljah (Ul. del Cerreto 19) v ponedeljek, 4. februarja, ob 16.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da je srečanje za predstavitev vrtca Mavrica v Miljah preloženo na torek, 5. februarja, ob 16.15 v prostorih v Ul. D'Annunzio 62.

Izleti

SO SPDT prireja dva avtobusna izleta v Bad Kleinkirchheim 3. februarja in 3. marca. Odhod iz trga Oberdan ob 6.45 in iz Sesljana ob 7.00. Vpisovanje in informacije na smukanje@spdt.org, mla-dinski@spdt.org in na tel. 348-7757442 (Laura). Toplo vabljeni!

SPDT prireja v ponedeljek, 4. februarja, ob 19. uri v društveni postojanki v Boljuncu št. 44, predstavitev enotedskega društvenega izleta na Monviso, ki bo od 27. julija do 3. avgusta. Vabljeni!

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi v London v soboto, 16. marca, z letalom iz Ljubljane. Informacije in prijave na tel. št. 00386-31372632 - Metka.

Obvestila

OBČINA DOLINA obvešča, da je objavila razpis za podelitev mesta usklajenega in trajnega sodelovanja v okviru projekta čezmejnega sodelovanja Italija - Slovenija 2007-2013 trajanja 19 mesecev. Informacije, razpis in obrazci so na razpolago na občinskem sedežu in na www.san-dorligo-dolina.it.

REPENTABRSKO ZDRAUŽENJE STAR-ŠEV pripravlja razstavo o repentabrski šoli in zbiru v februarju v šoli kakršnokoli gradivo (stare fotografije, dokumente, zvezke, učbenike) v zvezi z zgodovino šole.

BREZPLAČNI TEČAJ po univerzitetni diplomi namenjen odraslim brezposelnim osebam na Ad formandum: teoretične vsebine in praktično oblikovanje marketing plana s posebnim poudarkom na komunikaciji in trženju storitev. Tečaj traja 80 ur. Izbor: danes, 1. februarja. Informacije in prijave: Ul. Ginnastica 72, tel. 040-5666360, ts@adformandum.org.

KD FRAN VENTURINI obvešča, da se bo tečaj elektronske glasbe začel danes, 1. februarja, ob 20. uri na sedežu društva pri Domju št. 227. Informacije na tel. št. 347-9534644 ali na damjan.krizmancic@gmail.com. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA sporoča, da je od danes, 1. do četrtek, 28. februarja (do 12. ure), možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov za nakup, v š.l.

SKD Igo Gruden
vabi na predavanje
Andreje Rustja
o KAMBODŽI
Danes, 1. februarja 2013,
ob 20.30
v Kulturnem domu Igo Gruden
v Nabrežini

2012/13, učbenikov, individualnih učnih pripomočkov, vozovnic za lokalni javni prevoz v tržaški pokrajini v korist šoloobveznih učencev, s stalnim bivališčem v občini Dolina. Obrazec navaja pogoje, ki jih je treba izpolnjevati in je na razpolago na www.sandorligo-dolina.it.

OBČINA DOLINA sporoča, da od danes, 1. do četrtek, 28. februarja, potekajo vpisovanja v otroške občinske jasli v Dolini (št. 200) za š.l. 2013/14, medtem ko bodo vpisovanja v otroške jasli Colibri (Ul. Curiel 2 - samo za mesta v konvenciji z občino Trst, ki so na razpolago za otroke s stalnim bivališčem v občini Dolina) od ponedeljka, 18. do četrtek, 28. februarja. Informacije in vpisni obrazci na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

SPDT obvešča, da bodo odborniki na razpolago za obnovitev društvene članarine in zavarovanja v okviru Planinskih zvez Slovenske. Urnik: danes, 1. februarja, od 19.00 do 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1; v ponedeljek, 4. februarja, od 19.00 do 20.30 v društveni postojanki v Boljuncu št. 44; v torek, 5. februarja, od 10. do 13. ure na društvenem sedežu, Ul. Sv. Frančiška 20. Ostale datume bomo javili načnadno.

FOTOVIDEO TRST80 v sodelovanju s KD Lipa organizira čez celo leto 2013 fotografski natečaj »4 letni časi v Bazovici«. Pravilnik na spletni strani www.trst80.com ali info na tel. 329-4128363.

JUS PROSEK vabi na sečnjo in čiščenje jurskih površin v soboto, 2. februarja. Zbirališče ob 10. uri na parkirišču pri spomeniku na Proseški postaji. Udeleženci naj bodo primerno opremljeni z lastnim orodjem. V primeru slabega vremena akcija odpade.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) v sodelovanju z zadrugom Cooperativa sociale La Quercia organizira 8 brezplačnih izobraževalnih tečajev. Tema: »Ohranjanje ugodja v tretjem življenjskem obdobju«. V ponedeljek, 4. februarja, od 17. do 19. ure bo v Grudnovi hiši v Nabrežini 158 potekalo srečanje z naslovom »Odnos s starejšimi s psihologinjo Dr. Giuliana Rendina. V sredo, 6. februarja, od 17. do 19. ure vedno v Grudnovi hiši bo potekalo srečanje na temo »Premikanje oseb, ki so nesposobne za samostojno življenje« z zdravstvenikom Giorgiom Ruzzierjem. Informacije: 040-368302 ali 327-769531.

GONG ZVOČNA KOPEL - SKD E. Prešeren in učitelj joge Goran Koren vabi na doživljjanje gong zvočne kopeli, ki bo potekala v torek, 5. februarja, od 18.30 do 20.00 v društveni dvorani, v 1. nad. gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Prinesite s seboj steklenico vode, spalno vrečo in podlogo za ležanje. Za informacije in prijave yoga.koren@gmail.com oz. +38641 649004.

TPP PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 5. februarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. **SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR** vabi svoje člane in slovenske filatelistike na redni letni občni zbor, ki bo v sredo, 6. februarja, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška 20. Dnevni red: otvoritev občnega zborna; predsedniško, tajniško, blagajniško poročilo; poročilo nadzornega odbora; razprava; razno.

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA obvešča, da je vpisovanje za Živalski pustni defile' možno na dan defileja, 8. februarja, ob 18.00 do 19.30.

FOTOVIDEO TRST80 v sodelovanju z odborom Kraškega pusta, vabi prijatelje, fotografje in člane na fotografski »Extempore«, ki bo potekal na dan sprevoda Kraškega Pusta 2013 na Opčinah. Pravilnik na spletni strani www.trst80.com ali tel. 329-4128363 (M. Civardi). Vabljeni!

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se do srede, 13. februarja, vsako nedeljo in sredo udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti od Kaliča oz. Grizdalne do Frčatouk. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče pri Ta dul'ne št'rne ob 8.30.

ORIENTALSKI PLES - SKD Lonjer-Katinara prireja tečaj orientalskega plesa, ki ga bo vodila od Conija priznana učiteljica Patrizia Haggiopulo - Naadirah. Prva brezplačna lekcija bo v petek, 15. februarja, ob 20.30 v prostorih ŠKC v Lonjeru.

Tečaj bo potekal enkrat tedensko in je primeren za vse starostne skupine ter za vse, ki bi radi stopili v stik s svojim tečajem, občutili blagodejne učinke trebušnega plesa in se prepustili ritmu orientalske glasbe.

DSI IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabi v ponedeljek, 4. februarja, na razgovor o novih študijsih sodelavcev Inštituta za novejšo zgodovino iz Ljubljane. O njih bodo spregovorili zgodovinarji Aleš Gabrič, Bojan Godeš in Aleksander Lorenčič. Začetek ob 20.30.

ZTT, MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi na kavo s knjigo. V sredo, 6. februarja, ob 10.00 bo v Tržaški knjigarni Lelja Rehar Sancin spregovorila o nekaterih ženskih likih, ki jih je opisala v svoji knjigi Nove pero.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v

Pravilnik na www.trst80.com ali tel. 329-4128363.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 18. februarja, ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20.00 v drugem. Letos bo volilnega značaja. V teku večera bo možno poravnati članarino.

SKD LIPA organizira začetne tečaje latinsko/ameriških, karaibskih in standardnih plesov (salsa nadaljevalni 2. stopnje - po povpraševanju in zadostnem številu prijav). Vodita spretna vaditelja in plesalca Vesna in Branko, ob sredah, v prostorih Bavorovskega doma. Sestanek za urnike in odločitev dveh ali treh plesov v sredo, 20. februarja, ob 20.30. Začetek 27. februarja. Prosimo vas, da se pred sestankom prijavite na tel.: 346-0192763, 335-6050651, od takrat do petka, ob 15.30 do 18.00.

četrtek, 7. februarja, ob 20. uri na tretje predavanje iz ciklusa o »Odnosih« v družini in družbi. Naslov predavanja priljubljene strokovnjakinje za prehrano, Marije Merljak: Hrana za pust in post.

ANTROPOZOFSKO ZDRAUŽENJE, skupina Fortunato Pavisi, Ul. Mazzini 30 v Trstu, organizira konferenco »Jezik simbolov v nekaterih mojstrovinah italijanske renesanse« v petek, 8. februarja, ob 20. uri. Predava Elza Zibai.

GLASBENA MATICA - ŠOLA »MARIJ KOGOJ« vabi na koncert Glasbeniki ob Dnevu slovenske kulture v petek, 8. februarja, ob 18. uri v Narodnem domu v Trstu, Ul. Filzi 14. Nastopajo solisti, komorne skupine ter zbor Jacobus Gallus.

Mali oglasi

40-LETNI ELEKTRONSKI TEHNIK z večletnimi izkušnjami v risanju tiskanih vezij, impaginaciju, upravljanju z računalniki in mrežami, web strani išče zaposlitev. Tel. št. 338-8471295.

40-LETNIK z večletnimi izkušnjami v zidarstvu iščem katerokoli zaposlitev. Tel. št.: 347-9637896.

FIAT BRAVO letnik 1997, 1600 cc, 142.000 prevoženih km prodam. Cena 250,00 evrov. Tel. št.: 040-229121.

NA PROSEKU s februarjem oddajamo v najem opremljeno stanovanje z balkonom, 70 kv.m., avtonomno gretje in parkirišče. Tel. št.: 040-225320, 333-1129574.

PO ZNIZANI CENI prodajamo 190 kv.m veliko staro hišo z vrtom, 2.500 kv.m, v Trebčah. Tel. št.: 340-5706725.

PODARIM steklenice (52 in 54 litrov). Tel. št.: 040-281244 (Domjo).

PRODAM staro hišico v okolici Domžal potrebovam popravil ter železne cevi (6 m dolge, 6 cm premera) uporabne pri gradnji ograje. Tel. št.: 040-280910.

PRODAM STANOVAJNE v Trstu (Ul. Rivalta), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM subwoofer helix, 25cm, 200w in zvočnik ground zero, 400w za avto v dobrem stanju. Ugodna cena. Tel. št.: 348-2693442.

PRODAM vsak dan sveže domače mleko, 1 evro na liter. Tel. 339-2019144.

Prispevki

V spomin na Ivanko Svetina darujeta Sonja in Danilo Križmančič 25,00 evrov, Nadja z družino 30,00 evrov, hčerkine kolegice 190,00 evrov ter Ermita in Berto Legija 20,00 evrov za TPP Z. Tomažič.

V spomin na Parida Sossija daruje Irma Kraus 30,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V spomin na Parida Sossija daruje Nada Mesghes 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

Namesto cvetja na grob Parida Sossija darujeta Egon in Romana Škerk 20,00 za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V spomin na Parida Sossija darujeta družini Antonič in Štoka 40,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V spomin na Parida Sossija darujeta Silvana in Vojko 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V počastitev spomina soletnice Lidi je Milič darujejo Elvira, Silva, Vanja, Marija, Ada, Miranda, Milva, Eda, Mili, Just, Romano, Marjan, Marjetica in Edi 70,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel.

Ob prerani izgubi dragega MARJOTA OTA izrekamo družini iskreno sožalje.

Vsi pri Tržaški kmetijski zadrugi

Ob prerani izgubi dragega Marjota izrekamo globoko sožalje družini in svojem.

Prijatelji Dušan in Zorka, Damijan in Nives, Meri in Bruno, Duilio in Nitka, Pepi in Marta

DVORANA TRIPCOVICH - Na platnu zaživel dokumentarec Elisabette Sgarbi Trieste la contesa

Anekdote in utrinki o raznoliki tržaški duši

Več krajših intervjujev s predstavniki tržaškega javnega življenja in preprostimi ljudmi

Potem ko je še pred desetimi dnevi s svojim celovečerjem *Il viaggio della signorina Vila* (Potovanje gospodične Vile), poetičnim poklonom Trstu, uvela dogajanje letošnjega Trst film festivala, se je režiserka in direktorica založbe Bompiani Elisabetta Sgarbi ponovno vrnila v naše mesto. Sinoči je namreč v nabito polni dvorani Tripcovich predpremierno predstavila svoj najnovješji dokumentarni film *Trieste la contesa* (Trst jabolko spora). Nov delček pripovedi o Trstu, ki pa še zdaleč ni končana, kot pravi Sgarbijeva.

Lepo, fascinantno, zgodovinsko in naravno zanimivo, razpeto med preteklostjo in sedanjo, med različnimi kulturnimi in jeziki - takšno je mesto Trst, ki ga tokrat gledalci ponuja Sgarbijeva. Sicer pa film nikakor ne želi biti portret mesta, pač pa ponuja možnost Tržaščanom, da se o njem izrečejo. Režiserka se je tokrat namreč odločila za serijo krajših intervjujev (vprašanja postavlja Eugenio Lio) z različnimi dušami našega mesta, predstavniki tržaškega javnega življenja pa tudi preprostimi ljudmi. Kamera spremlja gledalca od starega pristanišča, mimo Štivana, Botača, kopališč Topolini oz. Barkovelj, Rižarne in tržaških pokopališč, do Miramarskega oz. Devinskega gradu ter po mestnih ulicah in trgih. V te filmske kontekste je režiserka spremeno postavljala svoje sogovornike - naj med njimi oponozirimo na politologa Giorgia Rossetti, kabaretista Paola Rossija, zgodovinarja Raoula Pupa, pisatelje Maura Covacicha in Pina Rovereda, docente Mirana Koštuta, Marija Mitrović in Andreja Segreja, gozdnega čuvalja Lucia Ulianu, direktorja centra za genetski inženiring in biotehnologijo (ICGEB) Maura Giacco, predstavnika judovske skupnosti Maura Tabora ali arhitektka Barbaro Fornasir. Vsak nastopajoči je mikrofonu zaupal podatek, anekdoto ali samo majhno zanimivost, ki je po svoje osvetila eno dušo Trsta. Sicer pa je bilo občutiti, kako nad njihovimi besedami lebdi kot v nevidno tančico ovita predvsem ljubezen do tega našega mesta, neka nad-telesna navezanost na vse kar Trst je.

Pred projekcijo so zavrteli tudi krajši pogovor s Primom Rovisom, ki se je spominjal svoje matere, in Borisom Pahorjem, ki se je zaustavil pri nenačisani zgodovini, pri protislovenskem fašizmu, ki so ga tako italijanske knjige kot šolski programi prevečkrat zamolčali.

Dokumentarni film bodo predvajali v nedeljo, 10. februarja, ob 23. uri na programu RaiStoria. (sas)

Režiserka
Elisabetta Sgarbi
so včeraj na odru
spremljali (z leve)
Mario Andreose,
Eugenio Lio
in župan
Roberto Cosolini

KROMA

LICEJ PREŠEREN - Pred začetkom novinarske delavnice

Prvi stik z redakcijo

Dijaki 3.A, 3.C in 1. klasičnega liceja so spoznavali vsakdanje dela novinarjev Primorskega dnevnika

Pred začetkom novinarske delavnice, ki jo bodo na liceju Francetu Prešernu od prihodnjega tedna priredili in vodili novinarji Primorskega dnevnika, so dijaki 3.A, 3.C in 1. klasičnega liceja obiskali uredništvo našega dnevnika v Ulici Montecchi 6, da bi se dejansko seznavili s časnikarskim vsakdanom.

Mlade so spreheli odgovorni urednik Dušan Udrovič, vodja fotostavnice Marko Hussu in fotograf Davorin Križmančič, ki so jim predstavili, kako nastaja dnevnik - se pravi od zamisli do končnega izdelka, mimo redakcijskih sestankov, zbiranja gradiva, fotografiranja in seveda pisanja ter vstavljanja članka v stran.

Nagrade za najboljše dijake-fotografe

Na zavodu za geometre Max Fabiani (Ul. Monte s. Gabriele 48) bodo danes ob 11.30 nagradili zmagovalce že osmega umetnostnega in fotografskega natečaja Questa volta metti in scena ... il gusto (Tokrat uprizori ... okus), ki sta ga ob podpori in s pokroviteljstvom Pokrajine Trst, Občine Devin-Nabrežina in tržaškega centra Unesco priredila kulturno združenje Opera viva in Zavod za geometre Max Fabiani po zamisli umetnice Lorenne Matic, ki je dejansko tudi izpeljala projekt. Razpis je bil tuji letos namenjen izključno tržaškim višješolcem, dijakom Zavoda združenega sveta iz Devina in gimnazije Carli iz Kopra. Njihove končne izdelke bodo tudi razstavili.

V Lovat roman o italijanskem terorizmu

V knjigarni Lovat (Drevored XX. Septembra) bodo danes ob 18. uri predstavili roman Il massacro per un presidente reškega avtorja in novinarja Diega Zandela. Roman se poglablja v italijanski terorizem, o čemer se bosta z avtorjem pogovarjala zgodovinar Claudio Venza in docent italijanske književnosti Roberto Dedenaro.

Muzikal Maximilian - miramarski princ

Na odru gledališča Orazio Bobbio bo danes in jutri ob 20.30 zaživel muzikal Maximilian - miramarski princ v režiji Andree Bennetija. Za plesne vložke bo poskrbel skupina akademije Artinscena pod vodstvom koreografinje Marie Brune Raimondi. Za vstopnico boste morali odšteti 15 oz. 10 evrov (brezplačno parkirišče na tržaškem sejnišču - vhod s Trga de Gasperi).

O grški diaspori

Grška fundacija za kulturo v sodelovanju s tržaško univerzo in grško skupnostjo v Trstu vabi danes ob 17.30 v dvorano Filoxenia (Ul. Mazzini 3) na predstavitev knjige profesorja Jannisa Korinthiosa I Greci di Napoli e del Meridione d'Italia dal XV al XX secolo. Docent iz Kalabrije objavil več desetletne raziskave o diaspori v južni Italiji, s posebno pozornostjo do grške skupnosti v Neaplju.

MERČE - Val nezadovoljstva, ki se širi po Sloveniji, zajel tudi s satirično žilico navdahnjene Merčane

Pustno začinjen politični protest

več fotografij na
www.primorski.eu

V sežanski občini se le redko katera vaška skupnost ponosa s tako razvijano družbeno dejavnostjo, kot jo gojijo prebivalci Merč. Podobno kot po vsej Sloveniji tudi med njimi trenutno narašča socialno-politično nezadovoljstvo, ki pa bo za priložnost openske povorce pustno začinjenja. Dogajanju v Ljubljani in po drugih večjih mestnih središčih sledijo z veliko pozornostjo, vendar tudi v manjši kraški vasici se dobesedno nekaj kuha.

»Popolnoma podpiramo umirjene in poštenje proteste. Ekscese in nerede pa absolutno obojamo, zato smo si tudi na pustni način privoščili marsikaterega našega politika,« je v svoji kamnoški delavnici dejal Ivan Žiberna. Tu nastaja tudi del voza, ki bo letos imel namreč večje razsežnosti v primerjavi z lansko različico. Nadvse aktiven in zgovoren gospod Žiberna, ki hkrati predseduje vaškemu razvojnemu društvu Merišče, nam je razkril le veliki kotel. Ob njem bodo stali zasluzni politiki, ki so slovenskim državljanom zahvalili res neokusno jed. Za njimi pa pod skupnim naslovom »Politiki kuhajo« napovedujejo še daljšo krsto in shod protestnikov.

Sicer vzdušje v kamnoški delavnici ni bilo nikakor pogrebno, saj Merčane vodi povsem satirično načelo, ob katerem uživajo tudi najmlajši. Za priložnostne slike so se tako ob velikem modrem kotlu zbrali tudi mali Rene, Klarisa, Tilen, Evelin, Klemen in Špela. S starejšimi pustarji komaj čakajo na Kraški pust, ko se bodo končno lahko preoblekli v posebne pustne maske. Otroškim maskam se bodo pridružili še protestniki z barvanimi lasuljami in številnimi zbadljivimi transparenti.

Pustarji iz Merč pa si vsekakor zaslužijo posebno priznanje. Po več letih so postali že stalnica Kraškega pusta onstran bivše meje, ki je včasih še vedno preveč prisotna in mislih marsikaterega Primorca. Kljub vsemu pa je doživljaj pusta v Merčah izredno zdravo in preprosto. Ne spuščajo se v posebne tehnične vragolije in pikolovsko piljenje detajlov. Izdelava pustnega voza, tako kot prirejanje številnih drugih dogodkov, je za Merčane dokazovanje pristnega vaškega povezovanja in bogate tradicije, kar jim nedvomno predstavlja velik ponos.

Andrej Marušič

ŽARIŠČE

Pred skorajšnjim praznikom kulture

ADRIJAN PAHOR

Klub temu, da nas od slovenskega praznika kulture loči še natančno teden dni, so se že marsikje zvrstile proslave ob dnevu kulture, saj je datum navsezadnje neobvezujoč, pomen, ki ga namenjamо kulturi pa velik. Pomislimo samo na vik in krik, ki ga je zagnala vsa kulturna in politična sreča ob novici, da bo (zdaj že odhajajoča) vlada ukinila že vrsto let delujoče ministrstvo za kulturo. Duhovno in kulturno izročilo nas Slovence očitno bolj zaznamuje kot pa naša ekonomska in politična neodvisnost.

Verjetno je to razlog, da smo kot narod lahko preživeli stoletja brez svoje politične suverenosti, če bi nam pa »vladajoči« vzeli še duhovno izročilo, bi nam uničili našo identiteto in verjetno postavili pod vprašaj tudi naš obstoj. Tako smo trajno hvaležni naši »inteligenci«, ki je znala v teku stoletij kljubovati vsem pritiskom in v morda največji meri pripomoči k temu, da smo kot narod obstali (če se lahko povzamem po Trubarju) na tem robčku zemlje in naposled vendarle pridobili želeno samostojnost. Slovenci smo se torej kot narod uteviljili prav v kulturi.

Posebno mesto ima v tem smislu literatura, zaradi svojega medija - jezika. To je v bistvu razvidno že iz človekove izvirne zasnovanosti v jeziku, kot jo je izrekel Heidegger z ugotovitvijo, da je jezik hiša biti, v kateri prebiva človek. Za vse, kar se dogaja v naši »hiši«, smo odgovorni kot posamezniki in kot skupnost, tako je

tudi z jezikom - vse, kar se z njim dogaja, je v rokah nas samih (spomnimo se samo polemik glede uporabe slovenščine v javnosti oziroma izpodrjanje slovenščine kot glavnega jezika iz slovenske univerze). Če dvomimo o trdoživosti in odpornosti slovenščine, dvomimo tudi o odpornosti in trdoživosti nas samih, s tem pa zapiramo začarani krog malodušja, ki ga večkrat očitamo našim prednikom. Jezik je namreč tisti organ naše duše, ki izgovarja to, kar smo, je zrcalo našega srca. Zvestoba maternemu jeziku je zvestoba samemu sebi in tisti govorici, ki nas je prva usmerjala v komunikacijo z bližnjim. Če nam naši filologi in slavisti razlagajo besedi Slovenci in Slovani s staroslovansko besedo slovo, kar pomeni beseda, potem nam etimologija nazorno govoriti, kako je naše ime povezano z besedo. Zato je slovensko izročilo povezano s spoštovanjem in obrambo besede. Ljubiti slovensko pristno besedo in oblikovati slovensko jezikovno kulturo je za naše besedne ustvarjalce prva značilnost slovenske identitete.

Vse navedene ugotovitve gotovo niso nikakršno odkritje, res pa je, da se o njih največkrat razmišlja prav v tem času, če k temu dodam še dejstvo, da ravno v teh dneh v nekaterih razredih zaključujemo z obravnavo Prešernovih poezij, potem, kot bi rekel Prešern sam: »vse misli 'zvirajo' z ljubezni ene, in kjer ponoči v spanju so zastale, zbude se, ko spet zarja noč prezene.« Verzi so iz njegovega osred-

njega dela, Sonetnega venca, namejeni so predvsem Juliji, vendar istočasno povezani z narodno in pesniško tematiko.

Poetološka tema je nasploh tista, ki se bolj ali manj pojavlja v vseh petnajstih sonetih in še v marsikaterih drugih Prešernovih poezijah. V teh verzih, iz katerih pronica Prešernova zvestoba sebi in slovenski stvarnosti, se nahaja njegova duhovna oporoka: iz ljubezni do vsega je svojemu narodu in vsemu človeštvu (Zdravljica) namenjala pozitivne, z vizionarno sposobnostjo zasnovane želje po samobitnosti, vzajemnosti, bratstvu in dobremu sosedstvu, tako da smo bili v bistvu Slovenci izoblikovani kot narod, še preden smo na rod sploh postali.

Če smo mi v nekem smislu »rojeni iz slatkote njega poezije«, nam zdaj, ko se nam je delček njegove vizije uresničil, ne more biti vseeno, kaj se dogaja z nami in z našo dvaindvajset let staro domovino. Sporočilo Prešernove poezije je torej utemeljeno na kulturi in literarnem ustvarjanju kot tkanju komunikacije v pomene in vrednote, ki so skupni širši skupnosti, ki v njih navezuje stike in ustvarja svojo zgodovino, temelji na osebi, na celostnem pogledu na človeka. Namen literature in kulture v širšem smislu predstavlja razsežnost ljubezni, saj je ljubezen tista stvarnost, ki človeka odpira za drugega in ga preprica, da sprejema in navezuje stike z drugim, tudi če je ta drugačna mnenja ...

DA NE POZABIMO - Novinar in odgovorni urednik večkratni smučarski zmagovalec (tudi svetovni prvak)

Tako je Primorski zaslovel v svetu ...

Znanec, ki sem ga pred dnevi srečal na ulici v pogovoru s prijateljem, me je sogovorniku v italijanski predstavil z besedami: »Ta gospod je bil svetovni prvak med časnikari smučarji.« Nisem ugovarjal. Priložnostne besede, sem sklepal, ki pomagajo, da pogovor steče.

Toda kako je s tem »svetovnim prvakom«, poimenovanjem, ki sem ga že nekajkrat slišal? Popis bom to zgodbo in jo poskal uredništvu v presojo, če jo je vredno objaviti. Za moje občutke je zanimiva samo zato, ker sem bil kot edini predstavnik naše skupnosti v Italiji na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Pred tolikimi leti so odmevala tako v domači kot italijanski javnosti. Imela so, torej, doloden politični nabo.

Ta zgodba ima kar dolgo brado. Začenja se v zimi 1964-65. Takočni športni časnikar pri našem dnevniku Marjan Dolgan mi je nekega dne telefoniral v Gorico, da je prejel razpis za vsedržavno novinarsko časnikarsko tekmovanje v Ponte di Legno. Prijavil sem se, da tekmujem za Primorski dnevnik. Znašel sem se v družbi kakšnih sto kolegov, povečini mlajših od mene. Na veleslalomu na Passo Tonale, kjer smo tekmovali že naslednj dan, sem imel isti čas kot veliko mlajši kolega od časnika La Notte, ki je takrat izhajal v Milanu. Zgodilo se je, kot se reče: prišel, videl, zmagal. Ker je bila za prvo mesto dodeljena zlata medalja, so morali dvema zmagovalcem nameniti poleg zlate medalje še eno nagrado, ki so jo našli v plaketi italijanske federacije zimskih športov FISI. Žreb je mene določil, da izbiram prvi. Izbral sem plaketo FISI. Moje odločitev so pozdravili z burnim ploskanjem. Podeljevanje nagrad z banketom je bil veliki dogodek. Prisotni so bili najvišji predstavniki zimskih špor-

Levo karikatura Gorazda Vesela zagrebškega satirika
Ota Reisingerja, nekdaj uglednega sodelavca Ijubljanskega Dela; Desno Gorazd Vesel ob zbirki medalj s smučarskih tekmovanj

tov, minister, politiki, pisatelj Dino Buzzati. Bili so zlati časi za gospodarstvo, bilo je veliko uglednih sponzorjev, odmevalo je tudi v časopisu. Primorski dnevnik je bil tiste dni imenovan v številnih italijanskih medijih. Ko sem se vrnil domov, mi je odgovorni urednik inž. Stanislav Renko dal teden dopusta.

Za 15 let sem si zagotovil mesto v juniorski italijanski časnikarski ekipo na svetovnih prvenstvih, ki jih je in jih še organizira SKIj, Mednarodni smučarski klub žurnalistov. Dolgo leta je vodil ustanovitelj Francoz Gil de la Rock. Bil je prva mednarodna organizacija časnikarjev, ki je omogočala koristna srečanja predstavnikov sedme sile z ene in druge strani tako imenovane železne zaveso. Kot neuvišena država je imela Jugoslavija v tistem času ugledno mesto v tem klubu. Njegov podpredsednik je bil dolga leta slovenski časnikar Joško Pirnar. Spoznal sem ga prav v Ponte di Legno, kjer je predstavljal ta klub. Poleg tega so bili po zaslugu izvrstnih slovenskih tekmovalcev Jugoslovani kar nekajkrat svetovni prvaki.

Z udeležbo na svetovnih prvenstvih sem v Evropi presmučal najbolj

severna (severni polarni krog na Finskem in Škotska), najbolj južna (Terminillo), najbolj vzhodna (Kavkaz) in zahodna smučišča (Pireneji). Poleteli pa smo tudi v ZDA in na Japonsko, vedno tja, kjer je bila naslednje leto zimska olipijska ali svetovno prvenstvo.

Tekmovali smo tudi bliže, denimo v avstrijskem Badgasteinu. Na povsem ledeni proggi sem z izvrstnimi kneissericami serije weid star (kdo danes še ve zanje!) zasedel drugo mesto, takoj za Kanadčanom Durschmidom, takrat svetovno znamenim snežalcem dokumentarcev.

Naslednji dan sta bili dve vožnji slaloma. Durschmid prve vožnje ni speljal, jaz pa sem se na koncu prvega slaloma, po uspešni vožnji znašel na prvem mestu. Tega nisem vedel in tudi naš kapetan Rino Cossard iz Aoste mi ni bil v oporu. Raje se je drugi z kolegicami s Poljske. Na drugi vožnji se mi je pri tretjih vratih odprala smučka in tekme je bilo zame konec. Ko smo zvečer dobili izpisane rezultate, sem ugotovil, da sem bil po prvi vožnji dve uri »svetovni prvak«. Z malo več sreče bi to lahko tudi ostal. Nikoli poprej in nikoli kas-

neje se mi na tekma, pa tudi sicer ne, smučka ni odpela. V Badgasteinu sem imel edino priložnost, da se povzpنم na vrh; toda usoda je odločila drugače.

Zgodbe pa s tem še ni konec. V Coloradu v ZDA smo obiskali največje smučarske kraje in tudi tekmovali. Še danes mi je lepo pri srcu, če se spomniam veleslalomske tekme. Nastopil sem v seniorski ekipi. Zbulili smo se v hladno in jasno jutro. Sonce je ravno prav stalilo ledeno, na južno stran obrnjeno progo. Vrata so bila postavljena levo-desno, v enakomernih razdaljah, kar je ustrezalo (pretekli čas moram posebej poudariti) mojemu načinu vožnje. Sneg je ravno toliko popustil, da so mučke dobro prijemale. Fir! Ko sem se odrnil s štartnega mesta, se mi je odlomlila konica palice in ostala v snegu. Spustil sem se po proggi in sploh nisem pomisli na to, da tekmujem. Vozil sem za dušo, skorajda za orgazem. In bil prvi. Premagal sem Amerikanca, ki se je do takrat kar dve leti uvrstil pred mano.

Zvečer so mi italijanski kolegi na odrnu nadeli (papirnato) krono z napisom »the Eagle«, orel.

DIVAČA - Nocoj v prostorih knjižnice

Vpliv taninov na kakovost terana PTP

DIVAČA - V divački knjižnici bodo danes ob 18. uri predstavili diplomsko delo avtorice 25-letne Sanje Novak z naslovom Vpliv enoloških taninov na kakovost vina teran PTP. Sanja Novak, ki je v začetku junija 2011 leta diplomirala na Biotehniški fakulteti v Ljubljani pod mentorstvom prof. dr. Tatjane Košmerl, je za svojo diplomo prejela tudi Bitenčev priznanje. Sicer pa gostja prihaja iz Famelj pri Divači, trenutno pa živi v Postojni. Po poklicu je univerzitetna diplomirana inženirka živilske tehnologije. Od lanskega leta je zapošljena kot enologinja v sežanskem podjetju Vinakras. (OK)

Po naših gradiščih z Branko Sulčič

RAZDRTO - Društvo prijateljev Nanosa prieja danes ob 18. uri v Baru Nanos na Razdrtem odprtje razstave in predavanje na temo Krožna pot po naših gradiščih. Gostja večera bo Branka Sulčič iz Trsta, rojena v Dutovljah, ki ima za sabo številne odmevne razstave o humanistu in poznejšem papežu Piju II Piccolominiju, 100-letnici bohinjske proge, Porečanki idr.

Gre za čezmerno razstavo, saj so na predstavitevih plakatih predstavljeni gradišča na Krasu na obeh straneh meje. Večina gradišč na Krasu se nam danes predstavlja kot kup kamena in le malok je poskrbljen za njihovo vzdrževanje. Predstavila bo gradišča, ki so lažje dostopna in so na strateških točkah z lepim razgledom. Pot bo obiskovalce vodila od Sežane, Tomaja, Volčjega Gradu, do Slivnega, Repniča, Repentabra, Koroščev, Socerba, Škocjana in gradišča izven krožne poti Most na Soči. Pomembno je, da lahko izletnik sam obišče te arheološke znamenitosti naših krajev. Razstava bo na ogled do konca februarja. (OK)

Igorjev pohod od kala do kala

PLISKOVICA - Ob svetovnem dnevu varstva mokrišč, 2. februarju, organizirajo v Pliskovici v nedeljo, 3. februarja, s pričetkom ob 10.30 tradicionalen tematski pohod »Od kala do kala«, ki je poimenovan po njegovem ustanovitelju Igorju Maherju. Krožno speljan, voden pohod s pričetkom pod Latnikom evropskega prijateljstva in vmesnim postankom ob čaju pri kalu Mlačna, povezuje kar 18 kalov v okolici Pliskovice. Pot je dolga 6,7 kilometrov z višinsko razliko 130 metrov in se jo prehodi v treh urah. Startnina znača 3 evre.

Po pohodu se bodo pohodniki okrepčali s kraško joto in klobaso ter se družili na vaškem balinišču. Pol ure pred začetkom pohoda bodo v Mladinskem hotelu Pliskovica odprli razstavo »Podobe kraških korenin« avtorja Davida Luina, ki jo pripravljajo v sodelovanju s Socialno varstvenim zavodom Dutovlje. Gre za zbirko korenin - zanimivih stvaritev narave, vezjo med nebom in zemljo, življenjem in smrtjo, svetlogo in temo, ... Razstava bo na ogled postavljena do konca meseca februarja.

Olga Knez

V polovici 80-tih let smo bili na Kopaoniku v Jugoslaviji. Bili so že časi Miloševića. V kavarni na Terazijah v Beogradu se je humorist grdo delal norca iz Tita. Na poti proti Kopaoniku smo se ustavliali po samostanih, kjer so nas izvrstno gostili postavniki, mladi in bradati pravoslavni popi. Na tekmih med seniorji sem se dobro odrezal in dobil v dar s posvetilom opremljeno čudovito, žal in angleščini, ki jo ne poznam, pisano knjigo o samostanu Hilandar na Atosu v Grčiji, ki ga je konec 12 stoletja ustanovil Sveti Sava, Nemanjić. Bil je prvi srbski neodvisni verski voditelj. Hilandar, ki so ga zgradili za časa bizantinske cesarstva, je simbol srbske tradicije in pravoslavne cerkve.

Potem sem se upokojil, dal slovo mednarodnim tekmmam, udeleževal sem se tistih na domačih tleh. Tekmovali smo s »handicapom«. K zmagi so torej pripomogla moja (številna) leta. Mlajši kolega, izvrstni smučar, je zato najbrž upravičen potarnal: »Dokler bo Gorazd tekmoval, nimam sans.«

Starejši časnikarji se še danes prepoznamo po nekaterih dejavnostih iz mlajših let. Prejšnji večer sem šel v Solkan poslušati predstavitev »goriškega radiča«; pravijo mu tudi sunčanski regut ali zimska vrtnica. To naloge je izvrstno opravil nekdanji stavniki kolega Toni Gomišček. Sedaj ga predstavljajo kot publicista. Uspešno promovira Brda in vino. Na izredno strokovno in poglobojen način je predstavil zgodovino te vrtnine, njene značilnosti in način pridelave. Celo večnost ga nisem videl. In sem ga šel pozdraviti. Sedel je v družbi uglednih strokovnjakov in politikov.

»Še smučaš?« me je prav na kratko vprašal, jaz pa njemu prav tako na kratko nazaj: »Samo še v spominih.« In sva se poslovala.

Gorazd Vesel

INTERVJU - Ivana Leskovec, urednica in pobudnica monografije

Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina

Poleg izvirne domovine klekljane čipke, ki se pripisuje Milanu in okolici, od koder se je to znanje širilo v Benetke, Genovo, Binche, Valenciennes, Mechlin, Lille, Chantilly, Bruselj, Honiton ... tudi mesto Idrija sodi med najpomembnejša mesta v svetu, ki se ponašajo z zavidljivo in eno od najstarejših tradicij klekljanja. Pod okriljem Mestnega muzeja Idrija je konec minulega leta izšla doslej najobsežnejša monografija o idrijski čipki, ki na domala 240 straneh predstavlja tudi marsikatera nova odkritja iz zgodovine čipkarstva, pridobljenih s pomočjo zadnjih raziskovanj v domačih in tujih arhivih.

O idrijski čipki je bilo napisanih že precej tekstov, a najverjetneje tako obsežnega dela bralič še nismo bili deležni?

Tako obsežnega in vsestranskega zastavljenega dela, ne le o čipkah, pač pa tudi o katerikoli drugi obrti, na Slovenskem še nimamo. Monografija *Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina* prima temelj in predvsem celovit pregled vsega, kar v tem trenutku o čipkah in čipkarstvu na Idrijskem vemo. Razprave in članki v tej knjigi imajo namen osvetlitvi začetke ter razvoj izdelovanja čipk v Idriji in deloma tudi v širšem slovenskem prostoru, predstaviti osnovne značilnosti tehnološkega in oblikovnega razvoja samih čipk, pojasniti in utelešljiti njihovo pojavnino obliku, predstaviti osnovne večine klekljanja, načine izobraževanja, pomen trgovanja s čipkami, uvodoma pa umestiti idrijske čipke v evropski zgodovinski prostor.

Katere novosti, ki jih omenjena knjiga prinaša bi posebej izpostavili?

Knjiga prinaša vrsto novih zgodovinskih dejstev o razvoju čipkarstva na Idrijskem. Pomembno je, da so vsi zapisi podkrepljeni z navedbo arhivskih virov in v vsakem trenutku preverljivi. Zanimivi so podatki o obsegu in razširjenosti klekljanja na Idrijskem v 18. in 19. stoletju, objavljena so poimenovanja čipk iz začetka 19. stoletja, ki jih lahko primerjamo s kasnejšimi, tudi danes še znanimi imeni, prvič se srečamo s pojmom »pečatnenja čipk« in pečatnim mojstrom, kar priča o gospodarskem pomenu te dejavnosti v 19. stoletju, itd. V knjigi so prvič sistematicno navedene tehnike in elementi klekljanja, ki jih pri svojem delu uporablja idrijska čipkarska šola. Ta šola oz. znanje, ki so ga tu učili, so idrijske učiteljice klekljanja prenašale kot model v druge kraje takratne Avstro-Ogrske monarhije, kamor so bile poslane, da bi poučevali t. i. »idrijsko tehniko«. S tem v zvezi je posebej predstavljena pomembna vloga in mesto idrijske učiteljice klekljanja Ivanke Ferjančič na Tirolskem, ki jo sicer poznamo kot prvo učiteljico v čipkarski šoli v Idriji, ustanovljeni leta 1876. In ne-nazadnje smo v muzeju za opisovanje čipk izdelali natančen sistem klasifikacije čipk, ki ga uporabljamo pri inventarizaciji našega čipkarskega gradiva in želimo, da bi bil v pomoč tudi drugim muzealcem oz. vsem, ki čipke zbirajo ali se ukvarjajo z njihovim proučevanjem.

Začetki čipkarstva v Evropi segajo v začetek 16. stoletja. Če se ne motim, najstarejši dokument o klekljanju v Idriji nosi letnico 1696. Ali bi lahko upravičeno domnevati, da je bila čipka že pred tem časom na tem področju močno prisotna?

Tako kot niso znani natančni začetki čipkarstva v Evropi, tudi niso znani za slovenski prostor, niti za Idrijo. Vsekakor lahko trdimo, da so bile čipke na Slovenskem prisotne že pred letom 1696, saj vemo, da o klekljaricah iz Ljubljane in okolice poroča Valvasor v svoji znameniti Slavi Vojvodine Kranjski. Tudi v Idriji je pričakovati, da je glede na poročilo iz leta 1696, ki pravi, da so potovalke, ki so prihajale v Idrijo, v zameno za živež prevzemale čipke, bilo čipkarstvo množično razširjeno. Res pa je, da natančnejših podatkov za ta čas zaenkrat še nimamo.

ci uspešno nastopajo na svetovnih razstavah in svoje čipke na trgu plasirajo pod imenom »idrijska čipka«. Za čipko tistega časa je značilna tehnika široki ris in tipični vzorci kot npr. križevke, krančevke ...

Čipka naj bi bila od svojih začetkov v 16. stoletju do zatona v začetku 20. stoletja prepoznavni znak pridnosti višjemu sloju. Kakšna je usoda čipk danes? Kje je mesto (idrijske) čipke danes in kaj nam v modernem času čipka lahko še (po)nudi?

Konec 19. stoletja ročno izdelane čipke počasi postajajo umetnost, v svetu oblačilne kulture jih namreč nadomestijo strojne čipke. Nапосled je druga svetovna vojna dokončno uničila komercialno proizvodnjo čipk. Čipkarstvo se odtej hrana kot posebnost nekega prostora, kjer je že bilo tradicionalno razvito. Posamezniki, društva čipkaric ali šole klekljajo ali šivajo čipke zaradi lastnega užitka, za turistične namene ali zato, da hrana jo dediščino svojih prednikov živo. Nove čipke, ki kljub vsemu nastajajo, pa so večinoma rezultat individualne kreativnosti. In temu procesu smo priča tudi v našem prostoru. Idrijska čipka je iziv prenekateremu modnemu kreatorju ali oblikovalcu tekstilij. Sod-

obne ali bolje rečeno eksperimentalne čipke pa dojemamo tudi kot umetnost in umetnine same na sebi

Monografijo zaključuje obsežen katalog stalne razstave, ki je priložen na DVD-ju. Katere novosti obiskovalcem Mestnega muzeja Idrija prinaša prenovljena razstava o idrijski čipki?

40 let staro muzejsko razstavo o klekljanih čipkah na Slovenskem smo že leta 2008 nadomestili z novo, lepo, veliko in sodobno razstavo z istim naslovom, kot ga zdaj nosi monografija – »Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina«. Po bogastvu razstavljenega gradiva je naša razstava največja tovrstna na Slovenskem. Iz izbranimi muzealjami pripoveduje zgodbo o idrijski čipki. Razstava je razdeljena v več vsebinskih sklopov, s pomočjo katerih izpostavljamo ključne značilnosti in dejavnosti, ki opredeljujejo idrijsko čipko: Klekljane čipke v Evropi, Razvoj idrijske čipke, Trgovina s čipkami, Klekljarice, Čipkarska šola, Festival idrijske čipke, Čipke in družba in Zakladnica čipk, ki je za obiskovalce posebej vabljiva, saj obiskovalci v njej spoznajo najstarejše, najlepše, najmanjše, največje, skratka naj-čipke.

Robi Šabec

Direktorica
Mestnega muzeja
Idrija Ivana
Leskovec in
naslovna stran
monografije, ki jo
je uredila

Idrijska čipka
z nitjo pisana zgodovina

GLEDALIŠČE - Michele Placido v tržaški Contradi s Kraljem Learom Propad starega kralja, ki se zanese na varljive besede

Michele Placido, najpopularnejši in med italijanskimi sodobnimi igralci, zahvaljujoč se zlasti velikemu uspehu televizijskega niza o mafiji Hobotnici, se je v svojem zadnjem gledališkem projektu lotil enega temeljnih likov klasičnega repertoarja, in sicer Shakespearovega Kralja Leara: delo mu je nedvomno zelo pri srcu, saj se ni omelil le na naslovno vlogo, temveč je predstavo sooblikoval tudi kot režiser skupaj s Francescom Manettijem, poleg tega je sodeloval pri prevodu in priredbi besedila.

Predstava, ki je bila konec minulega tedna na sporednu v tržaški Bobbiovi dvorani v okviru abonomajskega niza La Contrade, je po pričakovanju privabila veliko gledalcev, večinoma navdušenih nad izrazito moderno obarvanjo postavitvijo s poudarjenimi grotesknimi elementi.

V svoji odčitavi je Michele Placido izpostavil betežnost starega Leara, iz katere izvira njegova nerazsodnost in zgrešena presoja iskrenosti najmlajše hčere Cordelije, tako da kraljestvo na staru leta zaupa starejšima Goneril in Regan, ki ga bosta izdalci. Sicer je Placidova in Manettijeva postavitev osnovana na prevari, ki jo omogočajo besede, denimo v vzporedni zgodbi Edmundu in Edgarju, sinov grofa Gloucestra. Kakorkoli že, v predstavi so poudarjeni spotakljivi ali pretresljivi elementi, denimo hotnost med Edgarjem in starejšima Learovima hčerama ali zelo nazorno prikazano mučenje starega grofa. Zaradi množice raznolikih poudarkov in prav tako raznolikih interpretacij nastopajočih likov ter neenakomerne izkušenosti igralcev deluje predstava nehomogeno. (bov)

Michele Placido v vlogi kralja Leara

RS - Osnutki

Nacionalni program za kulturo

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ) je v javno razpravo dalo osnutka dveh strateških dokumentov in osnutek sprememb krovnega zakona za kulturo. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci dejal državni sekretar na ministerstvu Aleksander Zorn, pričakujejo, da bo razprava prinesla maršikaj koristnega in novega.

Javna razprava je odprta 30 dni, pripombe, kritike in dopolnila, pa katere bodo menili, da so smiseln, pa bodo na ministerstvu vnesi v besedilo osnutkov. V zadnjem tednu javne razprave bodo k pogovorom povabili tudi direktorje javnih zavodov in predstavnike obeh sindikatov na področju kulture, da jim predstavijo svoje videnje glede osnutka zakona.

Osnutek Nacionalnega programa za kulturo 2013-2016 je po Zornovih besedah popolnoma drugačen od zadnjega sprejetega in od osnutka, ki je bil pripravljen v času ministrica Majde Širce. Oba sta bila namreč preobširna, poleg tega se je pokazalo, da ju tudi v času »najbolj debelih krav« ne bi bilo mogoče uresničiti. Nacionalni program za kulturo je tako namesto strateškega dokumenta postal program želja. Sedaj so se vrnili k programu kot strateškemu dokumentu, ki bo nekakšna ustava za kulturo. Spremembe gradiva, pripravljenega v času ministric Širce, pa so bile po Zornovih besedah potrebne tudi zaradi krize.

Kot je povedala v.d. generalne direktorce direktorata za ustvarjalnost Barbara Koželj Podlogar, predlog osnutka prinaša sprememb v strukturi, med cilji pa so vanj vpisani le tisti, ki nadgrajujejo običajno delo ministrstva. Za področje umetnosti je v njem med drugim predvidena celovita prenova SNG Drama Ljubljana, vzpostavitev politike kreativnih industrij, na področju glasbe arhiviranje glasbenih del in na področju mednarodnega sodelovanja novo mreženje.

Na področju kulturne dediščine predlog po besedah v.d. generalne direktorce direktorata za kulturno dediščino Damjana Pečnik med drugim predvideva povečanje dostopnosti kulturne dediščine in uveljavljanje mednarodne prepoznavnosti Slovenije v svetu preko kulturne dediščine ter vpis novih spomenikov na oba seznama kulturne dediščine organizacije Unesco.

Na področju medijev je po besedah v.d. generalnega direktora direktorata za medije Mira Petka rdeča nit zagotavljanje pluralizma in raznovrstnosti, med cilji pa je še krepitev avtonomije novinarjev in urednikov.

Osnutek predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJK) na eni strani predvideva posodobitev javnega sektorja v kulturi in na drugi odpravlja anomalije in pomanjkljivosti, ki so se pokazale tekom let. Gradiva so bila po Zornovih besedah sicer pripravljena že v času ministric Širce, a so bila pospravljena v predel, saj z rešitvami ne bo nihče popolnoma zadovoljen.

Generalni direktor Cankarjevega doma Mitja Rotovnik, ki je kot zunanj sodelavec sodeloval pri pripravi osnutka, je poudaril, da je zgodovina prizadovanj za posodobitev javnih zavodov dolga. V osnutku tudi zaradi težav glede financiranja javnega sektorja radikalni posegi niso bili mogoči, je pa pomembno, da se razprava odpre in da vemo, da proces modernizacije ni končan, je dejal.

Osnutek Nacionalnega programa za jezikovno politiko 2012-2016 je bil prav tako pripravljen že v prejšnjem mandatu. Prva javna razprava je potekala v juniju in juliju 2011. Komisija je pripombe upoštevala in v dveh mesecih pripravila besedilo, ki bo šlo v medresorsko usklajevanje. (STA)

PRORAČUN 2012-2020 - Premier Monti včeraj na obisku v Berlinu

Italija je bila l. 2011 največja neto plačnica v proračun EU

BERLIN/DUNAJ - Pred vrhom EU, ki bo v Bruslju potekal 7. in 8. februarja, se na stari celini krepijo diplomatska prizadevanja za doseg dogovora o večletnem proračunu 2014-2020. Italijanski premier Mario Monti se je včeraj mudil pri nemški kancerkri Angeli Merkel, kjer se je zavzel za dovolj obsežna sredstva za spodbujanje rasti in delovnih mest v kriznih državah.

Merklova je pred srečanjem z Montijem v Berlinu poudarila, da pričakuje zahetna pogajanja o prihodnjem proračunu EU, ja pa optimistična, da bi na prihajajočem vrhu lahko dosegli dogovor o srednjeročnem finančnem okviru.

Italija si želi, da bi sprejeli več ukrepov za spodbujanje gospodarske rasti in zaposlovanja, meni pa tudi, da bi moral biti ravnotežje med neto prejemnicami in neto plačnicami v evropski proračun pravčnejše. Na vrhu v Bruslju naj bi se zato pogajali o novem sistemu rabatov. Italija, ki se je v minulih letih znašla v hudi finančni težavah, je bila leta 2011 največja neto plačnica v proračun EU. "To se mi seveda ne zdi pošteno, če upoštevamo relativno blaginjo v naši državi," je dejal Monti.

Znano je, da se Monti zelo močno zavzema za interes Italije, je menila Merklova. A ker sta Italija in Nemčija neto plačnici, imata tudi skupne interese. "Pogajanja seveda ne bodo enostavna," je dejala kancerkri.

Monti se bo v nedeljo sestal s francoskim predsednikom Francoisom Hollandom, v Pariz pa se bo nato v sredo odpravila še Merklova. V Berlin bo medtem v ponedeljek prispel španski premier Mariano Rajoy.

Aktiven je tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, ki se je včeraj na Dunaju sestal z avstrijskim kancerkri Wernerjem Faymannom. Predsednike držav in vlad EU sta pozvala, naj na vrhu prihodnjem teden vendar dosežejo dogovor o prihodnjem proračunu. Barroso je prepričan, da je komisija pripravila dober predlog in da gre za "proračun investicij". "Naredili smo vse za to, da bi bil naš predlog sprejemljiv," je dejal in opozoril, da je odgovornost zdaj na plečih vlad.

Voditelji EU na novemborskem vrhu niso dosegli dogovora o prihodnjem proračunu, odločitev pa so preložili na februar. Kompromisnemu predlogu sta nasprotovali predvsem Nemčija in Velika Britanija, saj naj bi bil predlagan proračun preobsežen. Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je v začetku januarja ocenil, da lahko EU februarja dosegne dogovor.

Merklova je na tiskovni konferenci dejala, da se Monti močno zavzema za interes Italije, a da z njim dobro sodeluje

ANSA

AFERA MPS - Bivši prvi mož IOR v Sieni Preiskovalci zaslišali tudi Gottija Tedeschija

SIENA - Javni tožilec v Sieni Tito Salerno je včeraj v okviru preiskave škandala, ki pretresa banko Monte dei Paschi di Siena (MPS), zaslišal nekdajnega predsednika vatikanske banke IOR Ettoreja Gottija Tedeschija, in sicer kot pričo. Ta je bil namreč v Italiji dolga leta predstavnik španske banke Santander, od katere je MPS odkupil banko Antonveneto, in to po več milijard evrov višji ceni od tiste, ki jo je banka Santander malo poprej plačala za prevzem Antonvenete. Vse kaže, da so razliko v glavnem pospravili v svoje žepe bančniki, ki so sodelovali v »poslu«.

Nekateri italijanski časniki so včeraj pisali, da naj bi tožilstvo v Sieni obtovilo bančnike MPS poleg drugega tudi združevanja v zločinske namene in da naj bi bilo v preiskave poleg starega vpleteleno tudi novo vodstvo. Toda tožilstvo je novico demantiralo in nakazalo možnost, da uvede preiskavo zaradi ažiotaže.

Sicer pa je bila aféra MPS tudi včeraj predmet ostrih polemičnih iz-

ETTORE GOTTI
TEDESCHI

menjav med političnimi voditelji v okviru predvolilne kampanje. Premier Mario Monti je dejal, da je očitno treba poskrbeti, da bi bile stranke daleč od bank, s čimer je zbolel zlasti Demokratsko stranko, ki prek krajevnih uprav od nekdaj vpliva na imenovanje vodstva MPS. »Z Montijem se desetkrat strinjam,« je odvrnil prvak demokratov Pierluigi Bersani. »Po mojem bi morali tudi bančniki biti daleč od strank,« je dodal, namigujuč na Montija in nekatere njegove kandidate.

SIRIJA - Po izraelskem napadu Damask zagrozil s povračilnimi ukrepi

DAMASK - Sirija je včeraj posvarila, da si pridržuje pravico do povračilnih ukrepov zaradi sredinega napada na vojaški raziskovalni center blizu Damaska, ki ga je po njenih navedbah izvedel Izrael. Damask je pred tem zaradi napada vložil pričo pri ZN. Na napad se je poleg raznih držav odzval tudi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon in izrazil veliko zaskrbljenost.

Sirske zunanjne ministrstvo je včeraj sporočilo, da so za napad odgovorni Izrael in "države, ki ga v Varnostnem svetu ZN ščitijo". Poudarilo je tudi, da ima Sirija pravico braniti sebe, svoje ozemlje in suverenost, je poročala sirska tiskovna agencija Sana. Ministrstvo v Damasku je ob tem vse pristojne organe ZN pozvalo, naj spričo te hude izraelske kršitve sprejmejo potrebne ukrepe in zagotovijo, da se to ne bi ponovilo.

Sirija se je včeraj zaradi napada pričila pri ZN. Kot so sporočili iz Damaska, so se obrnili na svetovno organizacijo, čeprav so tehnično gledano še vedno v vojni z judovsko državo, a so se pri tem sklicevali na dogovor o umiku vojakov z Golanske planote iz leta 1974.

Damask je z incidentom seznanil povojnike opazovalne misije ZN na Golanski planoti (UNDOF) Iqbala Singha in pri njem uradno vložil protest. Golanska planota je sicer sporno, danes demilitarizirano območje med Sirijo in Izraelom, ki ga je slednji zavzel v vojni leta 1967 in nato priključil leta 1981.

Napad so včeraj obsodili libanonsko gibanje Hezbolah, Iran, Arabska liga in Rusija. Rusko zunanjne ministrstvo je sporočilo, da je napad, če je do njega res prislo, "nesprejemljiv". V Moskvi so "globoko zaskrbljeni" ob navedbah Sirije in sprejemajo "nujne ukrepe", da se situacija čim prej razjasni. "Če bo ta informacija potrjena, potem imamo opravka z neizvannim napadom na cilje, ki se nahajajo na ozemlju suverene države, to pa predstavlja očitno kršitev ustanovne listine ZN in je nesprejemljivo, ne glede na motive, s katerimi se upravičuje," je v izjavi za javnost zapisalo rusko ministrstvo.

Tudi Arabska liga je včeraj napad izraelskih letal obsodila in ga označila kot "ostudeno agresijo in očitno kršitev" sirske suverenosti. Obenem je vodja Arabske lige Nabil al Arabi opozoril, da je molk mednarodne skupnosti ob podobnih napadih Izraela v Siriji v preteklosti judovsko državo opogumil k novi agresiji.

Iran, prav tako tesen zaveznik Damaska, se je na napad podobno odzval z ogorčenjem. Namestnik iranskega zunanjega ministra Hosein Amir Abdolahian je

HRW - Poročilo o stanju na področju človekovih pravic Zatiranje v Rusiji, v EU premalo poguma, med Arabci gnev

LONDON - Rusija je človekove pravice lani teptala bolj kot kadarkoli od razpadova Sovjetske zveze, EU bi morala biti pogumnejša v svoji obrambi teh pravic, v arabskih državah pa je od začetne evforije ob ljudskih vstajah ostal predvsem gnev, v svojem najnovejšem poročilu o stanju na področju človekovih pravic ugotavlja organizacija Human Rights Watch.

Dve leti od začetka t.i. arabske pomladi je tedanje navdušenje pozabljeno, vroče proteste in občutek zmagoslavlja so zamenjali grozodejstva v Siriji ter gnev in frustracije v regiji. Voditelji so večinoma ostali imuni na zahete množic po demokratičnih spremembah, ugotavlja HRW.

Ta organizacija ima sedež v New Yorku, njeno poročilo na več kot 600 straneh pa je včeraj v Londonu predstavil direktor HRW Kenneth Roth. HRW opozarja tudi na bojazni, da so največji zmagovalci arabskih vstaj dejansko islamisti, ki bi lahko omejili pravice žensk, manjšin in disidentov, ter izpostavila, da celo

v državah, kjer je prišlo so spremembe režima, temeljne reforme potekajo le povsod in nestabilno. "Težko je končati reprezivno oblast, a najtežji del bi lahko bil dan potem," piše v poročilu.

Glede Egipta HRW med drugim spomni na spore glede nove ustave, ki so ponazorili, kako težko je dejansko zaščiti človekove pravice. Libiju HRW izpostavlja kot primer slabe uprave, kar je posledica zavestne odločitve pokojnega diktatorja Moamerja Gadaffi, da ohrani institucije države nerazvite. Glede Sirije organizacija med drugim spomni, da so za hude zlorabe, vključno z mučenji in množičnimi poboji, odgovorni tudi sirske uporniki, čeprav resda v manjši meri kot vladne sile.

Da tranzicija nikoli ni lahka, sicer dobro ponazarjajo tudi države Vzhodne Evrope in nekdanje Sovjetske zveze, v poročilu še ugotavlja HRW. Ob tem posebej izpostavlja Rusijo in ji očita, da je v letu 2012 človekove pravice svojih državljanov kršila huje kot

AVSTRIJA V Hitlerjevi rojstni hiši urad za migrante?

DUNAJ - Avstrijska človekopravna organizacija Volkshilfe nacičuje, da bi v rojstni hiši nacističnega voditelja Adolfa Hitlerja v kraju Braunau na severu države uredili urad za integracijo migrantov, kjer bi poleg ostalega potekali tudi tečaji nemščine, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

V Avstriji že dalj časa poteka burna razprava, kaj storiti z zgodovinsko obremenjeno hišo. Pred več kot letom dni se je iz stavbe izselilo invalidsko podjetje, od takrat pa Hitlerjeva rojstna hiša sameva.

Spomeniško zaščitenega stavba je v lasti neke upokojenke, glavni najemnik pa je avstrijski notranje ministristvo. Po poročanju hrvaške tiskovne agencije Hina znaša mesecna najemnina za hišo 4700 evrov.

Novembra lani je za veliko razburjene poskrbel ruski poslanec Franc Klincevič, ki je nameraval hišo kupiti in jo porušiti. Župan Braunau Hannes Waibacher iz avstrijske ljudske stranke je večkrat poudaril, da bi lahko hišo preuredili v stanovanja, s čimer si je prislužil kritike avstrijskih socialdemokratov in Zelenih. (STA)

posvaril, da "bo imel napad sionističnega režima hude posledice". Iran je že v preteklosti sporočil, da bo vsak napad Izraela na Sirijo smatral kot napad nase.

V Izraelu se na navedbe o sredinem napadu zaenkrat niso odzvali. So pa bili izraelski mediji polni vesti o incidentu. Kommentatorji in analitiki so večinoma potudarjali, da ne bo Izrael nikoli dovolil transferja sofisticiranega orožja Hezbolahu.

V luči zadnjih dogodkov so se oglašili tudi v ZDA. Bela hiša je posvarila Sirijo, naj orožja ne pošilja Hezbolahu. Sicer pa se ameriški podpredsednik v soboto ob robu varnostne konference v Münchenu sešel z vodjo sirske opozicije Moazalom al-Hatibom in vodjo ruske diplomacije Sergejem Lavrovom ter govoril o razmerah v Siriji.

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je izrazil veliko zaskrbljenost, hrkati pa vse, ki so vpleteni, pozval, naj preprečijo napetosti ali nadaljnji razmah nasilja v regiji. Ob tem so pri ZN potudarili, da ZN nimajo podrobnosti o incidentu in da tudi "ni mogoče neodvisno preveriti, kaj se je zgodilo". (STA)

ZLATO
(999,99 %) za kg
39.309,50 € **-364,46**

SOD NAFTE
(159 litrov)
114,90 \$ **+ 0,47**

EVRO
1,3550 \$ **+ 0,10**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
31. januarja 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	31.1.	30.1.
ameriški dolar	1,3550	1,3541	
japonski jen	13,32	123,55	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka korona	25,619	25,652	
danska korona	7,4619	7,4609	
britanski funt	0,85700	0,85830	
madžarski forint	292,27	296,08	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6995	0,6991	
poljski zlot	4,1945	4,1988	
romunski lev	4,3843	4,3848	
švedska korona	8,6325	8,6117	
švicarski frank	1,2342	1,2392	
norveška korona	7,4350	7,4350	
hrvaška kuna	7,5940	7,5940	
ruski rubel	40,7765	40,6344	
turška lira	2,3876	2,3959	
avstralski dolar	1,3009	1,2996	
brazilski real	2,6892	2,6929	
kanski dolar	1,3577	1,3573	
kitajski juan	8,4267	8,4239	
indijska rupija	72,1200	72,1600	
južnoafriški rand	12,1048	12,2576	

TRŽIČ - Po uradnih podatkih je termoelektrarna »čista«

Učinke centrale občutijo do Doberdoba in še dlje

»Učinke termoelektrarne smo morali prenašati od začetka njene gradnje in nato v letih, zaradi nenadnega nočnega hrupa, neprestanega šuma, emisij prahu, pomešanega s premogom, ki je prekrival dvorišča in stopnišča naših domov, naše ladje v kanalu Valentini, naše perilo med sušenjem, zaradi prahu vseh vrst ter drobcev zvepla in težkih kovin.« Tako opisuje Adriano Baradel, predsednik odbora iz tržiškega rajona Enel, problematično sobivanje s termoelektrarno. Gradnja današnje strukture se je začela v sedesetih letih minulega stoletja; tedaj je imela zmogljivost 165 megavatov, v sedemdesetih letih so jo nadgradili in zmogljivost povečali na 171 megavatov, energetska vira pa sta bila premog in gorljivo olje. Leta 1977 je tedanjí lastnik centrale, družba Enel, pridobil dovoljenje za dodatno nadgradnjino, ki je omogočila zmogljivost 976 megavatov. Leta 2012 je ministrstvo z okoljskim ukrepm ukinilo dve proizvodni liniji, ki sta izrabljali gorljivo olje, že nekaj let pa kot energetski vir uporabljajo tudi biomase. Leta 2008 je tedanjí lastnik centrale, družba Endesa, namestila naprave za zmanjšanje emisij v pričakovanju na uvedbo plina kot energetski vir, kakor je bilo leta 2004 dogovorjeno z deželo FJK in goriško pokrajinou. Dogovor je ostal le na papirju, saj je sedanja lastnica termoelektrarne, družba A2A, predlagala načrt prestrukturiranja z izključno uporabo premoga. Predlog je sprožil najrazličnejše reakcije med politiki, krajevnimi upraviteli, občani, okoljskimi organizacijami, sindikati in zaposlenimi. Za le-te pomeni načrt družbe A2A edino možnost za ohranitev sedanja zaposlitvene stopnje (v centrali je zaposlenih 170 oseb), centra bo sodobna - se prepričani - in bo manj onesnaževala. Družba A2A, ki je pripravljena investirati v modernizacijo objekta 700 do 800 milijonov evrov, prisega, da bo naprava okolju prijaznejša, saj bodo najsodobnejši tehnološki pripomočki še dodatno znižali emisije v zrak. »Toda ne bodo jih preprečili,« opozarjajo nasprotniki premoga, med katerimi izstopajo Legambiente, WWF, kolektiv za zaščito Krasa, odbor iz rajona Enel ter tržiški občinski svetniki Komunistične prenove in list Cambiamo Monfalcone in Obiettivo Monfalcone, ki so napovedali, da bodo po potrebi šli v boj tudi z referendumom. Proti premogu je javno nastopil tudi lastnik podjetja SBE, Alessandro Vescovini, ki trdi, da bo novi energetski vir »obsodil« Tržič na štirideset let onesnaževanja.

Po zagotavljanju predstavnikov odbora iz rajona Enel onesnaževanje zaradi centrale ni omejeno na ožje okolje.

»Podatke o visoki onesnaženosti beležijo v Doberdobu in Fossalunu, saj 60-metrski dimnik pošilja prah daleč naokrog,« trdi Baradel in pikro dodaja: »... čeprav uradni podatki stopnji onesnaženosti nikoli ne presegajo zakonskega praga.« Napravi za merjenje onesnaženja, ki ju je agencija Arpa namestila v Tržiču in Doberdalu in ki merita prisotnost ogljikovega dioksida, dušikovega dioksida, ozona in prašnih delcev PM10, od lanskega avgusta do včeraj nista zabeležili onesnaženosti, ki bi presegala zakonsko predvideni prag. Na spletni strani agencije Ar-

pa edino anomalijo so zabeležili v Doberdalu, in sicer povečano stopnjo prašnih delcev PM10, ki pa še ne dosega ravnih nevarnosti. Glede tega je treba tudi povedati, da v tabelah, objavljenih v spletni, ni podatkov o emisijah za številne dneve v obdobju med lanskim avgustom in letosnjim januarjem. Tudi na to opozarjajo nasprotniki tržiške centrale, ki trdijo, da prikrivajo izsledke analiz in podatke o emisijah.

Družba A2A zatrjuje, da emisije ne presegajo zakonskih omejitev, in opozarja, da je Tržič opremljen s sistemom

za preverjanje podatkov o emisijah in kakovosti zraka. Naprave za njihovo monitoriranje so bile sprva na tržiškem županstvu, zadnjih leta pa so jih na zahtevo občinske uprave preselili k bolnišnici San Polo. Družba tudi pravi, da bodo podatki vsem na voljo na spletni strani www.a2a.eu, a jih v resnicí še vedno ni.

Premog odklanjata tako Legambiente kakor WWF, ki trdita, da premog nikakor ne more biti »čist energetski vir«, kakor navaja lastnik centrale. Naklonjeni pa bili plinu, kakor je bilo predvideno po načrtu družbe Endesa. Na nedavnem zasedanju občinskega sveta v Tržiču, ki je bilo namenjeno obravnavi perspektiv termoelektrarne, je županija Silvia Altran izjavila, da bi tudi sama zavrnila izbiro premoga, če bi to bilo v njenih pristojnostih. »Vendar tega ne morem storiti. Zaskrbljena pa sem - tako županja - zaradi vznenimernosti, ki spremila izbiro premoga, in zaradi dejstva, da učinke te izbire bodo občutili tudi drugod na ozemlju tržiškega mestnega okrožja. Naš prvi cilj je vsekakor zaščita zdravja.«

OSLAVJE
Iskanje bo okrepljeno
Klanjska še vedno pogrešajo

Ferdinanda Klanjska še vedno pogrešajo. 24-letni mladenič z Oslavja je izginil neznano kam v torek minulega tedna. Na italijanski strani ga iščejo karabinjerji, na slovenski strani - njegov avtomobil je bil najden v Šempetrju pri Gorici - pa šempetrsko policijo. Včeraj so v iskalno akcijo vključili potapljače iz vrst tržaških gasilcev, ki se jim je pridružilo deset mož z goriškega gasilskega poveljstva. Pogrešanca so iskali v Soči od državne meje do ločniškega mostu in na rečnih bregovih. Danes se bo v iskanje vključilo še več gasilcev, pridružili pa se jim bodo karabinjerji, ki bodo mladeniča iskali na različnih goriških lokacijah, nam je včeraj potrdil karabinjerski kapitan Lorenzo Pella, ki pa v interesu preiskave ni razkril podrobnosti. Včeraj so tudi vzeli v poštov možnost uporabe psov pri iskanju, a se zanje niso odločili. Iskalno akcijo koordinira državni tožilec Giuseppe Salvo, k premiku v preiskavi pa utegnijo prispevati tudi obvestila, ki jih zbirajo slovenska policija.

POKRAJINA - Občine
Skupaj načrtujejo evropske projekte

Evropska unija ni samo sinonim za fiskalni pakt in strogost, evropsko združevanje je za Goriško pokrajinou predvsem velika priložnost za razvoj. V času, ko imajo javne uprave na razpolago vse manj lastnih sredstev, jim lahko ravno številni evropski skladovi in programi pomagajo uresničiti tudi zelo ambiciozne cilje. Zato pa bi moral tudi znatno javnih uprav prevladati nov način razmišljanja, ki naj evropske zadeve postavi v središče njihovega delovanja. Tako razmišlja odbornica Sara Vito, ki je v goriški pokrajinski upravi odgovorna tudi za evropske zadeve. Z njo očitno soglaša tudi večina upraviteljev okoliških občin, saj je pogodbo o ustavovitvi »evropske pokrajine« podpisalo že sedemnajst uprav. Na odgovor preostalih osem še čakajo (med njimi sta tudi občini Doberdob in Gorica), odbornica Vito pa zagotavlja, da ostajajo vrata odprta in da se lahko preostale občine pridružijo v katerem koli trenutku.

O vsebini pogodb je včeraj tekla beseda na sedežu Goriške pokrajine, kjer so se je ob omenjeni odbornici zbrali tudi številni zastopniki sodelujočih občin. Vsi so pojavili zamsel pokrajinske uprave, da znanje, ki so si ga njeni funkcionarji pridobili na področju načrtovanja evropskih projektov, ponudi tudi manjšim občinam; te si predvsem zaradi nižjega števila zaposlenih težko privoščijo tovrstno usposabljanje. Priprava projektov in bogate dokumentacije za evropske razpise zahteva namreč specifično znanje.

Mreženje javnih uprav, skupno se stavljanje projektov in skupno nastopanje na razpisih bi se lahko izkazalo za zelo koristno. V nekaterih občinah so se v tem že preizkusili, na primer v Sovodnjah, kjer so, kot je povedala odbornica Vesna Primožič, uspešno sodelovali pri projektu mirenske občine za ovrednotenje vodnjakov in kalov. Ravno sodelovanje z bližnjo Slovenijo je v svojem posegu izpostavil tudi števerjanski podžupan Robert Princic.

Prvi stvaren rezultat dogovora bo cikel izobraževalnih seminarjev na temo evropskega prava in načrtovanja, ki jih bodo namenili javnim upraviteljem in funkcionarjem. Stroške zanje bodo seveda krili z evropskimi sredstvi. (pd)

Tržiška termoelektrarna družbe A2A

BONAVENTURA

Sara Vito

KRMIN

Čelno trčenje z ranjenci

Do čelnega trčenja je včeraj sredi določnega poldneva prišlo pri Krminu. Okrog 10. ure se je Maria C. s svojim avtomobilom Fiat panda pripeljala po Ulici Isonzo v smeri Gorice. Na krmenskem križišču, kjer cesta zavije proti Marijanu, je izgubila nadzor nad vozilom. To se je naenkrat znašlo na nasprotnem vozem pasu in čelno trčila v nasproti vozeči Renault scenic, ki ga je upravljala Anna C., ob kateri je sedela mladoletna potnica. Trč je bil silovit, zato so na kraj poleg službe 118 prihiteli tudi gasilci. Mario C. so s helikopterjem odpeljali v videmsko bolnišnico zaradi hudega pretresa možganov, Anna C. v goriško bolnišnico, mladoletnico pa v Tržič. Resno je le stanje Marie C., ki pa vsekakor ne vzbuja posebne zaskrbljenosti zdravnikov.

GORICA - Občina prekinila dobavo vode

Na pokopališčih pipe neuporabne

Zaradi nevarnosti, da bi cevi poledale, je pristojna služba goriške občine prekinila dobavo vode na predmestnih pokopališčih. To seveda negre v račun domačinom, ki obiskujejo svoje drage na pokopališčih in jih je ukrep presenetil. Po svojih močeh si morajo pomagati, na primer tudi tak, da vodo »prosjačijo« pri sosedih. Razlog za to, da so pokopališke pipe popolnoma neuporabne, je letošnja odločitev občine, da se bodo nevšečnostim, povezanim z zimskim časom, izognili s prekinljivijo dobave vode. Ukrep ni »prizadel« vseh pokopališč, a samo nekatere, in sicer pev-

sko, štmavrsko, podgorsko ..., ločniško pokopališče je bilo izvzeto, saj naj bi bila tamkajšnja pipa zavarovana pred posledicami ledu, na goriškem glavnem pokopališču pa je uporabnih le nekaj pip. Občinski inženir Paolo Fornasiere, ki koordinira posege na goriških pokopališčih, je pojasnil, da bo ukrep veljal januarja in februarja, ko zima običajno pokaže zobe. Ko naj bi predvidoma ob koncu februarja zima popustila, bo voda ponovno stekla po ceveh. Povedal je tudi, da so se za ukrep odločili, ker so v minulih letih cevi utrpele škodo, zaradi česar je prišlo do potratne izgube vode.

Brez vode je tudi pevmsko pokopališče

GORICA - Pomoč mladim in podjetjem, ki zaposlujejo

Pekli bodo kruh ... diplomi navkljub

Med 99 kandidati tudi 11 diplomantov - Do 8.000 evrov za stalno zaposlitev

Poklic peka ima take značilnosti, za katere bi človek na prvi pogled menil, da mlade odvračajo. Komu se danes sploh še ljubi vstati ob treh ali štirih zjutraj in nato nekaj ur preživeti ob vročih krušnih ali električnih pečeh? In v zameno vsak mesec prejeti le 500 evrov?

Odgovor se glasi: vsaj devetindvetdesetim mladim Goričanom in Goričankam, tudi takim, ki so zaključili študij in imajo v žepu univerzitetno diplomo. Toliko se jih je

namreč prijavilo na tečaj pekarstva in slastičarstva, ki ga goriška pokrajinska uprava prireja v sklopu projekta Poklicne delavnice (Botteghe di mestiere) pod okriljem državnega programa Vajeništvo in obrtniški poklici (AMVA). Med 99 kandidati je bilo 47 fantov in 52 deklet med 18. in 29. letom starosti; večina ima višješolsko diplomo, enajst kandidatov pa tudi univerzitetno.

Na Goriškem je projekt kot omenjeno zajel pekarski sektor, vanj pa se

je vključilo devet pekarn in slastičarn. Te bodo v prihodnjih osemnajstih mesecih zaposlite tri deset vajencev (tako so jih namreč v končni fazi priustili k projektu). Vsak bo poklic peka in slastičarja spoznaval šest mesecev, v zameno pa prejemal mesečno stipendijo in višini 500 evrov.

Poklicne delavnice so eden od projektov, s katerimi skuša Pokrajina Goriča priskočiti na pomoč brezposelnim ali trenutno nezaposlenim mladim (med 18. in 35. letom). Predvsem

Poklic peka postaja za mlade spet vabiljiv

ARHIV

do za nedoločen čas zaposlili brezposelno mladino. Predvideno je tudi povračilo stroškov za njihovo usposabljanje. Odbornica je spomnila tudi na sredstva, ki jih spodbujajo stalnega zaposlovanja namenjata deželnim zakonom 18/2005 in zavod INPS. (pd)

NAŠ POGOVOR - Lingvistka Matejka Grgič o učenju slovenščine v našem prostoru

Slovenščine se ne učimo v šoli, ampak v vsakdanjem življenju

DIJAŠKI DOM Veliko zanimanje staršev

V sklopu vsakoletnih srečanj, ki jih Dijaški dom Simona Gregorčiča posveča staršem, je v ponedeljek potekal pogovor z naslovom »Slovenska šola: premišljena izbira«. Udeležilo se ga je veliko mam in očetov, ki so svoje otroke že vpisali ali bi jih v bodoče radi vpisali v slovenske jasli, vrtec in šole. Staršem so želeli namreč predvsem predstaviti značilnosti slovenskih šol, ki jih v zadnjem desetletju obiskuje vse več otrok iz mešanih ali italijanskih družin.

Ponedeljkovo srečanje, ki je potekalo v obliki pogovora s starši, sta vodili psihoterapeutka in strokovnjakinja za psiholingvistiko Suzana Pertot (med drugim tudi avtorica priročnika Dvojezično otroštvo: navodila za uporabo) ter Matejka Grgič, znanstvena direktorka Slovika, ki se poklicno ukvarja s poučevanjem slovenščine in lingvistikou.

Suzana Pertot je spregovorila o bolj psiholoških vidikih, na primer o tem, kako se italijansko govoreči otroci vključujejo v slovensko okolje, o našem identificirancu z enim ali drugim jezikom ... Matejka Grgič pa predvsem o tem, kako se otroci najlaže naučijo slovenščine. (pd)

»Vsi si predstavljamo, da se bodo naši otroci naučili slovenščine v slovenski šoli, raziskave, opravljene tudi v drugih državah, pa dokazujejo ravno nasprotno: jezika se v največji meri naučimo spontano, v vsakdanjem življenju.«

Znanstvena direktorka Slovenskega izobraževalnega konzorcija (Slovik) Matejka Grgič, je po poklicu jezikoslovka. V preteklosti je na novgorški univerzi vodila program slovenistike, na raznih univerzah je bila lektorica za slovenski jezik, ukvarjala se je semiotiko in filozofijo jezika. Skupini staršev je pred dnevi v Dijaškem domu spregovorila o usvajaju jezikov (glej sosednji članek).

»Starše vedno presenetljivi podatek, da se jezika ne naučimo v šoli, ampak tako rekoč mimogrede. Kdor nima možnosti, da bi se jezika učil v vsakdanjem življenju, bo dejansko izgubil okrog osmerdeset odstotkov jezikovnega znanja. Kdor se bo slovenščine učil samo v šoli, bo sicer poznal sistem pravil, jezik pa ne bo znal uporabljati. Tak najbolj tipičen primer je pri nas učenje tujih jezikov: v enem mesecu pomivanja krožnikov v kaki londonski restavraciji se mladi naučijo veliko več kot med večletnim študijem angleščine v šoli. To je tudi največja razlika med jezikom in ostalimi predmeti: matematike, zgodovine ali zemljepisa se naučimo predvsem v šoli, jezikov pa ne.«

Matejka Grgič pravi, da slovenskim šolam v Italiji nalagamo preveč odgovornosti. »Zavedati bi se morali, da lahko šola nudi le del jezikovnega znanja, če je dobra recimo 30 ali 35%, ne more pa nadomestiti realnega življenja. Jezika se naučiš, ko si ga prisiljeni govoriti, na podlagi potrebe. Večkrat mislimo, da se jezik razvija na podlagi možnosti za njegovo rabo, a ni

Matejka Grgič in Suzana Pertot med dobro obiskanim srečanjem v Dijaškem domu

BUMBACA

tako: možnost rabe slovenščine, ki nam jo nudi na primer zaščitni zakon, ima simbolično vrednost, ni pa zadosten pogoj za njenno realno rabo. Ljudje smo po naravi lenu, v določenih situacijah raje izberemo italijanščino - otroci bi bili z njimi prisiljeni govoriti v slovenščini.«

Tudi učenci in dijaki goriških slovenskih šol večkrat raje izberejo italijanščino, saj se s tem jezikom strelčujejo doma, na ulici, v društvu. Kako jim lahko torej pomagamo, da bodo kljub temu dobri govorci slovenskega jezika?

»Vsem dijakom bi morali dati možnost, da gredo še pred maturo na izmenjavo v Slovenijo. Paziti bi tudi morali, da bi njihove popoldanske dejavnosti poteka-

le v slovenskem okolju, recimo, da bi šarkar eno sezono igral za novgorško društvo. Slovenska društva v Italiji pa bi moralia izbirati trenerje, ki ne znajo italijanščine - otroci bi bili z njimi prisiljeni govoriti v slovenščini.«

Mlade bi morali po maturi spodbujati, da se v čim večjem številu odločijo za slovensko univerzo. Ne glede na debato, ali je univerza v Sloveniji boljša kot v Italiji, dejstvo je, da bi tam njihovo življenje potekalo v slovenščini: od jutra, ko bi sedli na avtobus, do noči, ko bi šli v disk.

Najbrž pa bi bilo že zelo koristno, če bi vsakemu učencu podarili slovenski računalniški program ...«

Vprašanje je, kdo naj začne končno udejanjati te predloge, ki bi nedvomno koristili naši skupnosti.

»Na tem področju ni nekega koordiniranega delovanja. Delamo vsak posebej, nekateri z več, drugi z manj strokovnega znanja, v svoje delo vlagamo dosti energije, rezultatov pa ni. Na Sloviku se na primer trudimo, da bi en dijak šel na izmenjavo v Slovenijo, ampak to so le posamezni primeri. Ustvariti bi morali neko strokovno službo, ki bi se kontinuirano ukvarjala s promocijo jezika, ali pa poveriti eni od obstoječih ustanov, da se začne ukvarjati tudi s tem.

Poljanka Dolhar

KRAS - Prva svetovna vojna

Tudi Tržič bo povezan s čezmejno Potjo miru

Tržička občinska uprava je tudi na svoje uradne dopise natisnila logotip projekta Kras 2014+ in tako tudi uradno formalizirala svoje sodelovanje v projektu, ki želi kot znano ovrednotiti dediščino prve svetovne vojne. Projekt, o katerem smo že večkrat poročali, vodi Pokrajina Gorica in predvideva številne posege na različnih predelih goriškega Krasa. Načrt arhitekta Paola Bürgija temelji na treh glavnih žariščih in sicer na Debeli griži (obnova predorov, pešpoti in muzejske stavbe), Redipulji (ureditev območja griča Sant'Elia nasproti kostnice) in reževatu Doberdobskega in Prelonskega jezera (ureditev pešpoti in dveh razgledišč). Iz Rima pa niso prišla vsa potrebna do-

voljenja, zato z deli niso še začeli.

Na planoti nad Tržičem so že leta 2005 uredili tematski park, posvečen prvi svetovni vojni, kjer se lahko obiskovalci sprehodijo po pešpotah in si ogledajo jarke in razna razgledišča. Kot je včeraj napovedala kulturna odbornica Paola Benes, bodo v sklopu projekta Kras 2014+ tržički park vključili v širšo mrežo in ga tako povezali tudi z novo čezmejno Potjo miru, ki obalo Jadranskega morja povezuje z Alpami. V tem viđi dobro priložnost za kulturno in zgodovinsko promocijo Tržiča. V naslednjih mesecih naj bi tudi v mestnem jedru uredili spominsko pot na prvo svetovno vojno in olajšali dostop do trdnjave nad Tržičem.

SAN PIER - Z grožnjami »iztržil« 50 evrov

Ropar na pošti

Z nožem v pesti je privihral v poštni urad in zagrozil klientu pošte, uslužbencu pa so ga spravili v beg s klicem na policijo. Preden je prestrašen planil iz urada, je s pulta pobral 50 evrov in na to pobegnil neznanom kam.

Ropar je včeraj »obiskal« poštni urad v Špetru (San Pier d'Isonzo). Vstopil je okrog 13. ure z zakritim obrazom, v pesti je imel nož, s katerim je zavijtel v smeri domačina, ki je stal ob okencu. Zakričal je in zahteval vse denar, kar so ga imeli v blagajni. Še preden je izrekel zadnjo besedo, je poštni uslužbenec zavrnil njegovo zahtevo in hladnokrvno zavrtel številko 113. Za-

maskiranega moškega je spravil v stisko in ga očitno prestrašil. Ker ni imel nameni pričakati sil javnega reda, je pobral 50 evrov, ki jih je na pult pred okencem položil uporabnik pošte, in s svojim skromnim plenom odvihral iz urada. Na kraj so prišli policija in karabinjerji, ki so začeli zbirati indice. Bil je moški mlajših let, so povedale priče, očitno ne ravno več v svojem zločinskem poklicu. Na osnovi zbranih obvestil so seveda uvedli preiskavo. Velik preplah je odnesel zlasti domačin, ki mu je ropar grozil z nožem, hladnokrvno ni odreagiral, a jo je najslabše odnesel, saj je bil prikrajšan tudi za svojih 50 evrov.

GORICA - Pri dejanju zalotili pet romunskih državljanov

Prodajalcem vozil kradli računalnike

Aretirani Flavio Remus Leonte (z leve), Andrei Filip, Adam Liviu Grosu, Bogdan Marian Raducanu in Darius Calin Burtic (zgoraj), del najdenega plena njihovih tatinskih pohodov (desno)

Karabinjerji iz Gradišča so aretirali pet romunskih državljanov, zoper katere je bil izdan nalog za pripor zaradi kontinuiranih kraj v obtežilnih okoliščinah in hudodelskega združevanja. Povod za preiskavo, ki so jo poimenovali »Diagnostic« in jo je vodilo državno tožilstvo iz Gorice, je bil rafal kraj v prodajalnah vozil v goriški pokrajini ter v nekaterih mestih dežel Emilia Romagna in Lombardija. Skupna vrednost plena znaša 250 tisoč evrov.

Preiskava je zajela širše območje severne Italije. V njenem okviru so že meseča maja arretirali romunska državljanina, stara 28 in 23 let, ki sta kradli sofisticirane naprave za diagnostiko vozil v prodajalnah BMW v Bellunu in Mercedes v kraju Sedicu. Tedanji plen je veljal 60 tisoč evrov in so ga v celoti vrnili lastnikom. Njunim trem so državljanom pa so prišli na sled 16. decembra v Parmi. Zalotili so jih med poskusom kraje raznoravnega materiala v enem izmed tamkajšnjih podjetij. Po navajanju karabinjerjev je tatinska polpa prihajala z avtomobilom v Italijo ter se tu zadrževala le nekaj dni in kradla v prodajalnah vozil, kar se je vračala v domovino.

Povečano število kraj v prodajalnah vozil so zabeležili v lanskem letu. Najpogosteje plen so bili računalniki za diagnostiko avtomobilov in motorjev. Tatovi so nekajkrat stopili v akcijo tudi v goriški pokrajini; 13. aprila lani so na primer vlomlili v mehansko delavnico prodajalca Germacar v Vilešu in odnesli prenosni računalnik s programsko opremo za diagnostiko, ki je veljal skoraj 5.000 evrov. Na podlagi indicev so karabinjerji preiskavo razširili na širše območje severne Italije, kar je meseca maja privedlo do aretacije 28-letnega Flavia Remusa Leontea in 23-letnega Andreja Filipa, ki sta kradla v Bellunu in Sedicu. V doppoldanskem času dne 16. decembra so karabinjerji iz Gradišča prijeli pri dejanju še tri osumljenca; to so 46-letni Adam Liviu Grosu, 22-letni Bogdan Marian Raducanu in 26-letni Darius Calin Burtic, ki so iz lokalnega podjetja odnesli material, katerega vrednost je znašala 5.000 evrov. Preiskava je pokazala, da so isti v lanskem letu okradli enajst pro-

dajal vozil v pokrajih Gorica, Padova, Parma, Pavia in Brescia, plen pa je veljal preko 250.000 evrov.

Po navajanju karabinjerjev je bila preiskava zahtevna zaradi težav pri zasledovanju osumljencev, ki so imeli prav poseben modus operandi. V Italiji so se pripeljali z avtomobilom in v roku dveh do treh dni izvedli vrsto tativ v prodajalnah vozil, ki so med sabo oddaljene tudi do 300 kilometrov. Čez noč so si ležišča postlali kar v avtomobilu med postanki na avtocesti, po opravljenem »delu« pa so se vračali v Romuniju, kjer so ukradene naprave prodajali na črnem trgu. Posebnega tipa je bil tudi njihov plen: kradli so sofisticirane in drage računalnike, ki jih izdelujejo avtomobilske tovarne. Njihova cena znaša od 5.000 do 15.000 evrov, uporabljajo pa jih za preverjanje naprav v avtomobilih.

NOVA GORICA - Širitev Zdravstvenega doma

Zdravniki namesto davkarjev

Rešitev prostorske stiske se kaže v selitvi v neposredno bližino sedanje lokacije - Davčna uprava naj bi se preselila v Eda center

Novogoriški Zdravstveni dom se že vrsto let sooča s prostorsko stisko. Gradnja ob obstoječi stavbi ni mogoča zaradi dolgoletnih sporov mestne občine in SGP glede določenih zemljišč v mestu. Rešitev se kaže v selitvi na novo lokacijo v neposredni bližini Zdravstvenega doma in njegovega novejšega prizidka stavba davčne uprave se utegne v kratkem izpraznit, saj naj bi dejavnost preseliti v Eda center.

V novogoriškem Zdravstvenem domu že vrsto let opozarjajo na vse bolj izrazito prostorsko stisko. Ta je najbolj očitna pri ambulant za fizioterapijo, ki sicer sodobno opremljena, deluje v pretesnih kleterih prostorih sedanjega zdravstvenega doma, eno splošno ambulanto imajo v spodnjem delu novogoriškega doma upokojencev ... Pa tudi parkirišč je pred objektom, ki se nahaja v središču mesta veliko premalo. »Eno

dodatno splošno ambulanto moramo zagotovo še odpreti v Novi Gorici, saj mesto raste. Spreminja pa se tudi standard. Po novem morajo imeti ambulante še t.i. referenčno ambulanto, kjer deluje diplomirana medicinska sestra. Če želimo to vzpostaviti, moramo imeti ustrezne prostorske pogoje,« je včeraj za Primorski dnevnik pojasnil direktor novogoriškega zdravstvenega doma Marjan Pintar in dodal, da bi za normalno delovanje potrebovali dodatnih 1.500 kvadratnih metrov prostora. V objektu davčne uprave je na voljo okrog 2.600 »kvadratov« in dodatna parkirna mesta. »To bi pomenilo drugačen nivo kakovosti storitev,« je prepican Pintar. »Nimamo sicer še izdelane točne sheme, kaj bi selili na novo lokacijo. Lahko da bi tudi tja selili kakšno službo, ki manj potrebuje laboratorije in bomo v obstoječi hiši v celoti združili pe-

diatrijo in splošno medicino,« o prihodnosti razmišlja direktor.

Nakup objekta davčne uprave bi veljal 1,8 milijona evrov, denar zanj ima Zdravstveni dom prihranjen. »Po ocenah strokovnjakov bi potem obnova prostorov znašala po 1.000 evrov na kvadratni meter, kar pomeni med 2 in 2,5 milijona evrov, vključno z opremo. Tudi ta denar bomo zagotovili sami,« dodaja Pintar.

Preden bo Zdravstveni dom dobil zeleno luč za selitev dela dejavnosti v stavbo davčne uprave, pa se mora ta še sprazniti. Ko se bo davčna uprava preselila v Euroinvestov Eda center, bo Euroinvest namreč v zameno za prostore v Edi dobil stavbo davkarjev: Zdravstveni dom bi nekdano davčno upravo dejansko kupil od Euroinvesta. Zdravstveni dom za selitev potrebuje še soglasje vseh šestih občin

Kdo bo direktor bolnišnice?

V šempetrski bolnišnici se je v torek zaključil razpis za imenovanje novega direktorja. Svet zavoda bo prijave obravnaval 12. februarja. Med prijavljenimi je tudi dosedanji vršilec dolžnosti direktorja Darko Žiberna. Kandidati so morali prijavi priložiti tudi razvojni program zavoda in vizijo. (km)

Novi strip Miriam Blasich

»Anje: horo, amore e cioccolato« je naslov stripu Miriam Blasich, ki ga bodo danes ob 18. uri predstavili v knjigarni Ubik (Verdijev korzo 119). Avtorica je dolgoletna sodelavka revije Isonzo-Soča, objavila pa je tudi več biografij v stripu, med njimi tisto igralke Nore Gregor.

Sardinci imajo predsednika

Sardinci, ki živijo v Gorici in so včlanjeni v sardinski krožek, se bodo danes zbrali na občnem zboru, na katerem bodo izvolili nov odbor (ob 18.30, Verdijev korzo 13). Ime novega predsednika je že znano - predsedniško funkcijo bo nastopil 54-letni Salvatore Garau. Ljubitelji sardinskih glasbe pa so v soboto vabljeni v cerkev sv. Karla v Semeniški ulici, kjer bo ob 20.30 nastopil Fabio Melis; igral bo na tradicionalno sardinsko pihalo launeddas.

Leteti hočejo bolj svobodno

V kavarni Teatro na Korzu Italia bodo danes ob 18. uri predstavili novonastali odbor »Liberi di volare«, ki si prizadeva za vzpostavitev boljših in ugodnejših letalskih povezav med Ronkami in južno Italijo.

TRŽIČ - Že 129. po vrsti Kljub splošni krizi za pustovanje ne bodo prikrajšani

V Tržiču se intenzivno pripravljajo na 129. izvedbo pustovanja, ki ga bodo uradno predstavili danes v občinski knjižnici. Znano je že, da bo na prireditvi sodeloval Moreno Morello, eden izmed sooblikovalcev TV oddaje »Striscia la notizia«; udeležil se bo sprevoda na pustni tork, ki bo startal iz Ulice Matteotti, speljan bo po Drevoredu San Marco, ulicah Bixio in Garibaldi, Oširku Anconetta in Ulici Duca d'Aosta. Po trikilometrskem mimoohodu bodo vozovi in skupine dosegli Trg Republike, kjer jih bo pričakala tudi žirija.

Pustno dogajanje se je že začelo na pobudo devetnajstih javnih lokalov iz tržiškega mestnega okrožja, ki ponujajo menije »Magnemo fora de casa«. Na pustni četrtki bodo organizirali ultično animacijo, v soboto in nedeljo, 9. in 10. februarja, bo v mestnem središču »Carneval dei putei«, uredili bodo tudi »naselje« s ponudbo okusov z različnih italijanskih konceptov (»Saporì dei Carnevali d'Italia«). Že s prihodnjim tednom bodo na pobudo združen Pro Loco in VivaCentro v izložbah trgovin razstavljal fotografije pustovanja iz minulih let. V letosnjem programu izstopata dve rajanji v maškarah, vsakoletni spektakel »Cantando la Cantada« in na pustni tork tradicionalni sprevod pustnega para; le-ta bo opoldne dosegel trg, kjer bo Sior Anzoletti Postier (Orlando Mafrini) v spremstvu neveste prebral oporočko. Popoldne bo sledil tradicionalni sprevod vozov in skupin. Že od jutri dalje pa bo v prodajalnah časopisov na prodaj 58. humoristična revija »La Cantada«.

GORICA - Do nedelje Pustni vikend na Travniku

V nedeljo sprevod po mestnih ulicah

Na goriškem Travniku se bodo danes začela pustna praznovanja, kraj dogajanja pa bo do nedelje velik ogrevan šotor. Namestili so ga na pobudo petih goriških barov (Morocco, Cafè Haus, Class Cafè, Corner Cafè in Mirrow Liunje Bar), ki so združili moči in mestu ponudili tri dni pustnega vzdružja z glasbeno spremljavo.

Današnje dogajanje se bo začelo ob 17. uri, ko bodo odprli kioske s hrano in pičajo. Od 19. ure do 21.30 bo glasbo vrtel DJ Sale Sanchez, med 20. ure in 21.30 bo prvi turnir »Pivo & Hrenovka, ob 21.30 do poznej ur pa zabava s Person DJ-jem. Jutri bodo kioski odprli ob 14. uri, med 15.30 in 18. uro bodo nastopili plesalci šole Desmond, med 18.30 in 20. uro bo na vrsti slovenski DJ Cvere, med 20. in 21.30 Best Company Tour, ob 21.30 bend Giulie Pellizzari, ob 23.30 dažeja pa pustni žur »Il ballo dei matti«.

Vrhunc goriškega pustovanja bo v nedeljo, ko bo ulice mestnega središča z začetkom ob 14.30 zasedel pustni sprevod. Z vozom se bodo pripeljali pustarji iz Grionsa, Povoletta, Štrmca, Sovodenj, Šempetra, Medje vasi-Štivana, Praprota in domačini iz združenja Spaca us. Udeležbo pa so napovedale skupine iz Remanzacco, Tržiča, Romjana, Romansa, Villanove, Gradeža, Gorice, Manzana in Opatjega sela. Nedeljsko dogajanje pod šotorom se bo začelo ob 15. uri, okrog 18.30 bodo tam nagradili zmagovalec pustnega sprevoda. Organizatorji so še sporočili, da bo med goriškim pustovanjem točili češko pivo Malastrana.

Novogoriški zdravstveni dom se sooča s prostorsko stisko

FOTO K.M.

ENOGASTRONOMIJA

V Kranjski Gori dobrote iz vrhovske lokande in žlahtna briška kapljica

Prijateljstvo vedno obrodi dobre sadove. Sodelovanje med gospodarstveniki sloni pogostokrat na dobrih medčloveških odnosih in na izmenjavi izkušenj, ki včasih privedejo tudi do pravih prijateljskih vezi. Podobne odnose vzdržujejo goriški goštinci z lepim številom vinarjev, stike pa navezujejo in negu-

Franco Sošol (levo), Gabriella in Avguštin Devetak

FOTO A.W.

jejo tudi s stanovskimi kolegi tako iz Italije in Avstrije kakor tudi iz Slovenije. Devetakovi z Vrh so tako z veseljem in ponosom sprejeli povabilo družine Justin iz Kranjske Gore, ki v gorenjskem smučarskem središču vodi domačo gostilno v hotelu Skipass. K sodelovanju so privabili še skupnega prijatelja - izvrstnega vinarja Franca Sošola s posestvo Il Carpinio v Števerjanu. Tako se bo nocoj ob 19. uri zgodil prvi kulinarični dogodek, na katerem bodo gostje restavracije v Kranjski Gori pokusili 8-hodni degustacijski skupek Gabriellinih kulinaričnih dobrot in žlahtne kapljice s Sošolove kmetije. (aw)

Lekarne**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**

BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V FARI

BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RENTONORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

Gledališče

DRAMSKA DRUŽINA F.B. SEDEJ vabi na premiero nove produkcije »Umor v vili Roung« v soboto, 2. februarja, ob 20.30 v dvorani župnijskega doma F.B. Sedej v Števerjanu. Ponovitev bo v nedeljo, 3. februarja, ob 17. uri; več na www.sedej.org.

NIZ FURLANSKEGA GLEDALIŠČA v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 2. februarja, ob 20.45. »Tē ae mente o tē al limon?« z gledališko skupino Le prime Lus iz Tavagnacca; vstop z vabilo, informacije v Kulturnem domu v Gorici, tel. 0481-33288.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: v petek, 1. februarja, ob 21. uri »Piccoli criminis coniugali« (Eric-Emmanuel Schmitt), nastopata Elena Giusti in Paolo Valerio; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, Ul. Ciotti 1 v Gradišču, tel. 0481-969753; več na www.artistas-sociatigoria.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v petek, 1. februarja, ob 20.45 nastopata klarinetist Alessandro Carbonare in pianist Monaldo Braconi; v torek, 5., in sredo, 6. februarja, »Mala polvere. Veleni e antidoti per l'invisibile«, nastopa Laura Curino; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664), v Ticketpointu v Trstu, v knjigarni Antonini v Gorici in v uradih ERT v Vidmu; več na www.teatromafalcone.it.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 2. februarja, »La gatta Cenerentola«, gledališka skupina Oltreilponte Teatro; informacije v uradilih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI KINEMA Dvorana 1: 17.45 - 21.00 »Lincoln«.

Dvorana 2: 17.10 - 19.40 - 22.10 »Flight«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Impossible«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 20.15 »Melanholija« (Filmsko gledališče).

DANES V TRŽIČU

KINEMA Dvorana 1: 17.45 - 21.00 »Lincoln«.

Dvorana 2: 18.00 - 21.15 »I miserabili«.

Dvorana 3: 17.00 - 19.50 »Quartet«;

21.40 »Django Unchained«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.10 »The Last Stand - L'ultima sfida«.

Dvorana 5: 17.30 - 22.00 - 22.10 »Loper«.

Šolske vesti

AD FORMANDUM prireja »Strateški design za gostinski sektor«: brezplačni tečaj po univerzitetni diplomi (80 ur), namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v deželi FJK. Vsebine: strateški design za gostinski sektor, tehnike project managementa v upravljanju gostinskih obratov, marketingovske strategije v gostinstvu. Izbor: 25. februarja. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Za informacije in vpisovanja: Ad formandum, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826 ali na go@adformandum.org.

TEHNIKE PROMOCIJE TERITORIJA: tečaj post diploma, namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v deželi FJK in z maturo višje srednje šole. 490 ur, od teh 2 mesecev delovne prakse. Vsebine: upravljanje poslov in osnove prodajalnih tehnik, promocija teritorija z uporabo osnovnih marketinških oprijemov, delo s strankami, komunikacija in trženje storitev. Izbor: 15. februarja 2013. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad; informacije in vpisovanja: Ad formandum, Korzo Verdi 51 (tel. 0481-81826, go@adformandum.org).

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ nudi v ponedeljek, 11., torek, 12., in sredo, 13. februarja, za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter osnovnošolske učence varstvo ob 7.45 do 16. ure ter bogat program dejavnosti: domače naloge in učenje, ustvarjalne delavnice, pustno rajanje ter vodene igre. Prijave in informacije v Dijaškem domu, Ul. Montesanto, 84 ali po tel. 0481-533495 vsak delavnik do srede, 6. februarja v popoldanskih urah.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA GORICA obvešča, da poteka vpisovanje otrok v otroške vrtce, osnovne šole in srednjo šolo Večstopenske šole in se bo zaključilo v četrtek, 28. februarja v uradnih Večstopenskih šolah v Ul. Grabizio 38 vsak torek od 15. do 17. ure, vsako sredo od 10. do 13. ure in od 15. do 17. ure, vsak četrtek od 15. do 17. ure, vsako soboto od 9. do 12. ure. Za šole s slovenskim učnim jezikom bo vpisovanje potekalo še v papirnatih oblikah. Vpisne pole so staršem na razpolago na tajništvu in na vsaki posamezni šoli.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB obvešča, da poteka vpisovanje v otroške vrtce, osnovne šole in nizjo srednjo šolo in se bo zaključilo v četrtek, 28. februarja. Tajništvo v Doberdobu je v obdobju vpisovanja odprto ob torkih, četrtekih in petkih od 7.45 do 9. ure, ob ponedeljkih in sredah od 14.30 do 16. ure in ob sobotah ob 8. ure do 9.30.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja 7-dnevni izlet v Pariz od 18. do 24. maja za ogled najpomembnejših kulturno-zgodovinskih posebnosti. Vpisovanje ob sredah od 10. do 11. ure na društvenem sedežu v Gorici na Korzo Verdi 51/int. do zasedbe mest na avtobusu. Na račun 300 evrov. Udeleženci morajo imeti ob vpisu veljavni dokument za tujino.

KRUT vabi na velikonočno potovanje v »večno mesto« Rim, v bližnji Tivoli z ogledom Vile Adriana in obiskom stariodavnih mestec Fiuggi, Alatri in Veroji do 29. marca do 1. aprila; informacije v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927 ob torkih in četrtekih od 9. do 12. ure ali po tel. 040-360072, kut.go@tiscali.it ali na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, Trst, tel. 040-360072, kut.ts@tiscali.it.

NOVI GLAS prireja potovanje na Sardinijo od 23. do 29. aprila in v Gruzijo od 20. do 28. junija; informacije po tel. 0481-533177 ali mohorjeva@gmail.com.

SPDG obvešča, da je še nekaj prostih mest na avtobusu za izlet na sneg v Forni di Sopra v nedeljo, 3. februarja; prijave po tel. 347-4661946.

Obvestila

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 3. februarja, ob 13. uri.

KROŽEK KRUT vabi na 2. in 3. sklop delavnic »Razgibajmo možgane« s psihologinjo in psihoterapeutko Jano Pečar: 3. sklop se bo začel 7. marca in trajal do 11. aprila na sedežu krožka, Korzo Verdi 51/int. v Gorici. Utrnik: od 9. do 10.30. Prijava in dodatne informacije vsak torek in četrtek v goriški pisarni, po tel. 0481-530927, na kut.go@tiscali.it ali pa vsak dan na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8B, tel. 040-360072, kut.ts@tiscali.it.

KULTURNO ZDRAŽENJU NOI... **SELLA** DELL'ARTE iz Gorce prireja v sodelovanju z Pokrajinskimi muzeji umeđniške laboratorije za otroke med 6. in 12. letom starosti ob sobotah med 14.30 in 16.30 v prostorij Pinakoteke v palači Attems na Trgu de Amicis 2 v Gorici: 2. februarja na temo mozairov, 9. februarja o čarobnem barvanju, 16. februarja na temo pusta in 23. februarja o ekoloških tkaninah; obvezna rezervacija po tel. 347-1733342.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽU v Gorici bo od meseca februarja dalje potekal tečaj za premostitev tesnobe in stresa. Predvidenih je šest srečanj v italijanskem jeziku, ki jih bo vodila Alessandra Simonetti; informacije po tel. 389-7907657 ali info@kut.go@tiscali.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 16. februarja, ob sv. Valentini obisk okolice Gorice z ogledom zanimivosti Pevme, Oslavja in Štmavra. V Štmavru bo za udeležence Valentinov prigrizek. Zbirališče bo ob 9. uri na parkirišču jahalne šole Remuda v

Pevmi in nato odhod z lastnimi sredstvi. Vpisovanje in informacije po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.).

V CENTRU GRADINA DO DOBERDOB

bo v soboto, 2. februarja, ob 20. uri včer namenjem žganju; obvezna prijava po tel. 3334056800, info@centrovisegradina.com, www.centrovisegradina.com.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

obvešča člane delžnega in pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 4. februarja, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II). **UPOKOJENCI OBČINSKE ZVEZE SPI-CGIL DOBERDOB** vabi v petek, 8. februarja, ob 15. uri v agriturizem Koča v Doberdobu na »Dan včlanjevanja 2013«; informacije po tel. 380-4203829 (Miloš).

ONAV (vsedržavno združenje pokuševalcev vin) organizira tečaj za degustatorje vina, ki se bo začel 11. februarja ob 20. uri v Enoteki v Krmnu. Zavzema 18 lekcij, ki bodo potekale ob ponedeljkih in torkih; informacije in vpis po tel. 0481-32283 (Daniela Markovic), [markovicdan@yahoo.com](mailto:markovicdan@ yahoo.com).

Poslovni oglasi**PRIZNANO PODJETJE**

v prehrabnem sektorju z okolice Gorice zaposli uradnika/-co v komerciali in knjigovodstvu za nedolochen čas.

CV pošljite na naslov:

osebje@gmail.com

PUSTNO DRUŠTVO KARNIVAL prireja pustovanje v Sovodnjah pod ogrevanim šotorom: v petek, 8. februarja, ples z DJ Best Company; v soboto, 9. februarja, ples z DJ Studio 80; v nedeljo, 10. februarja, ob 14. uri povorka pustnih vozov in skupin, nagrajevanje zmagovalcev in ples s skupino Happy Day.

ZADRUGA ROGOS vabi v rezervat ob otoku Cona pri izlivu Soče v nedeljo, 17. februarja, na »Gosji dan«: ob 14.30 voden ogled in opazovanje divjih gosi, med 10. in 16. uro sprehod s konji Camargue; zazeljena je prijava po tel. 0481-784111, 333-4056800; več na www.riservanaturalenocarsiana.it, e-mail: info@ gmail.com.

»VEGETARIJANSKI PROSTOR« v parku Basaglia, Ul. Vittorio Veneto 174 (stavba A) v Gorici: 26. februarja, ob 18.30 srečanje vegetarijanske etike; vstop prost, več na www.vegetariani.it in www.veganima.it.

Pogrebi

DANES V SOVODNJAH: 14.00, Braneko Tomšič (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi, sledila bo upeljitev.

DANES V ZAGRAJU: 11.40, Vittorio Calo (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

PRED SP BODO TRENIRALI NA TRBIŽU IN NA ŽLEBEH

TRBIŽ - Pred odhodom na prizorišče svetovnega prvenstva v alpskem smučanju, ki bo v Schladmingu od torka dalje, bodo italijanski smučarji trenirali na Trbižu in na Žlebeh. Na deželnih smučiščih bodo od danes do nedelje trenirali Christof Innerhofer, Dominik Paris, Matteo Marsaglia, Peter Fill in Siegmar Klotz.

Na Trbižu bo pred SP trenirala tudi ženska ekipa hitrih disciplin, ki jo sestavljajo Daniela Merighetti, Elena Curtoni, Sofia Gogia, Elena in Nadia Fanchini.

TUDI BECHAM V PSG
PARIZ - Angleški nogometni zvezdnik David Beckham je uradno pristopil k francoskemu prvoligašu PSG. Nekdanji kapetan angleške izbrane vrste je z vodilno ekipo francoskega prvenstva podpisal petmesečno pogodbo. Svojo kondicijo je nazadnje utrijeval pri londonskem Arsenalu. »Moje prisotnosti ne vidim kot nekaj kratkoročnega. Morda ne bom več dolgo igral, ampak sem del ekipe in želim, da je PSG v evropskem nogometu zapisan z velikimi črkami,« je dejal. Ves zaslužek, ki ga bo dobil od kluba, bo namenil francoski dobrodelni organizaciji za pomoč otrokom.

PREDSTAVILI NOV DIRKALNIK McLARNA

WOKING - Včeraj so v britanskem Wokingu razkrili novega McLarna MP4-28. Dirkalca bosta v sezoni 2013 dosedanjem članom moštva Britancem Jensonem Button ter novincem, Mehicijanom Sergio Perezom. »Videti je kot lanski dirkalnik, ampak verjemite,

da je pod površino nekaj povsem drugega,« je na predstavitvi dejal Button.

»Moj cilj je zmaga v svetovnem prvenstvu,« pa je bil neposreden Perez, ki je nasledil Buttonovega rojaka Lewisa Hamiltona. Nasploh si v moštvu želičim več zmag. Novi dirkalnik bo na stezo prvič zapeljal naslednjih teden.

ALPSKO SMUČANJE - Glavna favoritinja Tina Maze pred SP v Schladmingu

Ali bo vsakič na startu?

Na prvenstvo 21-članska skupina slovenskih smučarjev, med katerimi tudi številni mladi - Med dekleti tudi Novogoričanka Ana Bucik

SCHLADMING - Tina Maze bo na svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju, ki ga bo od 5. do 17. februarja že drugič v zgodovini gostil Schladming, med osrednjimi favoritnjami. S formo, ki jo 29-letna Korošica kaže v letošnji sezoni, je na SP sposobna osvojiti kolajno prav v vsaki od disciplin, v katerih bo tekmovala. Podlaga za takšna ambiciozna razmišljanja je vrhunski niz uvrstitev v svetovnem pokalu s 17 uvrstitvami na oder za zmagovalke in sedmimi zmagami.

Peklenki ritem natpanega kolegarja svetovnega pokala z nastopi v vseh disciplinah očitno še ni huje načel življenske forme Mazejeve. Slovenska šampionka je sicer omenila možnost, da na SP ne bo nastopila v vseh petih disciplinah in da bo izpustila kakšno tekmo, če bi na prvenstvu že osvojila dve zlati kolajni. Kaj bo izpustila in če se bo to res zgodilo, pa še niso potrdili. Prvi nastop čaka Mazeje-

vo že v torek, 5. februarja, moški pa bodo začeli tekmovati v sredo, 6. februarja. Oboji se bodo za začetek pomerili v superveleslalomu.

Ob zastavonosi Tini Maze bo Slovenija zastopalo še 9 deklet in 11 fantov, ki bodo nastopili v vseh šestih disciplinah. Med dekleti bo nastopil tudi Maruša Ferk, Ana Drev, Ilka Štuhec, Vanja Brodnik, Ana Bucik, Tina Robnik, Katja Horvat in Kaja Lavtar, za še eno mesto pa bodo odločale kvalifikacije med Ano Drev, Ulo Hafner in Eli Plut. V moški ekipi pa bodo nastopili Andrej Šporn, Rok Perko, Boštjan Kline, Klemen Kosi, Mitiha Valenčič, Miha Kurner, Matic Skube, Patrick in Janez Jazbec, Žan Kranjec in Mišel Žerak. Očitno se je smučarska zveza odločila, da bo tokrat na spisek vključili tudi mlade smučarje, ki dosegajo dobre rezultate in jih je nujno potrebno nadgraditi z uspešnimi nastopi na tekma najvišjega ranga.

HERNING - Zlorabo dopinga je včeraj priznal danski kolesar Michael Rasmussen. Slednji je s pomočjo dopinga vozil med leti 1998 in 2010. Danec, leta 2007 je skoraj zmagal na dirki Tour de France, do te so ga ločile štiri etape, nato je zmagal Španec Alberto Contador, je položil karte na mizo. »Med leti 1998 in 2010 sem skoraj vseskozi uporabljal doping,« je včeraj na zaslisanju v Herningu dejal Rasmussen in našteval: »EPO, rastni hormoni, testosteron, inzulin, kortizon in krvne transfuzije.« S tem si je 28-letni kolesar znižal prepoved nastopanja z osmih na dve leti, a mu to ne bo koristilo, saj je prav včeraj sporočil, da končuje kariero.

KOLE SARSTVO Rasmussen: »Doping sem jemal vseskozi«

SLOVENIJA U21 - V Nyonu so izbrali kvalifikacijske skupine za evropsko prvenstvo do 21 let, ki bo leta 2015 na Češkem. Slovenija bo z Rusijo, Dansko, Bolgarijo, Andoro in Estonijo igrala v skupini 2, Italija pa bo merila moči v skupini 9 s Srbijo, Belgijo, Ciprom in Severno Irsko.

EVROLIGA - Zalgiris Kaunas - Alba Berlin 92:56; Real Madrid - CSKA Moscow 86:78; Olympiacos Piraeus - Fenerbahce Ulker 82:71; Besiktas JK Istanbul - Maccabi Electra 55:77; Barcelona Regal - Montepaschi Siena 85:66.

PRVI PODAJALEC - Slovenski košarkar Goran Dragić, ki v ligi NBA s Phoenixom Sunsom premagall Los Angeles Lakerse z 92:86. Član začetne peterke Dragić je v 37 minutah prispeval 11 točk, 2 skokov, 3 ukradene žoge, 8 asistencami pa je bil tudi prvi podajalec svoje ekipe.

NOGOMET - Zaostale tekme D-lige, skupina C: Clodiense-Belluno 1:0, Legnago-Sandonajesolo 2:0, San Paolo Padova-Trissino 1:1.

Intreclub drugič uspešen

MILJE - Po sedmih zaporednih porazih je v Miljah posijalo sonce. Po nedeljski zmagi proti Margheri je Interclub v medtedenskem krogu A2-lige premagal še zadjeuvrščeni Biassono (58:52). Najboljša strelka srečanja je bila Ljubljancanka Anna Ljubenović z 20 točkami, Jessica Cergol pa je dosegla 9 točk. V soboto ob 20.30 čaka Miljanke zelo pomembno srečanje proti ekipi Basket Šan Salvatore, ki ima na lestvici enako število točk (14).

Igralke Zaleta C od nedelje dalje v boju za obstanek

KROMA

nile pozitivno. Poudarile so, da je bil tudis po njihovem mnenju to edini način, da so sestavili toliko ekip in preprečili, da bi se moralno katero od društv predlagati nastopanjem: »Morda bi samo Kontovel sam uspel sestaviti svoje ekipe, ostala društva pa ne,« je dodala Babudrijeva. Če ima Zalet C lažjo nalogo za ohranitev lige, je stanje Zaleta D bolj zaskrbljujoče. Tako Babudrijeva kot Štoka se strinjata, da bi se težko izognili dodatni tekmi in se torej uvrstile v skupino za napredovanje že po rednem delu. Med razloge je Crissanijeva navedla, da so vse tri neposredne vstopnice za skupino za napredovanje prispadle trem kakovostenjskim ekipam, Babudrijeva in Štoka pa sta omenili, da je na razplet prvega dela vplivala tudi zamenjava trenerja (letos vodi ekipo v C-ligi Edi Bosich) in pa spremenjeno postava, na kar so se v začetku sezone morale še privrediti. »Obenem smo bile v začetku sezone malo težke, zato smo se na treningih tudi težje uigrale. Potreben je bil čas, da smo se ujele, zdaj pa igramo res dobro, boljše kot lani. Igramo tudi bolj zagrizeno, k čemur je prav gotovo pripomogel naš trener. Z njim smo vzpostavile zelo dober odnos, drugačen tip dela, na začetku pa smo se tudi dobro fizično pripravile, tako da nam gre zdaj vse lažje,« je dodala Babudrijeva. Starejše igralke so tudi pohvalile mlajše igralke, ki pa si morajo še nabaviti prepotrebne izkušnje. Crissanijeva je sicer na splošno omenila, da so današnje mlajše odbojkarice premalo požrtvovalne in premalo trenirajo, pri mlajših soigralkah Zaleta C pa je vsekakor poudarila resnost in vestnost.

V ženski C-ligi bo združena ekipa Zalet C boj za obstanek začela v nedeljo pri Azzanu Decimu, ki ga je v rednem delu že dvakrat premagala. Nagrajenke si želijo iztržiti čim več in čim prej osvojiti potrebne točke za obstanek v ligi. (V.S.)

Projekt Zalet so igralke C-lige oce-

se v deželnih odbojkarskih ligah se konec tedna pričenja drugi del, deželna zveza pa je tudi že pripravila nove skupine in koledarje. V moški skupini za napredovanje bo Val Soča Imša že v prvem krogu spoznal koliko je ura: v Štandrežu se bo jutri ob 20. uri pomeril s favoriziranim Vivilom. Olympia se bo na domačih tleh pomerali s Casarsom (20.30), to je ekipo, ki jo mora premagati, če želi uresničiti napovedi o boju za končno 3. do 4. mesto. V skupini za obstanek bo sta Sloga Tabor in Soča Val Zadružna banka Doberdob Sovodnje boje nadaljevala konec prihodnjega tedna.

V ženski D-ligi se poti Golleyja in Zaleta D ločujeta, saj sta bili ekipi uvrščeni v različni skupini za obstanek. V prvem krogu bo Golley igral v Tržiču proti Fincantieirju, ki ga je letos že dvakrat premagal, Zalet D pa bo gostoval v Fontanafreddi.

KOŠARKA - U17 Spodrsljaj Bora ZKB proti Servolani

Bor ZKB - Servolana 49:73 (12:20, 26:39, 38:53)

BOR: Semen, Pettenati 5, Mervich, Gruden 2, Mandić 10, Pearson, Skoko 4, Kocijančić 28, Milič, Akil, trenerja Faraglia in Sancin.

Borovi kadeti so doživeli hud spodrsljaj proti nasprotniku, ki so ga v prvi tekmi prvenstva premagali za točko. Tokrat je bil nastop vse preveč jalov v napadu, kjer sta nekaj več pokazala le Kocijančić in Mandić. Sploh so domači delovali nezbrano, tako da so razpoloženi nasprotniki vso tekmo zanesljivo vodili in prednost v končnici povečali celo na več kot 20 točk.

ALPSKO SMUČANJE - Glavna favoritinja Tina Maze pred SP v Schladmingu

Ali bo vsakič na startu?

Na prvenstvo 21-članska skupina slovenskih smučarjev, med katerimi tudi številni mladi - Med dekleti tudi Novogoričanka Ana Bucik

BALINANJE - B-liga Pekoč poraz Gaje: se bo izognila dnu?

Niti novo leto ni prineslo bistvenih premikov kar se tiče nastopov balinarjev Gaje v državni B liga. Upamo si trditi, da zanje po porazu proti Doladi, 10. po vrsti, res ne obstaja več nikakršna možnost, da bi se izognili zadnjem mestu na lestvici. Res škoda, saj se je srečanje z Dolado začelo na najboljši možen način, končalo pa točno tako kot v lanskih kvalifikacijah, ko niso v zadnjih štirih klasičnih parnogah dosegli niti točke. Še enkrat je prišla na dan slaba homogenost ekipe. Povrh vsega je tokrat povsem razočaran tuji najboljši (a ne kar se vedenja tiče) igralec E. Rosati, ki je v hitrostnem zbivanju zaradi običajne pretirane živčnosti zbil le 25 krogel iz 40-ih poskusov.

V uvodnem nastopu štafet sta Leghissa in E. Rosati z dobro predstavo za las premagala mlada domača tekmovalca (38:37). V igri v krog sta si ekipe razdelili točki. Calzijevih 20 točk je bilo premalo za zmago (20:22), 3 točke več, ki jih je dosegel Sancin (23:21), pa je bilo dovolj za drugi par točk. V tehničnem zbivanju je Capitanio povsem odpovedal, saj je s skromnim izkupčkom le 6 točk podlegel povprečnemu Carlinu (6:9). Bolje se je odrezal Leghissa, ki je po izenačenem nastopu (14:14) priboril Gaji zadnjo 5. točko in prvi del srečanja med Dolado in Gajo se je tako zaključilo pri stanju 5:5. A kaj pomaga, ko se je nadaljevanje med najslabšima ekipama skupine zaključilo s pravo katastrofo Gajevih balinarjev. Edini spodbudno so igrali Sancin (7:13) ter Žagar in Leghissa v dvojicah (8:13). Pekoča poraza pa so utrpteli Kramar, A. Rosati in Capitanio v trojkah (1:13) in Natural, ki ga je med igro zamenjal E. Rosati in Calzijev v dvojicah (4:13).

Izidi 13. kroga: Dolada - Gaja 15:5, Quadrifoglio - Canova 10:10, Snua - Novanta 11:9 in Villaraspa - Pederoba 10:10. **Vrstni red:** Canova 20, Mugnai 17, Pederoba 16, Novanta 13, Snua 12, Quadrifoglio 11, Villaraspa 7, Dolada 6 in Gaja 2. **Prihodnji krog:** 22.: Gaja - Villaraspa. (Z.S.)

Kam po poklic?

Nikole
Collovatti,
Maastricht

Nadzornica
poletov pri
organizaciji, ki
koordinira evropski
letalski promet

Kako se je vse skupaj začelo?

Ko sem pripravljala predstavitev teme za višesholsko maturo, sem naletela na spletno stran evropske organizacije za letalski promet, kjer sem zasledila tečaj za nadzornike poletov. Takrat sem imela drugačne plane za svojo prihodnost, a vendar sem v določenem trenutku dobila navdih. Tako sem se prijavila na natečaj in potem se je začela selekcija: izbranih nas je bilo približno 6%. Nato smo opravili triletni tečaj, bilo je precej intenzivno, ker so res hoteli, da bi dali vse od sebe, a na koncu je uspelo.

Kaj predpostavlja tvoje delo?

Na naši bazi nadzorujemo zračni prostor nad Nizozemsko, Belgijo, Luksemburgom in severno Nemčijo. Jaz nadzorujem določen zračni sektor, pri tem delamo v ekipi, eden komunicira z letali oziroma s piloti, drugi pa z drugimi sektorji. V istem prostoru nas je približno 100.

Ali se kdaj zgodi, da pride do kakšne ne-predvidene situacije?

Seveda in zaradi tega je delo tudi zanimivo, saj če ne bi bilo nepredvidenih situacij, bi lahko vse to upravljali robotsko. Nekateri mislijo, da je to delo zelo stresno, ker lahko pride do kakke nesreče z letali, a vendar je v resnicu to skoraj nemogoče.

Si s svojim poklicem zadovoljna? Ali si kdaj razmišljal/a, da bi isti poklic opravljala v Italiji?

Mislim, da je Italija lepa dežela, a vendar ni ravno ugodna za zaposlitev. Na Nizozemskem so v mojem sektorju delovne razmere boljše kot v Italiji, kar se tiče prostih dni in dopustov je tudi bolje urejeno. Načeloma delamo štiri dni in potem imamo dva prosta dneva. To mi kar ustreza, saj imam proste dneve sredi tedna, kar je bolje, kot če bi bila prosta konec tedna. Poleg tega podobno delo v Italiji tudi ni tako dinamično, tu pri nas nadzorujemo velik zračni prostor v središču Evrope, je več prometa, je zelo zanimivo okolje, saj moji sodelavci prihajajo iz 36 različnih evropskih držav. Vsi so tako kot jaz zapustili svojo državo in so se znašli tukaj.

Torej nisi razmišljala, da bi se vrnila domov?

Ne, tudi ker imam tu svoje življenje. Ko greš enkrat proč od doma, se stvari spremenijo. Zelo rada se vračam za nekaj časa, a se potem vedno tudi rada vrnem. Moje delo mi je všeč.

Peter Ferluga, Zagreb

Menedžer podjetja, ki proizvaja gospodinjske aparate

Zakaj si se odločil za delo v tujini?

Priložnost mi je ponudilo podjetje, pri katerem sem zaposlen. Ta možnost je bila zame izredno pomembna, saj predstavlja neke vrste uveljavitev na poklicnem področju. Vsekakor pa mislim, da imajo mlaadi, ki odidejo v tujino, več možnosti, da se uveljavijo pri določenem poklicu kot tisti, ki ostanejo doma.

Kako poteka tvoje vsakdanje delo?
Pravzaprav ni dneva enakega drugemu, vse je zelo razgibano. Kot menedžer predstavljam podjetje strankam, postavljam pogoje za nakup, se pogajam glede cen itd.

Kako se znajdeš v Zagrebu? Ali kaj pogrešaš od Trsta?

Moram reči, da se v Zagrebu znajdem dobro, ampak vseeno mi ni všeč to, da sem oddaljen od doma in svojih dragih. Poleg tega, kar še precej pogrešam, je tržaško morje.

Kaj meniš o Zagrebu?

Zagreb je po mojem mnenju zelo lepa vzhodna prestolnica. Svetoval bi vam, da si jo ogledate, tudi ker ni pretirano oddaljena od Trsta.

Katere podobnosti opažaš med načinom življenja Zagrebčanov in Tržačanov? Kaj pa razlike?

Način mišljenja Tržačanov in Zagrebčanov je precej različen, kot podobnost med njimi pa opažam določeno zaprost, ki je značilna za Tržačane oz. predvsem za tiste, ki pripadajo starejšim generacijam.

Si kdaj razmišljal, da bi se vrnil v domače kraje ali meniš, da bo tvoja bodoča kariera vezana na tujino?

Tega ne bi znal še povediti, za sedaj sem tu, če bi v prihodnje imel srečo najti službo v domačih krajih, bi se rade volje vrnil, da bi bil v bližini svojih dragih.

Lara Zacchigna, Dunaj

Vodja transporta pri prevoznem podjetju

Kako to, da si se odločila za delo v tujini?

Marca lani, po zaključku triletnega študija v angleščini na ekonomski fakulteti tržaške univerze, sem pomisnila, da bi mi delovna izkušnja v tujini nudila priložnost, da preizkusim, kaj pomeni živeti sami v tujem okolju. Avstrija nudi mladim iz tujine veliko možnosti do uveljavitev in doseganja visokih ciljev na poklicnem področju. Pri iskanju dela je kandidat vsekakor veliko bolj zanimiv, če ima za sabo izkušnjo v tujini.

Kako poteka tvoje delo v podjetju?

Moji glavnih nalogi sta organizacija cestnih prevozov za mednarodni tovorni promet in pregled, da so ti pravilno izvršeni. Delo poteka preko stalne komunikacije s strankami in transportnimi partnerji. Uradni jezik v podjetju je nemščina, s strankami pa se pogovarjam večinoma v slovenščini in italijansčini, ker delam na relaciji Italija – Slovenija.

Tvoji kolegi so večinoma mladi, ki prihajajo iz tujih držav...

Da, večinoma prihajajo iz vzhodne Evrope. Prevozno podjetje, pri katerem sem zaposlena, namreč potrebuje predvsem sodelavce, ki poznajo slovenske jezike, madžarščino itd. Nekaj je takih, ki kačor jaz opravljajo časovno omejeno prakso, večji del mojih kolegov pa namerava tu ostati za nedoločen čas.

Kateri so pozitivni aspekti te izkušnje? Kaj pa težave?

Dunaj je mesto, ki nudi številne spodbude tujcem, ki so se vanj komaj vselili. Največje zadoščenje je zame, da se tukaj lahko soočam s tolikimi različnimi ljudmi in kulturnimi. Tuji jezik na začetku predstavlja problem. Temu je treba dodati še oddaljenost od domačih ljudi in krajev ter dejstvo, da moraš vse morebitne probleme rešiti sam. Vsekakor pa pozitivne plati nedvomno presegajo vse težave.

Pravijo, da sta italijanski in nemški-avstrijski način življenja popolnoma nasprotna...

Strinjam se. Avstriji so prijazni, ampak malo bolj zadržani od Italijanov, se pa tudi zelo resno držijo pravil in prav hvala temu dosegajo visoke živiljenjske standarde.

Kateri so tvoji načrti za prihodnost?

Na koncu delovne prakse se mislim vrnilti v naše kraje. Možnost nove selitve v tujino pa ostane tudi za prihodnost odprtta.

MUSSOLINI NAREDIL
MNOGO DOBREGA...

... KAKOR JAZ!

nam je zaupala umetnica in likovna kritičarka Jasna Merkù, ki mdr. skrbi za vodene obiske razstave v slovenščini. Ravno ti predstavljajo lepo priložnost za učinkovitejše in aktivnejše spoznanje umetnikovega ustvarjalnega dela. Tako lahko na primer izvešč, da so Bogdan Grom, Milko Bambič, Avgust Černigoj in drugi naši umetniki po drugi svetovni vojni med zavezniško vojaško upravo prispevali ilustracije za učbenike na slovenskih šolah v Italiji. Tisti iz tedenje Jugoslavije so bili za učitelje neprimerni. Z ilustratorsko dejavnostjo pa je Grom nadaljeval tudi potem, ko ga je živiljenjska pot peljala čez veliko lužo.

Ob tovrstnih izrazih vsestranskega eklekticizma nas torej ne sme čuditi, da je bil odziv s strani publike množičen. Umetnostni zgodovinar Luca Bellocchi, ki je odgovoren za oglede v italijanskem jeziku, nam je razkril, da je število italijanskih in slovenskih obiskovalcev skoraj na isti ravni. »V zadnjih nekaj letih opažam poskuse ustvarjanja novega dialoga s slovensko manjšino. Poleg te razstave se na-

našam še na Razprtja obzorja in na fotografsko razstavo Moj Kras (op. ur. sam je eden izmed njenih kustosov), pri kateri so sodelovali tudi slovenski ustvarjalci. Pred temi dogodki je bilo zelo malo tovrstnih pobud in še te so bile predvsem vezane na posamezne galerije«, nam je še povedal Bellocchi.

Tovrstne razstave imajo tudi po mnenju Jasne Merkù velik pomen za tržaško stvarnost: »Pogosto se dogaja, da naše umetnike bolj cenijo v Evropi kot v samem Trstu. Čas je, da se zavedamo neizmernega bogastva, ki ga imamo. Zelo sem vesela, da se bodo začela konkretna dela za samostojno zbirko slovenskega umetnika v Trstu. Žal Černigoj, Spacial in Bambič tega niso dočakali.«

Če si razstave še niste ogledali, torej nikakor ne zamudite, podaljšana je do 10. februarja.

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

Odmevno kakor Grom

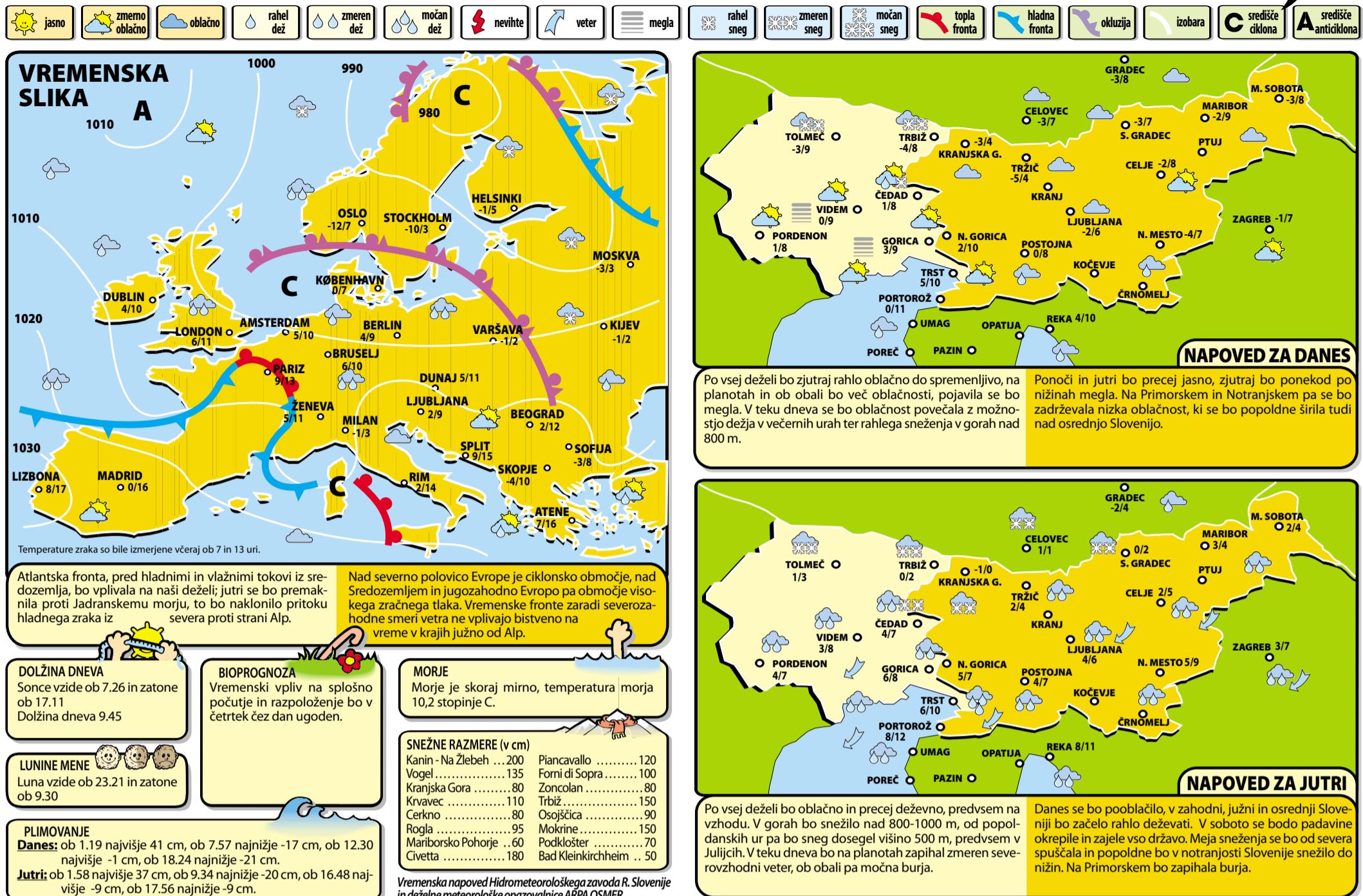
Akvareli, litografije, lesorezi, batiki, izrezanke, tapiserije, kipi, fotografije raznih arhitekturnih poselov... Seznam je dolg, z naštevanjem pa bi lahko še nadaljevali. Prvi trenutek, ko stopiš v Skladische idej na tržaškem nabrežju, ostaneš kratkomalo presenečen. Tu je v polnem teku razstava našega vsestranskega umetnika Bogdana Groma. Posvečena je njegovih hčerkim Dunji, ki je prva imela zamisel o razstavi in si je dolga leta prizadevala zanj. Priredila in podprla pa jo je Pokrajina Trst.

Kar te takoj prevzame, je popolna raznolikost del. Imaš nameč občutek, da te koraki, ki te vodijo od enega eksponata do drugega, v bistvu popeljejo na enkratno potovanje, med katerim se ti razkrivajo mnogoteri obrazi življenja in dela Bogdana Groma. Razna živiljenjska doživetja se spajajo med sabo in ustvarjajo čisto posebna občutja. Tako tudi

v delih, ki so nastala po letu 1957, datumu njegovega odhoda v ZDA, dobimo elemente vezane na njegovo domače okolje: Kras. Zlasti kamnite konfiguracije v Novi Mehiki predstavljajo izhodišče za zanimivo analogijo z našimi kraškimi zidki. Grom pa je poleg tega, da je zelo čustven in čuteč človek, tudi zelo angažirana osebnost. Na ta aspekt nas opozarja npr. akvarel o uboju Martina Luthra Kinga ali pa delo mešane tehnike z naslovom Novice iz Sajgona. V tem sklopu pa je treba predvsem omeniti celo vrsto del posvečenih izročilu ameriških domorodcev.

»Nekaj, kar posebno označuje Gromovo ustvarjalno pot, je sposobnost preseganja prostora. Bogdan Grom je svetovljan. Ko človek iz širine počeda od zunaj, razmisli o svojih koreninah in se zaveda reči, katerih se mi, ki tukaj živimo, ne.« Tako

na

IATA - K padcu prevoza tovora je najbolj prispevala gospodarska kriza

Letalski potniški promet lani z rastjo, tovorni pa s padcem

ŽENEVA - Letalski potniški promet se je lani okrepil za 5,3 odstotka, medtem ko je tovorni promet v primerjavi z letom 2011 upadel za 1,5 odstotka, sa sporočili iz Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA). Potniški promet se je na tujih trgih v lanskem letu povečal za šest odstotkov, rast povpraševanja na domačih trgih pa je bila štiriodstotna.

Lanska rast potniškega prometa je bila s 5,3 odstotka nekoliko nižja od predlanske, ki je bila 5,9-odstotna, vendar višja od petodstotne povprečne rasti v zadnjih 20 letih. Rast potniškega prometa je bila sicer lani največja v državah v razvoju.

Medtem pa je tovorni promet lani zabeležil drugi zaporedni padec na letni ravni, po tem ko se je leta 2011 zmanjšal za 0,6 odstotka. Povprečna zasedenos zmogljivosti za prevoz tovora je bila

la lani 45,2-odstotna. K padcu prevoza tovora je najbolj prispevala gospodarska kriza, zaradi katere je nekoliko upadla proizvodnja, za prevoz tovora pa se pogoste uporablja tudi ladijski promet.

Potniški promet je lani rasel kljub gospodarski krizi, vendar pa skoraj rekordna zasedenos zmogljivosti za prevoz tovora kaže na veliko skrbnost, s katero letalske družbe načrtujejo leta. Kljub visokim cenam goriva so letalske družbe ustvarile približno 6,7 milijarde dolarjev dobička.

Letalske družbe iz azijsko-paciške regije so lani prepeljale 5,2 odstotka več potnikov kot v letu 2011, lanska rast pa je bila višja od štiriodstotne rasti v letu 2011. Rast je bila opaznejša predvsem v zadnjem četrtletju.

Evropske letalske družbe so lani beležile 5,3-odstotno rast, medtem ko je v Indiji upadel za 2,1 odstotka. (STA)

potniški promet severnoameriških družb narasel le za 1,3 odstotka. Vendar pa je zaradi bolje načrtovanega tovornega prevoza zasedenos le tega narasl na 82 odstotkov.

Največjo rast potniškega prometa so sicer beležile letalske družbe na Bližnjem vzhodu, ki so lani prepeljale kar 15,4 odstotka več potnikov. Letalske družbe z Bližnjega vzhoda so predvsem povečale število letalskih povezav, kar jim je omogočilo opaznejo rast prometa.

Prevozniki iz Latinske Amerike so lani prepeljali 8,4 odstotka več potnikov, afriške letalske družbe pa so beležile 7,5-odstotno rast. Domače povpraševanje po potniškem prometu je bilo sicer največje na Kitajskem (9,5 odstotka) in v Braziliji (8,6 odstotka), medtem ko je v Indiji upadel za 2,1 odstotka. (STA)

V Indiji 135 let v sporu zaradi pokopališča

NEW DELHI - Indijsko vrhovno sodišče je včeraj dvema muslimanskima verski ma skupnostma, ki že vse od leta 1878 bijeta pravno bitko za lastništvo nad pokopališčem, znova ukazalo, da morata končno poiskati "mirno" rešitev spora. Gre za najdaljši sodni spor na svetu.

Spor med šiitsko in sunitsko skupnostjo glede pokopališča Doshipura v mestu Varanasi na severu Indije ne pojenja že 135 let. Vrhovno sodišče je sicer že leta 1981 dalo šiitom pravico do opravljanja verskih obredov na pokopališču, sunitom pa obenem prepovedalo vstop nanj.

Te razsodbe niso nikoli uresničili, saj sta se strani takrat strinjali, da se bosta pogajali naprej in na ta način dosegli dogovor. A dogovora ni in ni bilo, čeprav je vrhovno sodišče strani večkrat opomnilo, da se jima čas izteka. Zdaj ju je sodišče znova opomnilo, da se mora zadeva enkrat vendarle zaključiti. "Prepirate se zaradi česa, pokopališča? Nehajte se prepirati, samo to lahko prinese večni mir," je ob tem poudaril sodnik Altamas Kabir.

Guverner, ki je opustil smrtno kazeno, iz zapora

CHICAGO - Nekdanji republikanski guverner ameriške zvezne države Illinois George Ryan je v sredo predčasno zapustil zvezni zapor v Indiani, kjer je prestajal šest let in pol zaporne kazni zaradi korupcije. Kazen so mu skrajšali zaradi lepega obnašanja, vendar pa po nekaj časa še ostal v hišnem priporu.

Ryan je zaslovel leta 2003, ko je uvedel moratorij na izvajanje smrtne kazni. Prepričale so ga študije, ki so dokazale, da se kazen nesorazmerno pogosteje izreka revnim in temnopoltim. Prav tako so ga v nepravičnost tovrstnega kaznovanja prepričale številne oprostitve obsojenih na smrt s pomočjo analize DNK. Illinois je potem leta 2011 smrtno kazeno dokončno ukini.

Za Ryana pa so prišli tradicionalni grehi politikov iz Illinoisa oziroma Chicaga, ki v ZDA uživa sloves legla korupcije. Novembra 2007 je bil obsojen na šest let in pol zapora zaradi zagotavljanja državnih poslov podjetjem, ki so mu potem dajala darila, plačevala počitnice in zanj opravljala različna dela. To je počel najprej na položaju državnega sekretarja Illinoisa, potem pa še na položaju guvernerja.

V razcvetu kirurgija za presaditev obraznih dlak

CARIGRAD - V turškem Carigradu se je v zadnjem času močno razširila kozmetična kirurgija, ki se ukvarja s presaditvijo obraznih dlak. Za takšen proces naj bi se po navedbah britanskega časnika Guardian dnevno odločilo 50 moških iz držav Bližnjega vzhoda, kjer brki veljajo za simbol moškosti. Pri tovrstni operaciji lepotni kirurg lasne mešičke iz bolj dlakastih predelov telesa presadijo na obraz, paciente pa morajo za poseg, ki poteka pod lokalno anestezijo, odštetí 5165 evrov. Po besedah lepotnega kirurga Selahatina Tulunaja, ki mesečno opravi do 60 presaditev, njegovi pacienti, ki so večinoma mlajši moški, verjamejo, da so brki nujni za to, da bi bili videti bolj odrasli, profesionalni in modri. Nekatere turistične agencije celo ponujajo posebne pakete v vrednosti okoli 1700 evrov turistom, ki se odločijo, da bodo čas za okrevanje po posegu izkoristili za ogled Turčije.

Rečanu po 14 letih vrnili ukradeni mercedes

ZAGREB - Presenečenju 44-letnega Rečana ni bilo konca, ko so ga poklicali s policijo in mu sporočili, da so v Nemčiji našli njegov avtomobil mercedes 124 cabrio, ki so mu ga s parkirišča na Reki ukradli pred 14 leti. Da so vozilo res našli, ni verjel, dokler ga ni osebno prevzel v Nemčiji.

Okradeni lastnik je že zdavnaj izgubil vsako upanje, da se bo znova usedel v svoj avto, ki je bil leta 1992, ko ga je kupil, vreden kot manjše stanovanje - 60.000 nemških mark. Kot je povedal, so ga sicer poklicali že nekaj mesecev potem, ko je bil mercedes ukraden, češ da so ga našli v Prijedoru v BiH. A ko je prišel tja, ga ni bilo več. Pred nekaj meseci pa so ga znova poklicali iz reške policije in mu sporočili, da so avtomobil našli v Nemčiji. (STA)

KOMPLEMENT
Obešalnik za hlače
€20, 50

KOMPLEMENT
Predal
z razdelki
€15, 50

VSAKA STVAR SVOJE MESTO NAJDE.

**V trgovini IKEA ne potrebujete veliko,
da postavite vse na svoje mesto.**

Za člane **IKEA FAMILY** in **IKEA BUSINESS** je zdaj še lažje:
od **1. februarja do 14. marca 2013**, ob nakupu omar
in dodatkov **PAX/KOMPLEMENT** za vsaj 200€, prejmete
20% vrednosti nakupa v obliki vrednostnega kupona.

Za več informacij o promociji obiščite www.IKEA.it/villesse

www.IKEA.it/villesse